Jaarstukken 2021

Behandeling in de gemeenteraad op 7 juli 2022.

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 5

Inleiding 7
Financieel beeld in hoofdlijnen 12
Grafisch overzicht baten en lasten per programma 15

PROGRAMMAVERANTWOORDING 17

Programma 1 Krachtige dorpen 21
Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg 27
Programma 3 Veilige dorpen 34
Programma 4 Economie, natuur, toerisme en cultuur 39
Programma 5 Woonomgeving 48
Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen 53
Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening 58
Programma 8 Algemene middelen 66

PARAGRAFEN 71

Paragraaf over Corona 73
Paragraaf Bedrijfsvoering 77
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 81
Paragraaf Gemeentelijk grondbeleid 87
Paragraaf Lokale heffingen 90
Paragraaf Verbonden partijen 98
Paragraaf Financiering 121
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 127

JAARREKENING 140

Balans 142
Overzicht van baten en lasten in de rekening 145
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 147
Toelichting op de Balans 150
Toelichting op de baten en lasten 170
Overzicht baten en lasten (taakvelden per programma) 174
Sisa verantwoording 177

BIJLAGEN 181

JAARVERSLAG

Inleiding

Wij geloven in de kracht van mensen. Zij vormen de gemeenschap van Roerdalen. Een sterke gemeenschap is een antwoord op eenzaamheid. Steeds meer inwoners raken betrokken en nemen initiatief en verantwoordelijkheid. Initiatieven zijn talrijk. Er is een nieuwe beweging ontstaan. Wij willen deze beweging samen met onze inwoners versterken, zodat nog meer mensen enthousiast raken en een bijdrage leveren. Zij maken zèlf de samenleving. We maken het inwoners zo gemakkelijk mogelijk om hier aan mee te doen. We zijn op weg naar een andere overheid. Wij kiezen voor maatwerk in een dorpsgerichte aanpak, waarbij we aansluiten bij initiatieven van onze inwoners en de gemeenschap. Ontwikkelen van nieuw beleid en nieuwe maatregelen doen we samen met de inwoners waar dit beleid voor bedoeld is. De praktijk en de behoeften van de inwoners zijn leidend voor de koers en de keuzes die we maken. De manier waarop we dat doen is belangrijk, Samen Doen! We experimenteren en zoeken naar nieuwe slimme wegen en verbindingen. We verbeteren de dienstverlening en de communicatie. We leren van successen en van wat niet blijkt te werken. Regels dienen een hoger doel. We werken vanuit dit doel of 'de bedoeling': dit betekent voor ons dereguleren en experimenteren.

Deze visie brachten we in 2021 in de praktijk. Het was een jaar dat opnieuw beïnvloed werd door de gevolgen van de coronapandemie. In deze jaarrekening kijken we terug op de resultaten. In de samenvatting (algemeen deel) nemen we u in vogelvlucht mee langs de belangrijkste resultaten uit het jaar 2021.
In de programmaverantwoording gaan we per programma in op de doelen en activiteiten die in 2021 gepland waren. Hier verantwoorden we ook de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Leeswijzer

De "Jaarstukken 2021" bestaan uit de volgende onderdelen:

- *het jaarverslag*
  Hierin beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar. Daarnaast schetsen we het financieel beeld op hoofdlijnen.
- *de programmaverantwoording*
  De programmaverantwoording bestaat uit de 8 programma's. De opbouw van de programma's wordt hieronder verder uitgelegd.
- *de paragrafen*
  Het betreft hier de verplichte paragrafen volgens de BBV. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de programma's. Het gaat vooral om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen hebben of kunnen hebben. Iedere paragraaf heeft zijn eigen karakter en opbouw. We gaan staat in een aparte paragraaf stil bij de gevolgen van de coronapandemie voor onze gemeente.
- *de jaarrekening*
  De jaarrekening is het financiële deel van de jaarstukken en bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de balans.

Zo is de programmaverantwoording opgebouwd

Inleiding

Hierin beschrijven we kort waar het programma over gaat en wat we wilden bereiken.

Speerpunten

Onder *speerpunten* hebben we de speerpunten uit de programmabegroting vermeld. We rapporteren over de inhoud, financiën en planning.
Hiervoor gebruiken we de volgende tekens en kleuren:

 het gaat goed, dus zoals we in de begroting hebben aangegeven

 het gaat minder goed dan gepland, uitvoering zoals begroot staat onder druk

 het gaat niet goed, we wijken af van de begroting

Reguliere werkzaamheden

Naast de speerpunten voeren we ook nog veel andere werkzaamheden uit. Deze reguliere werkzaamheden worden kort opgesomd.

Indicatoren

Bij de indicatoren maken we verschil in betekenisvolle indicatoren en verplichte indicatoren. De actualiteit van de gegevens is wisselend. We zijn afhankelijk van diverse bronnen. Sommige cijfers zijn al jaren oud. We hebben de meeste recent gegevens gebruikt.

Betekenisvolle indicatoren

We hebben een eerste aanzet gemaakt om te komen tot betekenisvolle indicatoren die de ontwikkeling van de strategische doelen van het desbetreffende programma weergeven. Hiervoor hebben we gebruik gemaakt van de gegevens van www.waarstaatjegemeente.nl.
De indicatoren die we hebben opgenomen zijn grafisch weergegeven. Per indicator is een korte omschrijving weergegeven en in een enkel geval ook al een conclusie.
Nog niet bij alle programma's hebben we betekenisvolle indicatoren, dit moet naar de toekomst nog verder groeien even als de conclusies die hieruit kunnen worden getrokken.

Verplichte indicatoren

Door het Rijk, zijn in afstemming met de VNG, een aantal indicatoren verplicht gesteld. Deze zijn in een tabel opgenomen bij ieder programma. De gegevens zijn afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl. Per indicator is aangegeven wat de betekenis is, welke bron gebruikt is en op welke jaar het gegeven betrekking heeft. Ter vergelijking zijn ook de gemiddelde waardes van de gemeenten in de provincie Limburg, van niet stedelijke gebieden en van gemeenten met minder dan 25.000 inwoners weergegeven.

Financieel

Bij de staatjes geven we per programma aan:

- Wat de daadwerkelijke baten en lasten van vorig jaar waren (rekening 2020).
- Wat de bedragen waren in de begroting zoals deze oorspronkelijk door de raad is vastgesteld (primitieve begroting).
- Wat de baten en lasten van de aangepaste begroting zijn op basis van door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen (actuele begroting).
- Wat de daadwerkelijke baten en lasten van 2021 waren (rekening 2021).
- Of er een voordelig (V) of nadelig (N) verschil is tussen de actuele begroting en de rekening 2021 (verschil).

Naast de baten en lasten zijn de mutaties in de reserves op dezelfde manier weergegeven.

In de toelichting zijn de belangrijkste verschillen verder uitgewerkt. Kleinere verschillen zijn opgenomen als overige afwijkingen.

SAMENVATTING

In deze samenvatting beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen van het jaar 2021. Daarnaast schetsen we het financieel beeld op hoofdlijnen. We lichten de belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie toe. We staan in een aparte paragraaf stil bij de gevolgen van de coronapandemie voor onze gemeente. Corona heeft op verschillende manieren invloed gehad op ons werk. In de programmaverantwoording lichten we dit toe. Daarnaast hebben we, op advies van het ministerie van Binnenlandse zaken, een aparte paragraaf over corona opgenomen.

Op weg naar een andere overheid

Alle teams droegen bij aan de ontwikkeling naar een andere overheid. We investeerden in onze dienstverlening en communicatie. Bijvoorbeeld met de nieuwe opzet van RoerdalenBericht. We ondersteunden meerdere experimenten, waarin we samen met inwoners werkten aan vernieuwing. Zoals de vernieuwing van het sportpark Schepersheuvel tot dorpspark, de speeltuin aan de Rector van de Boornlaan in Posterholt of de start van het dorpsnetwerk ApolloVitaal. De coronabeperkingen beperkten de mogelijkheden om meer ervaring op te doen met beeldvormende bijeenkomsten en daarmee meer inwoners te betrekken bij de voorbereiding van belangrijke raadsstukken.

Maatschappelijke ontwikkeling

De omvorming van het sociaal domein is dé belangrijkste opgave in 2021 geweest. Deze opgave gaat over het dichtbij en het effectief organiseren van zorg en ondersteuning voor inwoners van Roerdalen. Afgestemd op de behoefte van onze inwoners en de ontwikkelingen in de dorpen. Anders gezegd: **méér** passende hulp, **minder** verkokering, versterking van de sociale samenhang èn kostenbesparing. Het Sociaal Team speelt hierin een sleutelrol.
Wij hebben in 2021 uitvoeringsplannen gemaakt gericht op de volgende ambities:

- Inzet van een praktijkondersteuner jeugd-GGZ bij de huisarts;
- Uitbreiding van de basisondersteuning van het Sociaal Team;
- Extra inzet op gezinnen met complexe problematiek;
- Extra inzet op armoede en schuldhulp.

We hebben in 2021 een aantal pilots voorbereid, die in 2022 worden uitgevoerd. Hiermee versterken wij de lokale basis van het sociaal domein. Tot die basis behoort ook de gedragsdeskundige op de scholen. Die adviseert en ondersteunt ouders, kinderen en leerkrachten. Gespecialiseerde hulp wordt daardoor steeds vaker overbodig.

Via het project Outdoor campus Roerdalen kregen de eerste deelnemers een baan in het groen.

Met besluiten over de buitenbaden en het raadsvoorstel over dorpshuis Vlodrop rondden we het accommodatiebeleid eind 2021 af. Begin 2022 werd dit voorstel over Vlodrop aangenomen in de gemeenteraad.

We hebben de zichtbaarheid van onze handhavers vergroot. Dit leidt ook tot meer contact met inwoners. De handhaving van de coronamaatregelen was een bijzonder aandachtspunt.
Het extreme hoog water in de Roer in juli 2021 zorgde voor een uitzonderlijke week, met de grootschalige inzet van onze organisatie en de hulpdiensten en de evacuatie van inwoners in het overstromingsgebied.

Ruimtelijke ontwikkeling en ondernemerschap
In alle kernen werden woningen gebouwd. We zorgden voor extra capaciteit om de woningbouw waar mogelijk te versnellen en het toenemend aantal aanvragen af te handelen. Waar nodig namen we zelf de regie, zoals met het centrumplan Herkenbosch. Daarmee zorgen we voor passende woningen in het hart van het dorp.

De voorbereiding op de Omgevingswet was ook in 2021 een van de belangrijkst aandachtspunt. Een Omgevingsvisie werd vastgesteld. Daarnaast werkten we aan de voorbereiding van de uitvoering. De invoering van de omgevingswet werd opnieuw uitgesteld

We bereiden de invoering van de nieuwe systematiek voor afvalinzameling voor. De nieuwe wijze van inzamelen start per 2022.

De ondernemers in Roerdalen ondervonden ook in 2021 allemaal gevolgen van de coronabeperkingen. We hebben ze hierin waar mogelijk ondersteund.

Er waren een paar grote projecten in de openbare ruimte. We maakten samen met inwoners het plan voor de reconstructie van de Markt in Vlodrop. De herinrichting van Hoofdstraat in Posterholt werd afgerond. De vernieuwing van de Leropperweg startte eind 2021. De uitvoering van dit project gebeurt vooral in 2022.

De raad nam een besluit over de verbouwing van de gemeenteloods in Melick. Na verbouw kunnen alle medewerkers, dus ook de via Westrom gedetacheerde medewerkers vanuit één locatie gaan werken

In juli 2021 hadden we een aantal dagen uitzonderlijk hoogwater in de Roer. Een paar honderd inwoners kregen een evacuatieadvies. We hebben samen met het waterschap en de inzet van vele vrijwilligers alles gedaan om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Het betekende ook extra inzet van een groot aantal medewerkers tijdens het incident. Daarna volgden de nazorg, evaluatie en herstelwerkzaamheden.

Samenwerking MER
Het Servicecentrum MER wordt nog volop ‘verbouwd’. We zagen onder leiding van de nieuwe directeur de eerste verbeteringen zichtbaar worden. We hebben er vertrouwen in dat deze ontwikkeling doorzet. Dit leidt ook tot verlaging van de organisatiekosten.

Begroting in balans
Met het project Roerdalen in Balans zorgen we ervoor dat onze begroting weer duurzaam in balans komt. We combineren in deze aanpak een financiële doelstelling met belangrijke inhoudelijke opgaven. Het gaat om een meerjarige aanpak waarin we tot 2024 de tijd nemen om dit te bereiken. We kregen incidenteel extra rijksgeld voor oa jeugdhulp. Hierdoor hoefden we geen gebruik te maken van de reserve afdekken tekorten. We realiseren zelfs een grotere kostenbeperking dan we in het oorspronkelijke plan voor het jaar 2021 hadden voorzien. Continuïteit in deze aanpak is essentieel, ook als we extra geld krijgen van het Rijk. Het voorzetten van dit project is cruciaal omdat de meeste resultaten, zowel inhoudelijk als financieel, pas in de komende jaren gehaald zullen worden. In februari 2022 is de laatste voortgangsrapportage (over 2021) gedeeld met de klankbordgroep Roerdalen in balans, met uitgebreide informatie over de ontwikkeling per deelproject.

Conclusie
We hebben in 2021, ondanks aanhoudende coronabeperkingen belangrijke stappen gezet om onze gemeente gezond, veilig, duurzaam en leefbaar te houden. De samenwerking met inwoners en ondernemers groeit. Meer mensen doen mee. Tegelijkertijd zijn onze uitdagingen groot. Hoe houden we de zorgkosten in balans en hoe zorgen we voor een passend woningbestand, nu en op de langere termijn? Hoe geven we invulling aan de duurzaamheidsopgave voor onze gemeente? Dit zijn ook voor de komende periode belangrijke aandachtspunten. Daar werken we samen aan, met onze raad, inwoners, ondernemers en verenigingen. Samen Doen!

We sluiten 2021 af met een overschot van circa € 882.000, waardoor een onttrekking uit de reserve "afdekken tekorten", niet meer nodig is. Bij de primitieve begroting gingen we nog uit van een saldo van € 0, waarbij er € 1.712.000 onttrokken werd uit de reserve "afdekken tekorten". Het resultaat is daarom in totaal verbeterd met afgerond € 2.594.000.
Dit overschot heeft een aantal redenen. We hebben de belangrijkste afwijkingen al gedeeltelijk verantwoord bij de halfjaarrapportage en in verschillende raadsinformatiebrieven. Dit zijn de grootste afwijkingen in 2021 ten opzichte van de primitieve begroting:

Grootste afwijkingen	
Gemeentefondsuitkering (circulaires, maart brief 2021)	€ 2.697.000 (V)
Wachtgeldvoorziening en pensioenvoorziening (voormalig) wethouders	€ 507.000 (N)
Terugdraaien onttrekking aan de reserve Afdekken tekorten	€ 1.712.000 (N)
Overige mutaties inclusief reserve mutaties	€ 404.000 (V)
	€ 882.000 (V)

In het financieel beeld op hoofdlijnen lichten we de verschillen ten opzichte van de actuele begroting toe.

Financieel beeld in hoofdlijnen

De primitieve begroting 2021-2024 is vastgesteld op 5 november 2020 met een saldo van € 0 in 2020, dit is wel inclusief een onttrekking van €1.712.000 uit de reserve “afdekken tekorten”.
Het saldo ten tijde van halfjaarrapportage is verbeterd naar € 240.000, waarbij er een onttrekking plaats zou vinden van € 1.816.000 uit de reserve “afdekken tekorten”.
Bij het opmaken van het jaarrekeningverslag is in het tweede half jaar het financieel resultaat verbeterd met afgerond € 2.458.000 positief. We sluiten 2021 daarom af met een positief financieel resultaat van € 882.000, waarbij er geen onttrekking uit de reserve “afdekken tekorten” meer nodig is. In deze jaarrekening verantwoorden we het verschil van € 2.458.000.

Onderstaande tabel laat op programmaniveau het verloop en de verschillen zien van het resultaat van de primitieve en de actuele begroting, afgezet tegen het resultaat van de jaarrekening.

bedragen x € 1.000

Overzicht programma's	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 4.467	- 4.238	- 4.589	- 4.937	- 348 N
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 23.826	- 21.253	- 22.913	- 21.782	1.131 V
3. Veilige dorpen	- 3.063	- 2.177	- 2.328	- 2.568	- 240 N
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 3.969	- 1.763	- 3.010	- 1.708	1.302 V
5. Woonomgeving	- 3.565	- 4.784	- 4.982	- 5.556	- 574 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 5.974	- 6.659	- 6.859	- 6.705	154 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 10.406	- 10.613	- 11.123	- 11.038	85 V
8. Algemene middelen	- 313	- 290	- 311	- 215	96 V
Totaal Lasten	**- 55.584**	**- 51.778**	**- 56.115**	**- 54.508**	**1.606**
Baten					
1. Krachtige dorpen	261	227	271	692	420 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	6.841	4.598	5.446	5.316	- 130 N
3. Veilige dorpen	119	91	185	428	243 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	719	340	985	451	- 534 N
5. Woonomgeving	3.739	4.526	4.629	4.431	- 198 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.493	2.385	2.439	2.706	267 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	274	467	462	592	130 V
8. Algemene middelen	37.568	36.663	38.736	39.329	593 V
Totaal Baten	**52.014**	**49.297**	**53.153**	**53.945**	**792 V**
Saldo van baten en lasten	**- 3.570**	**- 2.482**	**- 2.961**	**- 563**	**2.398**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 22.021**	**- 6.243**	**- 7.097**	**- 7.270**	**- 173 N**
Onttrekkingen	**24.452**	**8.725**	**10.683**	**8.715**	**- 1.968**
Mutatie reserves	**2.431**	**2.482**	**3.586**	**1.445**	**- 2.141 N**
Resultaat	**- 1.138**	**0**	**624**	**882**	**258 V**

In de programmaverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering worden de verschillen gedetailleerder toegelicht. Ook voor de mutaties in de reserves worden per programma de verschillen toegelicht. Hieronder lichten we de belangrijkste verschillen kort tekstueel toe.

Sociaal domein
De omvorming is gericht op het terugdringen van de kosten van gespecialiseerde hulpverlening. Het grootste financiële voordeel in 2021 is ontstaan in het sociaal domein. We zien dat de kosten van de zwaardere jeugdhulp zijn afgenomen. Het is nog te vroeg om hier definitieve conclusies aan te verbinden. Uitbreiding van nabije laagdrempelige hulp vanuit de omvorming moet leiden tot een verdere structurele kostendaling. Aandachtspunt is de kostenstijging bij de Wmo. Naast de vergrijzing speelt het voordelige abonnementstarief hierbij een rol. Afhankelijk van de nadere maatregelen van het rijk, treffen we nadere beheermaatregelen.

Participatie
Door genomen acties in de omvorming en de krappe arbeidsmarkt is er in 2021 een lichte daling te zien in het aantal uitkeringsgerechtigden. Daardoor zijn er minder uitgaven geweest. Bijstellen was bij de halfjaarrapportage niet aan de orde vanwege de coronacrisis en mogelijke niet te voorziene effecten hiervan op de uitkeringen.

Jeugdzorg
In de jeugdzorgplus begint de andere aanpak ook vruchten af te werpen, hoe duurzaam deze ontwikkeling is zal in de toekomst nog moeten blijken. Jeugdzorgplus is zeer gespecialiseerde zware jeugdhulp met gemiddeld hoge kosten (€150.000/jaar) per jongere. Dit jaar is een aantal jeugdzorgplustrajecten tot een einde gekomen.

Tonk
Via gemeenten bood het Rijk tot 1 oktober 2021 tijdelijk extra hulp aan huishouders die te maken hebben met een plotselinge, onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in inkomens ten gevolge van covid-19, genaamd de TONK-regeling (Tijdelijke Opvang Noodzakelijke Kosten). Het doel was te ondersteunen bij noodzakelijke kosten zoals huur en energiekosten. Er zijn 13 aanvragen geweest. Landelijk bleken de uitgaven uiteindelijk beduidend lager dan verwacht. Dit effect was ook te zien in Roerdalen.

Wmo
De aanzuigende werking op maatwerkvoorzieningen Wmo door de landelijke invoering van het abonnementstarief van € 19,- per maand is nog steeds zichtbaar. Een andere ontwikkeling is de toenemende vergrijzing. Deze zorgt ook voor meer aanvragen. In de categorie hulp bij het huishouden zorgt dit voor een financiële tegenvaller.

Bijdrage aan servicecentrum MER
De bijdrage aan het servicecentrum MER is lager dan begroot. De laatste begrotingswijziging 2021-3 van het SC MER was nog niet verwerkt in onze begroting. Tevens is onder andere rekening gehouden met het voorlopig positieve rekeningresultaat van het SC MER.

Pensioenverplichting (gepensioneerd) wethouders
Ten aanzien van de pensioenverplichting jegens (gepensioneerde) wethouders en hun nabestaanden zijn actuariële berekeningen opgesteld. Bij deze berekening is rekening gehouden met de rekenrente zoals geadviseerd door het ministerie van BZK en de meest recente sterftetabel. Dit leidt tot een extra storting in de voorziening van de wethouders pensioenen.

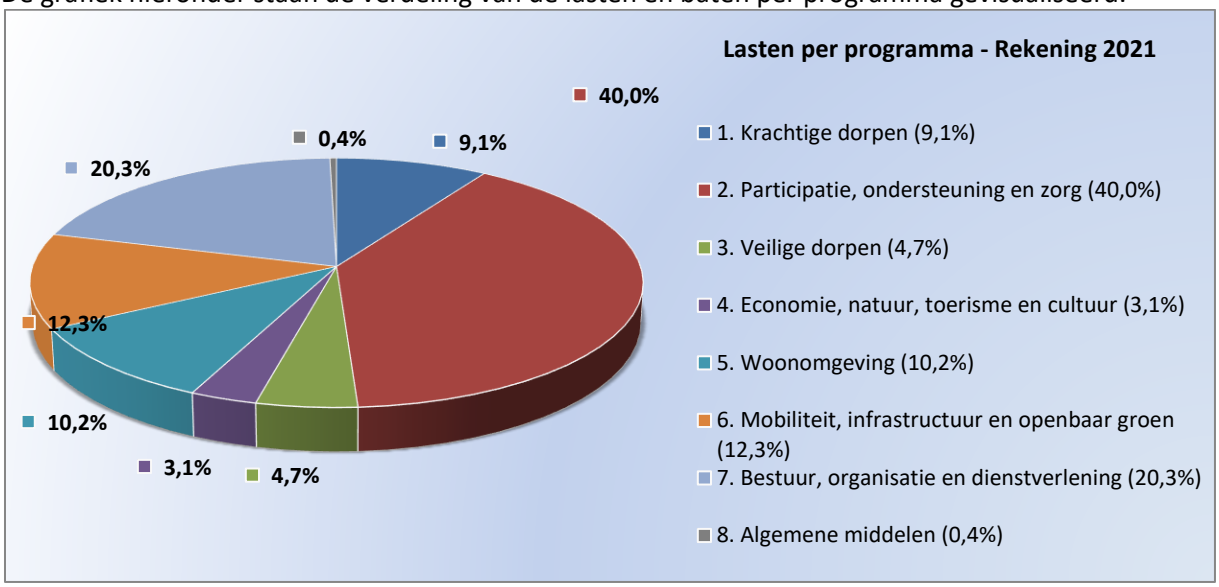
Gemeentefondsuitkering
De effecten van de decembercirculaire 2021, € 508.000 (V), zijn niet meer verwerkt in de begroting 2021.

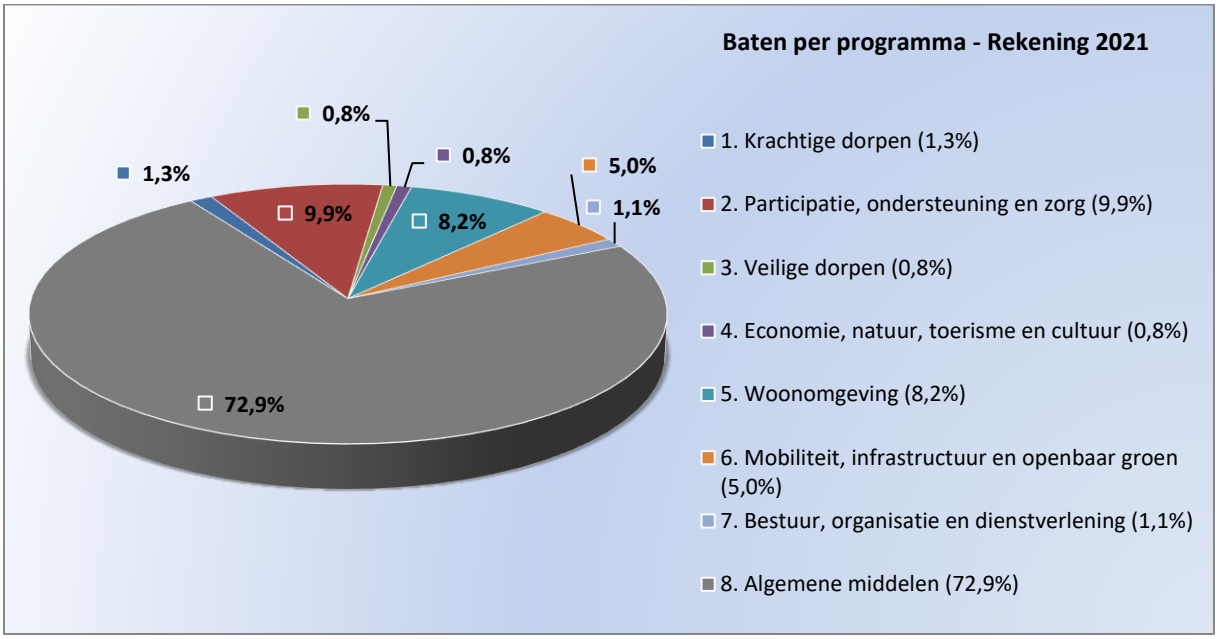
Reserve Afdekken tekorten
Onttrekking aan de reserve afdekken tekorten heeft niet plaatsgevonden i.v.m. positief jaarrekening resultaat.

Grafisch overzicht baten en lasten per programma

In onderstaande grafieken wordt in één oogopslag de verdeling van baten en lasten over de programma's gepresenteerd. De bedragen kunt u terugvinden in de kolom Rekening 2021 van de vorige tabel.

De grafiek hieronder staan de verdeling van de lasten en baten per programma gevisualiseerd.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Programmaplan

Het programmaplan met acht programma's is als volgt ingedeeld:

Sociaal domein; de mens centraal
1. Krachtige dorpen.
2. Participatie, ondersteuning en zorg.
3. Veilige dorpen.

Ruimtelijk domein; ruimtelijke ontwikkeling en (eu)regionaal ondernemerschap
4. Economie, toerisme en natuur.
5. Woonomgeving.
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen.

Dienstverlening en Bedrijfsvoering; sturingskracht
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening.
8. Algemene middelen.

Programma 1 Krachtige dorpen

Inleiding

Het programma Krachtige Dorpen geeft invulling aan de sociale samenhang en de leefbaarheid van de gemeenschap en de dorpskernen. Het programma omvat de basisvoorzieningen zoals de school, de vereniging, het dorpshuis of het consultatiebureau. Het gaat om de mogelijkheden voor inwoners om elkaar te ontmoeten, zich te ontspannen en te ontplooien. En het gaat over (ondersteuning van) initiatieven van inwoners en Samen Doen. Sociale samenhang wordt door het CBS gedefinieerd in termen van *sociale participatie of maatschappelijke deelname.* Wij willen dat iedereen kan meedoen aan de samenleving en niemand wordt uitgesloten. Daarom investeren we in de veerkracht en de weerbaarheid van mensen.

Afgelopen jaren is er een netwerk van burgerinitiatieven ontstaan. Steeds meer inwoners raken betrokken en voelen zich verantwoordelijk. Er is een sterke relatie met wonen en leefomgeving. Programma 1 raakt het fundament van het sociaal domein. Programma 1 en programma 2 (*Participatie*) gaan vloeiend in elkaar over. Ze hebben een sterke samenhang, waarbij programma 1 overwegend gericht is op de gemeenschap en programma 2 op individuele ondersteuning.

De corona-uitbraak heeft ook in 2021 een grote impact op het sociaal domein. Samen met zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties en partners hebben we ervoor gezorgd dat activiteiten en hulpverlening zo goed mogelijk konden doorgaan.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Krachtige dorpen met veel sociale samenhang, goede basisvoorzieningen en weerbare inwoners.
Met de meeste inwoners gaat het goed. Zij voelen zich gezond en gelukkig en voeren zelf regie over hun eigen leven en zijn autonoom. Van de inwoners van Roerdalen voelt zich 93,1% gelukkig.[1] Inwoners die initiatieven nemen die bijdragen aan de sociale samenhang, leefbaarheid en duurzaamheid, blijven we faciliteren. We hebben oog voor wat mensen nodig hebben en luisteren naar de wensen van onze inwoners.

Vergroten van de weerbaarheid, de veerkracht en preventie
Inwoners in een (potentieel) kwetsbare situatie die een hulpvraag uiten of waarvan de veiligheid in het gedrang is, ondersteunen we met maatwerk volgens het concept positieve gezondheid. Positieve gezondheid gaat ervan uit dat mensen zelf verantwoordelijk zijn, maar dat zij met hulp hun weerbaarheid in kwetsbare situaties kunnen versterken. Daarnaast vergroten wij de inzet op preventie en preventieve maatregelen en vroegtijdig signaleren. Positieve gezondheid gaat over de veerkracht op meerdere levensdomeinen.

[1] Waarstaatjegemeente.nl/2020

In de kadernota gaven we aan dat de sociale en economische ongelijkheid toeneemt. Mensen voelen zich buitengesloten en kunnen niet meedoen. Er is een groter wordende groep kwetsbaren met een toenemende kans op een samenspel van problemen op het gebied van gezondheid, werk en inkomen, opvoeden en laaggeletterdheid. Ook is er een kleine groep ouderen en alleenstaanden die niet zelfredzaam is. Wij ondersteunen de veerkracht en weerbaarheid van deze inwoners vanuit één visie op basis van het concept positieve gezondheid: we benaderen de problemen en leefdomeinen in onderlinge samenhang.

Gezondheid is het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van de sociale fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.

Speerpunten

Inwoners in een (potentieel) kwetsbare situatie worden weerbaarder, méér bewust van de eigen invloed op gezondheid en ontwikkelen veerkracht en vaardigheden			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Coaching en lifeskills op het gebied van leefstijl, werk en inkomen en gezondheid	☺	☺	☺
Actie 2: Smaaklessen, leefstijllessen en fittesten op alle scholen	☺	☺	☺
Actie 3: Preventie en omvorming	☺	☺	☺
Actie 4: Statushouders	☺	☺	☺

Coaching en lifeskills op het gebied van leefstijl, werk en inkomen en gezondheid
Professionals van het Servicecentrum MER en ST zijn in 2020 getraind in positieve gezondheid. De toepassing ervan verdient nog aandacht.

Smaaklessen, leefstijllessen en fittesten op alle scholen
Tijdens de evaluatie van het educatief pakket (subsidie) hebben de basisscholen aangegeven dat er behoefte is aan (een vorm van) leefstijl- en/of voedingslessen en fittesten. We hebben afgesproken dat deze lessen in de nieuwe regeling via de reguliere weg kunnen worden meegenomen in de subsidieaanvraag.

Preventie en omvorming
We zijn steeds beter in staat om preventief te werken in het sociaal domein. Het sociaal team verzamelt signalen en start waar passend met groepswerk. Zo komt er nu bijvoorbeeld een groep gescheiden ouders samen om te praten en elkaar te steunen. Ook de gedragsdeskundige op de vijf Swalm en Roer scholen in Roerdalen heeft in 2021 laten zien preventief te werken. Er zijn meerdere voorbeelden van ouders die geen inzet vanuit de jeugdhulpverlening wensen maar wel toestemming geven voor inzet vanuit de gedragsdeskundige. Soms wordt inzet vanuit jeugdhulpverlening hiermee voorkomen, soms zijn ouders na deze inzet wel bereid de stap richting jeugdhulpverlening te maken. Ook hiermee wordt de problematiek kleiner gehouden omdat er anders waarschijnlijk voor langere tijd geen inzet vanuit hulp geweest zou zijn.

Statushouders
Vanaf 2022 is de nieuwe wet inburgering van kracht. We hebben de invoering van deze wet intensief voorbereid. Het SC MER krijgt namens de gemeente de regie op de uitvoering van inburgeringstrajecten. Dit gebeurt in de vorm van een persoonlijk inburgerings- en participatieplan van de statushouder. Hierin is er de keuze voor drie aanbestede leerroutes met verschillende niveaus. De gemeente wordt naast de begeleiding van statushouders eindverantwoordelijk voor het aanbieden van de leerroutes.

Inwoners nemen initiatieven die de gezondheid bevorderen			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Bekendheid positieve gezondheid	☺	☺	☺
Actie 2: Stimuleren initiatieven op het gebied van positieve gezondheid	😐	☺	😐

Positieve gezondheid
Het afgelopen jaar hebben we helaas weer de bijeenkomsten rondom positieve gezondheid moeten annuleren in verband met de coronamaatregelen op dat moment. Er is niet gekozen voor een onlinebijeenkomst omdat dit voor de meeste inwoners geen haalbare optie was en je dan niet de informele momenten krijgt waarin inwoners ervaringen kunnen delen.

Burgers nemen initiatieven op het gebied van leefomgeving en sociale samenhang			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Doorontwikkeling subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties: fase 2	☺	☺	☺
Actie 2: Faciliteren burgerinitiatieven	☺	☺	☺
Actie 3: Afronden accommodatiebeleid	☺	☺	☺
Actie 4: Herstructurering van het marktgebied Vlodrop	☺	☺	☺

Doorontwikkeling subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties: fase 2
In 2021 is er samen met scholen en vrijwilligersorganisaties verder gewerkt aan een gedragen subsidieregeling voor het educatief pakket. Het educatief pakket is een onderdeel van het subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties. Het college heeft deze regeling vastgesteld in januari 2022.

Faciliteren burgerinitiatieven
De coronabeperkingen in het afgelopen jaar hebben inwoners er niet van weerhouden om toch een aantal stappen te zetten in en voor hun dorp of zelfs daarbuiten. We beschrijven onderstaand enkele dorps-brede of dorps-overstijgende initiatieven. Meer voorbeelden treft u aan in Programma 7 onder het kopje '*hoe experimenteel was 2021'*.

Dorpspark Schepersheuvel Sint Odiliënberg
De omvorming van het voormalige sportpark in een dorpspark begon eind november 2018. Sindsdien zijn tal van inwoners, ondernemers en verenigingen uit Sint Odiliënberg actief met de invulling daarvan. Het afgelopen jaar werd de uitbreiding van de buitenruimte van JongNL Berg afgerond. Met het verdwijnen van het oude (voetbal)clubgebouw en de omheining heeft het terrein nu een open karakter. Wilde kruiden, planten en bloemen dragen bij aan biodiversiteit. Het Yuverta college

(voorheen Cita Verde) maakt deel uit van de werkgroep ‘park’. Leerlingen en stagiaires onderhouden het groen in het gebied en doen zo waardevolle praktijkervaring op. Het afgelopen jaar zijn leerlingen gestart met het herstel van de oude verbindingsroute die door het park liep. De plannen voor het kind-centrum en de kinderboerderij zijn vergevorderd en in voorbereiding. De besluitvorming vindt begin 2022 plaats. De werkgroepen voor het hondenspeelveld en de sport- en beweegzone, zitten in de ontwerpfase.

Samenspel Montfort
De stichting Samenspel Montfort gaat alle bestaande speelplekken in het dorp aanpakken en er mogelijk een skatebaan als nieuwe plek aan toevoegen. Dat is de uitkomst van de knappe communicatiecampagne en intensieve dorpsraadpleging van afgelopen zomer. In Montfort is letterlijk en figuurlijk meer samenspel en dynamiek ontstaan. Betrokkenheid en draagvlak hebben tal van bijvangsten opgeleverd (jeu de boules-banen en -competities, verbinding van speel- en ontmoetingsplekken via beweegroutes en zitbankjes). Samenspel heeft geleid tot meer contact tussen initiatiefnemers in het dorp, inwoners en medewerkers in het gemeentehuis. Dat gaf beter inzicht in elkaars (on)mogelijkheden en zorgde voor meer onderlinge betrokkenheid en wederzijds respect en waardering. Het voorlopig ontwerp van projectplan zat eind 2021 in de afrondende fase.

Communicatieplatform RoerdalenNU
In december 2019 werd met alle dorps- en parochieweekbladen het draagvlak verkend om de gemeentelijke berichtgeving te combineren met het dorpsnieuws. Zowel op papier, als digitaal. Doel was om meer inwoners (ook jongeren) lokaal te bereiken via de best mogelijke kanalen. Met als mogelijk neveneffect een impuls voor de dorpsbladen. Na een aantal proefedities en de positieve reacties daarop in oktober 2021, besloten we om per 2022 te starten met een proefjaar. Dat zal uitwijzen of en hoe de samenwerking structureel kan worden.

Afronden accommodatiebeleid
Eind 2021 vonden de laatste voorbereidingen voor besluitvorming over het dorpshuis Vlodrop plaats. Daarmee kon begin 2022 de laatste grote stap in het accommodatiebeleid worden gezet. In 2021 zijn ook keuzes gemaakt over de toekomst van de buitenbaden. Dit krijgt nog een vervolg in 2022. Besluitvorming rondom jeugdhuizen is nog niet geheel afgerond, omdat we eerst de keuzes rondom onder meer scholen en dorpshuizen hebben gemaakt. Het Integraal huisvestingsplan onderwijs is in 2021 vastgesteld en is de basis voor de uitwerking van onderwijshuisvesting in Posterholt en Vlodrop.

Herstructurering van het marktgebied Vlodrop
Samen met inwoners, ondernemers en overige stakeholders hebben wij voor de Markt in Vlodrop een breed gedragen herinrichtingsontwerp gemaakt. Dit ontwerp wordt in 2022 bestek gereed gemaakt en aanbesteed. Uitvoering staat door onderhoudswerk aan de Roerbrug gepland voor januari 2023.

Reguliere werkzaamheden

- Onderwijs (Voor- en vroegschoolse educatie, leerplicht, leerlingenvervoer).
- Jeugdbeleid (in de brede zin van preventie tot inkoop specialistische jeugdhulp).
- Subsidiebeleid en accommodatiebeleid.
- Gezondheidsbeleid (regie en aansturing GGD).
- Kinderopvang.
- Wmo.
- Huisvesting en begeleiding van statushouders.

Financieel

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 4.467	- 4.238	- 4.589	- 4.937	- 348 N
Baten	261	227	271	692	420 V
Saldo van baten en lasten	**- 4.206**	**- 4.012**	**- 4.318**	**- 4.246**	**72 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	477	378	465	421	- 44 N
Mutatie reserves	**477**	**378**	**465**	**421**	**- 44 N**
Resultaat	**- 3.729**	**- 3.634**	**- 3.853**	**- 3.825**	**28 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Apollobad Melick: SPUKIJZ is ontvangen van het Rijk en doorbetaald aan Laco (zie baten)	- 239 N
Exploitatie buitenbaden: Hogere uitgaven voor inhuur tijdelijk personeel en inkoop materialen. Door versoepelingen zijn de baden eerder open gegaan dan verwacht waardoor eerder en meer personeel is ingezet dan geraamd.	- 48 N
Het extra budget voor het onderzoek naar de toekomst van de buitenbaden is niet geheel ingezet. Dit budget voor onderzoek is door de raad beschikbaar gesteld om in 2021 de buitenbaden open te stellen en te onderhouden waar en indien nodig. (zie ook mutaties reserves)	44 V
Kosten ten behoeve van functioneel overdragen van sporthal de Wieë. Door diverse afkeuringen van toestellen kwam de veiligheid van de gebruikers in het geding. De maximale jaarlijkse bijdrage voor de sporthallen is hiervoor ingezet. Toekomstig onderhoud en keuringen komen voor rekening van de stichting.	- 28 N
Sportpark Herkenbosch: Bij het functioneel overdragen van het sportpark is er een nieuwe beregeninginstallatie incl. toebehoren aangelegd, de oude was defect. Deze extra kosten waren onvoorzien maar noodzakelijk om het veld te kunnen blijven gebruiken.	- 27 N
De Provinciale subsidie voor dorpshuis De Beuk hebben wij ontvangen (als eigenaar/aanvrager volgens nieuwe regels voor deze subsidie) en is doorbetaald aan de stichting.	- 90 N
De GGD heeft minder inspecties uitgevoerd bij de kinderopvanglocaties. Dit komt omdat de GGD voornamelijk druk is geweest met corona en daardoor minder personeel heeft gehad om inspecties uit te voeren.	24 V
Totaal lasten	**- 364 N**
Baten	
Apollobad Melick: SPUKIJZ is ontvangen van het Rijk en doorbetaald aan Laco (zie lasten)	239 V
Rijksuitkering compensatie btw sportaccommodaties (SPUK), inclusief afrekening 2020.	87 V
Provinciale subsidie dorpshuis de Beuk	90 V

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Totaal baten	**416 V**
Mutatie reserves	
Onderzoek eventuele sluiting buitenbaden (zie ook lasten)	- 44 N
Totaal mutatie reserves	**- 44 N**
Overige afwijkingen	20 V
Totaal afwijkingen	**28 V**

Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg

Inleiding

Programma 2 gaat over de ondersteuning van inwoners met een hulpvraag. Wij gaan daarbij uit van nabijheid, maatwerk en empathie. Er is sprake van dorpsgericht samenwerken van professionals en vrijwilligers in het sociaal domein. Komende jaren staan in het teken van verdere ontschotting van het sociaal domein. Het Rijk heeft de deelbudgetten tot één geldstroom samengevoegd. In programma 1 gaven we al aan dat we steeds meer uitgaan van een totaalaanpak voor het sociaal domein op basis van maatwerk en het concept positieve gezondheid.

Zoals in programma 1 al aangegeven heeft de coronacrisis een grote impact op het sociaal domein. Landelijk zijn er signalen van toenemende sociaal-emotionele problematiek en eenzaamheid. Ook bij kinderen en jongeren. Talloze huishoudens worden financieel getroffen. Dit heeft nog onbekende gevolgen voor de langere termijn.

Omvorming Sociaal Domein

We willen uiterlijk in 2024 € 1,75 miljoen besparen, ten opzichte van 2019. In 2021 zien we de eerste resultaten van onze inspanningen. Ondanks dat we bij de halfjaarrapportage onze financiële doelstelling in 2021 moesten bijstellen, zijn we positiever geëindigd dan verwacht. Omvormen betekent het toewerken naar het dichtbij en effectief organiseren van de zorg en ondersteuning van inwoners van Roerdalen. Dit gebeurt gebiedsgericht, vanuit de situatie en de behoeften van de hulpvrager. Kort gezegd: méér passende hulp, minder verkokering, kostenbesparing en behoud van sociale samenhang.

De gemeenteraad heeft op 15 juli 2021 het Plan Omvorming Sociaal Domein vastgesteld met daarin de volgende ambities:

- Inzet praktijkondersteuner GGZ-jeugd bij de huisarts.
- Uitbreiding van de basisondersteuning door het Sociaal Team.
- Extra ondersteuning van gezinnen met complexe problematiek.
- Gerichte inzet armoede en schuldhulp.
- Uitbreiden van ‘collectieve’ vormen van basisondersteuning, zoals Huiskamerplus.

In 2021 hebben we deze ambities vertaald naar uitvoeringsplannen.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Zelfredzame inwoners die kunnen deelnemen in de samenleving

Met ingang van 2020 is een nieuw beleidskader van kracht voor het sociaal domein -aangevuld met een lokale visie en een lokale aanpak sociaal domein- specifiek voor Roerdalen en onze inwoners. Vanuit de integrale aanpak van het sociaal domein, hebben sommige doelgroepen of thema’s aparte aandacht gekregen. Wij belichten er een aantal:

Jeugd
In 2021 zien we een afname van kosten in de jeugdhulp. De omslag naar meer nabije hulp wordt gemaakt. Op het gebied van preventie zijn we goed op weg. Vanuit het sociaal team is bijvoorbeeld de koppeling gemaakt tussen een aantal gescheiden ouders die elkaar ondersteunen. We zien ook dat de gedragsdeskundige op de scholen steeds beter in staat is om vroegtijdig problemen te signaleren of te normaliseren. Hiermee voorkomen we inzet van gespecialiseerde jeugdhulp.
Tegelijk zien we in 2021 dat de personele capaciteit van professionele organisaties onder druk staat. Zowel bij het CJG als bij jeugdhulpaanbieders. Dit door een combinatie van een hoge werkdruk, ziekteverzuim (zeker in deze coronatijd) en hoog personeelsverloop in de jeugdhulpsector. Hierdoor staat de continuïteit van zorg onder druk en lopen wachttijden op.
Door de wachtlijsten verloopt de doorstroom naar het CJG of een gespecialiseerd aanbieder niet goed. Wanneer een gezin na aanmelding bij het CJG op een wachtlijst terecht komt, wordt de kans ook groter dat men afhaakt. Waar in 2020 52% van de gezinnen na aanmelding bij het CJG geholpen werd binnen 14 dagen, is dit in 2021 nog maar 25%. In 2021 moet 75% van de gezinnen langer dan 3 weken (17% zelfs 7 weken of meer) wachten voordat ze in een hulpverleningstraject bij het CJG terecht kunnen ten opzichte van 48% in 2020.

Participatie
In Roerdalen hebben we de ambitie dat iedereen mee doet en niemand aan de kant staat. De toepassing van het principe van de omgekeerde toets is hierbij het uitgangspunt van ons handelen (mens boven de regels). Daarnaast wordt ook het principe van positieve gezondheid zo veel mogelijk toegepast.

Ontwikkelingen participatie
In 2021 werd nog uitgegaan van een stijging van de werkloosheid en daarmee ook een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden. Dit is niet uitgekomen. Per januari 2021 ontvingen 255 huishoudens een uitkering participatiewet. Gedurende het jaar 2021 is het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering langzaam gedaald naar 237 in november 2021. Deze daling heeft zich voortgezet, ondanks de diverse lockdowns. Dit beeld zien we ook landelijk. De economie groeit, en er is een groeiend tekort aan arbeidskrachten. Dat biedt ook kansen voor onze inwoners.
Corona heeft tegelijkertijd ook effect gehad op het contact met inwoners: Fysieke contacten waren vaak niet mogelijk, en contact via telefoon of digitale media was niet ideaal.
In 2021 heeft de gemeente Roerdalen ook de nieuwe regelingen zoals de TOZO en TONK-regeling uitgevoerd voor ondernemers en ZZP-ers.

Speerpunten

Mensen met een hulpvraag kunnen makkelijk terecht, worden sneller en beter geholpen en voelen zich gehoord			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Verbeteren dienstverlening SC MER sociaal domein	☺	☺	☺
Actie 2: Doorontwikkeling Sociaal Team Roerdalen	☺	☺	☺
Actie 3: Positieve gezondheid implementeren	😐	☺	😐
Actie 4: Algemene voorzieningen	☺	☺	☺

Mensen met een hulpvraag kunnen makkelijk terecht, worden sneller en beter geholpen en voelen zich gehoord			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 5: Beter passend specialistisch aanbod Jeugd en Wmo	☺	☺	☺
Actie 6: Slim omgaan met gegevens	☺	☺	☺
Actie 7: Armoedebeleid	☺	☺	☺
Actie 8: Statushouders en arbeidsmigranten	☺	☺	☺
Actie 9: Arbeidsmarktbeleid	☺	☺	☺

Verbeteren dienstverlening Servicecentrum MER afdeling Sociaal Domein
Binnen het SC MER-SD zijn de klantmanagers getraind in de werkwijze omgekeerde toets, waarbij de vraag en de inwoner centraal staat. Daarmee kijken we integraler naar de mogelijkheden en toepassing van wet en regelgeving.

Doorontwikkelen Sociaal Team Roerdalen
In 2021 hebben we een uitvoeringsplan opgesteld voor de uitbreiding van de basisondersteuning van het Sociaal Team. In 2021 is gestart met het invulling geven aan de subsidietender. Hiermee willen we duurzaam, toekomstbestendig, invulling geven aan de basisondersteuning binnen onze dorpen. In 2022 zal de subsidietender worden uitgezet, waarmee aan de dienstverlening vanaf 2023 verder invulling en vorm wordt gegeven.

Positieve gezondheid implementeren
Nieuwe sociaal teamleden en klantmanagers van het SC MER-SD, hebben in 2021 de training positieve gezondheid gevolgd en deelgenomen aan een reflectiebijeenkomst. Daarnaast vinden casusbesprekingen plaats aan de hand van het concept positieve gezondheid. Dit betekent dat er aandacht is voor alle leefdomeinen. Positieve gezondheid is met voorgenoemde acties nog niet helemaal geïmplementeerd binnen het SC MER-SD. Dit vraagt om meer oefening en bewustwording.

Algemene voorzieningen
Het project onafhankelijke cliëntondersteuner heeft in 2021 zeven ‘meedenkers’ opgeleverd. Dit zijn vrijwilligers die inwoners op weg helpen in het ingewikkelde veld van jeugdhulp, Wmo, werk en inkomen. Deze meedenkers kunnen worden ingezet op het moment dat de training is afgerond (begin 2022).

Beter passend specialistisch aanbod Jeugd en Wmo
We voeren contractgesprekken met zorgaanbieders over passende hulp en kostenbeheersing. In 2021 hebben we een strategie uitgewerkt gericht op een betere regionale samenwerking en een andere inkoop van zorg. Wij willen dat ook de gespecialiseerde hulp nabij wordt georganiseerd. En goed aansluit op onze basisondersteuning. Deze aanpak vraagt om commitment in de regionale samenwerking. Meer duidelijkheid verwachten we in 2022.

In 2021 hebben we gewerkt aan de doordecentralisatie Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang voor inwoners met complexe problematiek.
Inwoners met complexe problematiek, of het nu om dreigende dakloosheid of ambulante begeleiding gaat, zijn er mee geholpen als ondersteuning dicht bij huis in het eigen netwerk of familie mogelijk is. Binnen de overeenkomst modulaire gemeenschappelijke regeling Limburg-Noord (MGR) zijn afspraken gemaakt om die hulp en toegang tot de zorg laagdrempeliger te maken. Die toegang loopt vanaf 2022 via het Sociaal Team, en niet meer via Roermond of Venlo.

Tegelijkertijd is elke gemeente beleidsmatig ook aan zet om preventie te organiseren. Deze ontwikkeling sluit naadloos aan op de Omvorming in Roerdalen.

Slim omgaan met gegevens
De arrangementenmonitor is in 2021 in gebruik genomen. Met de organisaties die onderdeel uitmaken van het Sociaal Team zijn de eerste stappen gezet om gegevens voor de arrangementenmonitor aan te leveren.

Armoedebeleid
In 2021 hebben we uitvoering gegeven aan het Actieplan armoede. Er zijn mooie initiatieven uit voortgekomen. Zo is in september 2021 de kinderwijkraad gestart en is de voorzieningenwijzer ingevoerd, wat nog opvolging krijgt met het verder trainen van nieuwe professionals. Het doel is dat de voorzieningenwijzer tot de standaard *toolkit* van professionals gaat behoren. In november 2021 heeft uw raad een amendement aangenomen gericht op het vergroten van het bereik van inwoners die in (stille) armoede leven. Wij geven hier volgens onderstaande uitwerking invulling aan in 2022.

Sinds 1 januari 2021 kunnen gemeenten inwoners eerder helpen die door schulden in de problemen dreigen te komen. Dat is mogelijk door een wijziging in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. We hebben in 2021 gewerkt aan het vroegtijdig signaleren van financiële problemen en schulden van inwoners. Dit doen we in samenwerking met de woningcoöperatie, de zorgverzekeraars, de water- en energieleveranciers en de BSGW. Het verder ontwikkelen van een gezamenlijk aanpak krijgt naar landelijk voorbeeld een vervolg in 2022.

De Rekenkamercommissie heeft een rapport uitgebracht over schuldhulpverlening. Inwoners helpen met schulden brengt rust en overzicht, zodat er bij deze inwoners ruimte komt om het eigen leven weer op te pakken en aan een perspectief te werken. Zoals ook landelijk het geval is, bereiken we nog niet alle mensen met problematische schulden, zo blijkt uit het rapport. Ook dit wordt meegenomen in de uitwerking van het armoedebeleid 2022.

Statushouders en arbeidsmigranten
De taakstelling (plaatsing 38 personen) voor de huisvesting statushouders is in 2021 niet gehaald (12 personen geplaatst). Dit komt door de situatie op de woningmarkt. De consequentie is een extra inhaalslag in 2022. In 2021 hebben we, zoals we in programma 1 al aangaven, gewerkt aan de nieuwe wet inburgering. Deze wet geeft de Inburgeraar en de gemeente meer regie op het inburgeringstraject. Daartoe wordt een persoonlijk inburgerings- en participatieplan opgesteld en zijn drie leerroutes ingekocht. Op deze manier kunnen we meer maatwerk leveren dan in de huidige wet.

Arbeidsmarktbeleid
Het aantal inwoners met een uitkering is in 2021 gedaald. Die daling geldt voor de gehele regio. Vanaf september 2021 is in onze arbeidsmarktregio een regionaal mobiliteitsteam (RMT) actief. Mensen die sinds de coronacrisis hun baan zijn verloren of dreigen kwijt te raken, en moeite hebben om zelf nieuw werk te vinden, kunnen terecht bij een regionaal mobiliteitsteam (RMT). Daarnaast is (binnen de corona-aanpak) aan ondernemers de mogelijkheid geboden om adviesgesprekken te voeren over de bedrijfssituatie.
Voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt is het Plan Doorontwikkeling Participatie uitgewerkt in samenwerking met Maasgouw en Roermond en de Westrom. Dit ronden we naar verwachting in het voorjaar 2022 af.
In Roerdalen is de pilot Outdoor Campus Roerdalen van start gegaan als project om inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in Roerdalen in te zetten. Dat heeft tot nu toe geleid tot 4 succesvolle plaatsingen.

Reguliere werkzaamheden

- Beleid, werk & inkomen.
- Aanpak bemoeizorg.
- Opdrachtgeverschap Sociaal Team.
- Accounthouderschap SC MER-SD.
- Aansturing CJG.
- Beleid jeugdhulp & Wmo.

Financieel

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 23.826	- 21.253	- 22.913	- 21.782	1.131 V
Baten	6.841	4.598	5.446	5.316	- 130 N
Saldo van baten en lasten	**- 16.985**	**- 16.654**	**- 17.467**	**- 16.466**	**1.001 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 298	- 302	- 302	-	302 V
Onttrekkingen	848	478	478	176	- 302 N
Mutatie reserves	**550**	**176**	**176**	**176**	**-**
Resultaat	**- 16.435**	**- 16.479**	**- 17.291**	**- 16.290**	**1.001 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Participatie	
Het Rijk heeft in de decembercirculaire 2021 middelen ter beschikking gesteld voor het opvangen van exploitatietekorten in de Sociale Werkbedrijven i.v.m. covid-19. De doorbetaling van deze middelen zorgt voor deze afwijking. De baten zijn verantwoord in programma 8.	- 65 N
Door de coronamaatregelen zijn er minder trajecten re-integratie ingezet dan was voorzien. Daardoor is minder uitgegeven dan geraamd. Tevens heeft er naar aanleiding van een uitspraak van de Hoge Raad terugvordering van BTW plaatsgevonden over voorgaande dienstjaren.	118 V
Voor de Tozo middelen is de begroting gebaseerd op ontvangen Rijks voorschotten. Ten opzichte van de begroting zijn de uitgaven, inclusief de terugbetalingsverplichting aan het Rijk, hoger dan begroot. Dit bedrag wordt afgerekend met het Rijk. Dit lichten we toe bij Tozo-resultaten onder het kopje 'baten'.	- 41 N

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
In 2021 is er een lichte daling te zien in het aantal uitkeringsgerechtigden, van 250 naar 236. Daardoor zijn er minder uitgaven geweest. Bijstellen was bij de halfjaarrapportage niet aan de orde vanwege de corona crisis en mogelijke niet te voorziene effecten hiervan op de uitkeringen.	361 V
Het is niet te voorspellen hoeveel leningen er door ondernemers worden aangevraagd op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). In 2021 zijn er nauwelijks leningen aangevraagd, waardoor het geraamde budget te hoog is gebleken.	97 V
In 2021 is het aantal mensen met een IOAW en/of IOAZ uitkering licht gedaald . Dat heeft tot effect gehad dat er minder is uitgegeven dan geraamd.	51 V
Net zoals in 2020 is er door minder inwoners een beroep gedaan op het Fonds sociale nood. Ze kwamen in aanmerking voor andere regelingen. Het sociaal team stuurt op de inzet van dit budget in relatie tot de hulpvraag.	32 V
TONK (Tijdelijke Opvang Noodzakelijke Kosten). Via gemeenten bood het Rijk tot 1 oktober 2021 tijdelijk extra hulp aan huishouders die te maken hebben met een plotselinge, onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in inkomens ten gevolge van covid-19, TONK-regeling. Het doel was te ondersteunen bij noodzakelijke kosten zoals huur en energiekosten. Er zijn 13 aanvragen geweest. Landelijk bleken de uitgaven beduidend lager te zijn dan verwacht. Dit geldt ook in Roerdalen.	164 V
Wmo-voorzieningen	
Ook in 2021 heeft covid-19 een stempel gedrukt op het doelgroepenvervoer. Het aantal ritten is nog steeds minder dan het begrotings-referentiejaar 2019.	39 V
De aanzuigende werking op maatwerkvoorzieningen Wmo door de landelijke invoering van het abonnementstarief van € 19,- per maand is nog steeds zichtbaar. Tevens zorgt ook de toenemende vergrijzing voor meer aanvragen. Dit zorgt met name in de categorie hulp bij het huishouden voor een financiële tegenvaller.	- 175 N
De huiskamerplus in Herkenbosch is (deels) dicht geweest in verband met coronamaatregelen en deels vanwege het feit dat er weinig deelnemers waren. Hierdoor zijn er minder professionals ingezet, hetgeen leidt tot lagere kosten.	51 V
Dak- en thuisloosheid/maatschappelijke opvang is in 2021 regionaal georganiseerd via de centrum gemeente Venlo. Daarom is gekozen dit budget niet gericht in te zetten. In 2022 wordt de toegang verlegd naar de gemeente binnen de Wmo. Daarvoor ontvangt de gemeente middelen vanuit de Regio.	32 V
Jeugd	
Jeugdzorgplus is zeer gespecialiseerde zware jeugdhulp met gemiddeld hoge kosten (150.000) per jongere. Dit jaar zijn een aantal jeugdzorgplustrajecten tot een einde gekomen.	228 V
De kosten jeugdzorg worden ingeschat op verschillende typen zorg. Het is vooraf niet goed in te schatten welk type zorg ingezet gaat worden.	23 V
Onderwijs	

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Net als in 2020 is er in 2021 wederom sprake van een afname van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer. Daarnaast is ook in 2021 sprake geweest van schoolsluitingen waardoor minder ritten gereden zijn.	27 V
De kosten in het kader van onderwijsachterstandenbeleid zijn ten opzichte van 2020 toegenomen omdat er meer kinderen deelnemen aan de voorschoolse educatie. Door de nieuwe berekeningssystematiek ontvangen we als gemeente echter een veel hogere specifieke uitkering. Het overschot wordt gereserveerd.	114 V
Diversen	
Begrotingswijziging 2021-3 van het SC MER is niet verwerkt. Tevens is rekening gehouden met het voorlopig positieve rekeningresultaat van het SC MER.	78 V
Totaal lasten	**1.134 V**
Baten	
Participatie	
De definitieve gebundelde uitkering Pw, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 ontvangen van het Rijk voor het bekostigen van de Participatiewet en overige uitkeringen is lager dan verwacht bij de halfjaarrapportage.	- 45 N
Omdat er nauwelijks Bbz leningen zijn verstrekt zijn er geen vorderingen ontstaan. (zie lastenkant) Tevens is de terugbetalingsverplichting aan het Rijk in omvang gedaald.	- 56 N
Voor de baten Tozo geldt dat de begroting is gebaseerd op de ontvangen Rijks voorschotten, voor zover bekend bij het opstellen van de halfjaarrapportage 2021. De totale kosten zijn lager dan de ontvangen voorschotten en het teveel ontvangen voorschot wordt afgerekend met het Rijk. Zie ook lasten.	52 V
Wmo-voorzieningen	
Gemeenten zijn in 2021 gecompenseerd voor toename van de lokale kosten begeleiding individueel als gevolg van de transformatie beschermd wonen.	46 V
Onderwijs	
Door de nieuwe berekeningssystematiek onderwijsachterstandenbeleid ontvangen we als gemeente een hogere specifieke uitkering. Dit overschot wordt gereserveerd.	- 114 N
Totaal baten	**- 117 N**
Mutatie reserves	
Geen afwijkingen	-
Totaal mutatie reserves	**-**
Overige afwijkingen	- 16 N
Totaal afwijkingen	**1.001 V**

Programma 3 Veilige dorpen

Inleiding

Dit programma gaat over de veiligheid. Veiligheid is een gezamenlijke zorg van gemeente, Politie en inwoners. Onze inwoners nemen waar mogelijk zelf maatregelen om te voorkomen dat ze in onveilige situaties terecht komen. Of deze onbedoeld in de hand werken. Waar nodig ondersteunen de partners in het veiligheidsdomein (Politie, Veiligheidsregio, woningcorporaties en zorgpartners) onze inwoners.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

2021 was wederom een ander jaar dan we samen op gehoopt en op gerekend hadden. De zomer stond in het teken van de aanpak van de hoogwatercrisis. Een crisis waarin we ons samen staande hielden. Ook de nasleep van het hoogwater was voelbaar: evalueren met collega's, inwoners en waterschap. Dit alles gaat leiden tot een geactualiseerd draaiboek Hoog Water Roer. Inwoners en bedrijven hebben schade opgelopen. We begeleidden en coördineerden het aanvragen van giften bij het Nationaal rampenfonds. Ook de coronacrisis bleef als een rode draad door 2021 lopen. We waren intensief bezig met het beantwoorden van vragen en het meedenken met bezorgde en creatieve ondernemers, inwoners en verenigingen over wat wel en niet mogelijk was. De Politie en onze BOA's hebben wederom de handen vol gehad aan het handhaven van de coronaregels.

Speerpunten

Inwoners treffen zelf preventieve maatregelen om te voorkómen dat ze slachtoffer worden van een misdrijf of situatie van overlast.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Inwoners faciliteren op het gebied van veiligheid	☺	☺	☺
Actie 2: Zichtbaarheid van de BOA's en wijkagenten	☺	☺	☺
Actie 3: Optimaliseren van de communicatie	☺	☺	☺
Actie 4: Brandpreventie	☺	☺	☺
Actie 5: Verkeersveiligheid	😐	☺	☺

Inwoners faciliteren op het gebied van veiligheid

We willen voorkomen dat inwoners slachtoffer zijn van criminaliteit. In 2021 deden we dit onder meer door veiligheidsthema's in onze communicatiemiddelen onder de aandacht te brengen. Zo gaven we inwoners regelmatig tips over inbraak- en brandpreventie. Ook organiseerden we samen

met de Politie en het Openbaar Ministerie een inleveractie van (verboden) wapens. Er zijn 30 wapens ingeleverd op het politiebureau. De gemeente Roerdalen heeft een goed werkend Reanimatie Oproep Netwerk (RON). In de gemeente Roerdalen zijn 37 AED's aangemeld bij HartslagNu. Allemaal 24/7 bereikbaar en inzetbaar. In 2021 zijn er in de gemeente Roerdalen 22 oproepen vanuit HartslagNu geweest. Hierbij werd in totaal 1.404 keer een burgerhulpverlener opgeroepen. Bij 22 van de 22 oproepen is het zeker dat er burgerhulpverleners aanwezig zijn geweest om te helpen. Door de Covid-19 pandemie zijn informatieavonden voor burgerhulpverleners helaas niet door gegaan.

Zichtbaarheid van de BOA's en wijkagenten
Prioriteiten van de BOA's en wijkagenten zijn in 2021 regelmatig verlegd naar het opvullen van roosters door ziekte en quarantaines. Maar ook door handhaving van de coronaregels. Denk onder meer aan de illegale feesten die plaats vonden. Ook de inzet van de Politie voor de ME bij demonstraties, was voelbaar bij ons eigen politie-basisteam. Onze wijkagenten zijn door de onderbezetting vaak ingezet voor noodhulpdiensten, in plaats van wijkdiensten. De politiecapaciteit en de herverdeling daarvan was in 2021 een belangrijk speerpunt. We dringen (blijvend) aan op meer politiecapaciteit voor Midden-Limburg, maar ook om structureel meer geld voor de eenheid Limburg. De meldingen en handhavingsverzoeken bij de Omgevingsdienst stegen enorm sinds de coronacrisis. Daardoor moesten we steeds keuzes maken bij de prioritering van de meldingen. De handhaving van de coronaregels en het hoog aantal meldingen leidden in 2021 tot een grotere inzet van de BOA's dan geraamd.

Optimaliseren van de communicatie
In 2021 hebben we samen met het Openbaar Ministerie en de Politie maandelijks aandacht besteed aan cybercrime, zoals WhatsApp-fraude en phishing. In tegenstelling tot de traditionele criminaliteit, waaronder inbraken en diefstal, neemt cybercrime de afgelopen jaren gestaag toe. Deze vorm van criminaliteit en ook ondermijning wordt vaak vanachter het bureau voorkomen en opgelost. Niet in de wijk zelf. Tot slot zijn, mede op verzoek van de Politie, de WhatsApp-buurtpreventiegroepen met regelmaat benaderd over verdachte situaties, zoals de toename van inbraken in schuurtjes. Sinds 2021 kunnen inwoners ook gebruik maken van Fixi voor onveilige situaties of ondermijning. Inwoners gebruiken Fixi steeds vaker voor dit soort meldingen.

Brandpreventie
Als onderdeel van het INTERREG Natuur- en Bosbrandpreventie-project is van het bestaande WML-complex op de Meinweg de kelder omgebouwd tot een blusvoorziening met een capaciteit van ca. 400 m³. Gelijktijdig is een ondergrondse bluswatervoorziening gerealiseerd nabij de kruising Herkenbosserweg – Boslaan te Vlodrop. Sinds de Meinwegbrand is een deel van de IJzeren Rijn, tussen Venhof en de gemaakte brandcorridor opgeschoond en is nu een brandcorridor. Het voorlichtingsproject Brandveilig Leven van de Risk Factory is in 2021 verlengd. De Risk Factory heeft in 2021 haar scenario's uitgebreid. Niet alleen brandgevaar, maar ook online weerbaarheid, sexting en drugshandel onder de jeugd zijn thema's. Vanuit het project Brandveilig Leven vond met diverse scholen binnen de gemeente overleg plaats. De lesmethode Brandweer op School en het project De Woningcheckers zijn opgestart. Tijdens de Nationale Brandpreventieweken en de Week van de Veiligheid schonken we extra aandacht aan de campagne 'Rookmelders redden Levens'.

Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid had in 2021 bij de Politie geen hoge prioriteit. De inrichting van wegen is vaak een oplossing om het gedrag van weggebruikers aan te passen. Maar ook een zeer grote kostenpost. Waar noodzakelijk voerden we samen met de Politie (handhavings)maatregelen uit. Ook hebben we snelheidsdisplays aangeschaft voor de Schaapsweg in Sint Odiliënberg. In 2021 is een risicoanalyse gedaan in het kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Hierbij zijn verkeers-risicolocaties in beeld gebracht die veiliger moeten worden. Er is ook gewerkt aan een pilot "veilig op

weg" waarbij er in 2022 uitvoering plaatsvindt door een bewustwordingscampagne om het veiligheidsbesef van onze inwoners te vergroten.

Door gezamenlijk optreden met onze veiligheidspartners worden ondermijnende en overlast gevende activiteiten voorkomen en beëindigd			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Aanpak ondermijning	☺	☺	☺
Actie 2: Vergroten bewustzijn in de organisaties	☺	☺	☺
Actie 3: Vergroten meldingsbereidheid door bewustwording over ondermijning bij burgers	☺	☺	☺

Aanpak ondermijning
Ook in 2021 traden we waar mogelijk en nodig (pro)actief op tegen ondermijning. We behandelden meerdere druggerelateerde casussen waarbij we een aantal panden tijdelijk sloten. Maar ook situaties waarbij we kozen voor een waarschuwing en we samen met hulpverlening inzetten op het voorkomen dat de bewoner terugvalt in drugshandel en -gebruik. De MER Ondermijningstafel, waar integraal de zware ondermijningscasuïstiek wordt aangepakt, heeft een steeds sterkere basis en werpt haar vruchten af. We voerden, voor zover mogelijk door de coronamaatregelen, controles uit. We controleerden samen met de arbeidsinspectie een locatie waar arbeidsmigranten werken en wonen. Ook bezochten we samen met de Politie en de Belastingdienst een voormalige henneploods.

Vergroten bewustzijn in de organisatie
In 2021 hebben we een cursus Ondermijning gegeven aan het team Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling. Hierbij is onder meer gesproken over ondermijning op vakantieparken, vastgoedfraude en criminogene branches. In 2021 zijn we samen met het Servicecentrum MER afdeling SD een traject gestart rondom bewustwording. We trapten af met een hoorcollege van een criminoloog. Ook heeft het RIEC in 2021 criminaliteitscursussen gegeven aan onder meer baliemedewerkers en boa's. Zowel vanuit de MER-gemeenten als het SC MER zijn deze cursussen zeer goed gevolgd. We zien de alertheid rondom het thema ondermijning toenemen. Signalen komen uit allerlei teams. Wel blijft het een thema dat regelmatig aandacht nodig heeft.

Vergroten bewustwording ondermijning
Regelmatig zijn er ondermijningsthema's gecommuniceerd richting onze inwoners. We haken aan bij actuele gebeurtenissen. Zoals de sluiting van een drugspand. Ook hebben we ingezet op ondernemers om te voorkomen dat zij zich tijdens de coronacrisis niet laten verleiden voor criminele activiteiten.

Slachtoffers, maar ook daders (na het uitzitten van hun straf), dienen zo snel als mogelijk zelfstandig te kunnen deelnemen aan het dagelijkse leven.			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Personen met problemen eerder in beeld	☺	☺	☺
Actie 2: Versterken samenwerking tussen hulpverleners	☺	☺	☺
Actie 3: Personen met verward gedrag beter in beeld brengen	☺	☺	☺
Actie 4: Invoering Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)	Afgerond		

Personen met problemen eerder in beeld
Het Sociaal Team is aangewezen als eerste toegang voor onze inwoners. Het Sociaal Team houdt inloopspreekuren en gaat de wijken in met bijvoorbeeld koffiemomenten. Maar niet alle casuïstiek is geschikt om door het Sociaal Team te worden opgepakt. We houden één keer per maand een zogenaamd Jongerenoverleg en een Bemoeizorg-overleg voor de complexe, domeinoverstijgende casuïstiek. Voor dit overleg kunnen de partners casuïstiek indienen die op deze tafel wordt besproken. We leren al doende voor welke zaken dit overleg het beste kan worden ingezet en hoe we informatie kunnen delen binnen de kaders van de AVG.

Versterken samenwerking tussen hulpverleners
Vanuit de gemeente streven we bij elke casus naar een integrale aanpak. Ook in 2021 keken we naar wat een casus nodig heeft en daar betrokken we de noodzakelijke partners bij. Vanuit het Sociaal Team beschikken we over veel expertise om daarover ook mee te denken.

Personen met verward gedrag beter in beeld brengen
Ook voor dit actiepunt hebben we het kanaal van het Bemoeizorgoverleg, maar zeker ook de Ronde Tafel Overleggen. Deze ad hoc structuur werkt goed en snel. Het is vooral een kwestie van korte lijnen, elkaar weten te vinden en tijd maken om snel te kunnen schakelen. Dat lukte ook in 2021 goed. Tot slot hebben we in 2021 een aantal beginnende hoarding situaties gehad. Door de betreffende inwoner te ondersteunen bij het opruimen en mentale begeleiding te bieden, hebben we veiligheids- en gezondheidsrisico's voorkomen.

Reguliere werkzaamheden

- Borgen van operationele beschikbaarheid van de brandweer.
- Borgen van de rampen- en crisisbestrijding.
- Damoclesbeleid (bestuurlijke aanpak drugs).
- Bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit.
- Bibob (bestuurlijke aanpak integriteit).
- Bemoeizorg (integrale aanpak multi-probleem huishoudens en zorgmijders).
- Zorg- en Veiligheidshuis (integrale aanpak multi-probleem in combinatie met criminaliteit).
- Handhaving openbare orde en veiligheid (toezicht, handhaving en buurtbemiddeling).

Financieel

bedragen x € 1.000

3. Veilige dorpen	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 3.063	- 2.177	- 2.328	- 2.568	- 240 N
Baten	119	91	185	428	243 V
Saldo van baten en lasten	**- 2.944**	**- 2.087**	**- 2.143**	**- 2.140**	**3 V**
Resultaat	**- 2.944**	**- 2.087**	**- 2.143**	**- 2.140**	**3 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

3. Veilige dorpen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Op basis van artikel 1 van de Wet Veiligheidsregio's (Wvr) is samen met de VRLN een aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming in de geleden schade ten gevolge van de brand bij NP de Meinweg. Een totaalbedrag van € 399.005,31 werd toegekend. Op basis van de afgesproken verdeelsleutel is € 230.918,55 overgemaakt naar de VRLN.	- 231 N
Als gevolg van hoog water Roer juli 2021 zijn er door de gemeente extra kosten gemaakt. De Wet Tegemoetkoming Schade bij Rampen (Wts) juli 2021 geeft een tegemoetkoming in de materiële schade die niet verzekerbaar, vermijdbaar of verhaalbaar is en vergoedt zo een deel van de getaxeerde waterschade en kosten. Ook door de gemeente is een aanvraag gedaan voor een tegemoetkoming. In het Rijk-Regio overleg is bepaald dat eerst meldingen van particulieren en bedrijven worden behandeld. Gemeenten volgen daarna. Verwachting is dat medio 2022 een afhandeling van de aanvraag verwacht kan worden.	- 46 N
De bijdrage aan de Veiligheidsregio is hoger door de extra kosten 2021 in verband met FLO-overgangsrecht voor de brandweer. Tevens heeft de afrekening FLO-overgangsrecht over het jaar 2020 plaatsgevonden.	- 29 N
In 2021 zijn er minder casussen op het vlak van veiligheid (hoarding, Wet verplichte GGZ, personen met verward gedrag, huislijk geweld) geweest	50 V
In 2021 hebben geen woning ontruimingen plaatsgevonden	25 V
Totaal lasten	**- 231 N**
Baten	
Rijksbijdrage in de kosten m.b.t. bestrijding van de natuurbrand in NP de Meinweg	231 V
Totaal baten	**231 V**
Mutatie reserves	
Geen afwijkingen	-
Totaal mutatie reserves	**-**
Overige afwijkingen	3 V
Totaal afwijkingen	**3 V**

Programma 4 Economie, natuur, toerisme en cultuur

Inleiding

Dit programma richt zich op het bevorderen van de ruimtelijke-, economische en sociale samenhang, waarbij het accent ligt op duurzame, ruimtelijke ontwikkeling en economische activiteiten. Economie, natuur en cultuur worden met elkaar in verband gebracht ten behoeve van toeristisch-recreatieve ontwikkeling. Bestaande economische dragers worden gefaciliteerd, evenals nieuwe initiatieven met een economische spin-off. We bekijken ontwikkelingen steeds meer vanuit een duurzaam perspectief. Op gebied van energie streven we gerichte duurzame doelstellingen en ambities na. We werken steeds meer integraal en gebiedsgericht. De Omgevingswet geeft ons hiervoor meer mogelijkheden.

Sinds 2018 zetten we in op het thema Duurzaamheid, waarbij de eerste jaren het accent op het aspect duurzame energie ligt. De eerste acties van het Actieplan Duurzaamheid hebben we inmiddels uitgevoerd. In 2021 zijn de RES 1.0, het beleid wind en zon en het warmtebeleid vastgesteld.
Het project “Investeren om te renderen” en de concrete acties die hieruit voortkomen, hebben vaak een sterke relatie met dit programma en zetten de ambities op het gebied van duurzaamheid extra kracht bij.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Bevorderen van duurzaamheid en het versterken van de gebiedsgerichte ruimtelijke, sociale en economische samenhang.

Het doel van dit programma is om nieuwe, duurzame mogelijkheden te creëren op het gebied van recreatie, toerisme, natuur, cultuur en wonen. Deze onderwerpen vormen de economische motor van onze gemeente. Hierdoor kunnen we bestaande werkgelegenheid in stand houden en ontstaat er extra (in)directe werkgelegenheid. Dat is goed voor onze inwoners en versterkt de lokale economie zodat we een aantrekkelijke woon-, werk en leefgemeente worden en blijven. Het thema duurzaamheid is hierbij steeds belangrijker geworden. Economische ontwikkelingen zijn goed, maar moeten wel duurzaam plaatsvinden.

Roerdalen is een grensgemeente. Wanneer wij een cirkel rondom Roerdalen trekken met een doorsnee van 30 kilometer, dan valt een groot deel van deze cirkel in Duitsland. Het is dus logisch om hierbij samen te werken met onze Duitse partners. Wij zetten ons Euregionaal in en ook dat biedt daarmee nieuwe kansen. Verder werken we samen in de Samenwerking Midden-Limburg, Nationaalpark De Meinweg nieuwe Stijl, OML en in Keyport.

Speerpunten

Bevorderen van de ruimtelijke en sociale samenhang van de dorpskernen en het buitengebied			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Uitvoeren programmaplan Omgevingswet	☺	☺	☺
Actie 2: Opstellen Omgevingsvisie	☺	☺	☺
Actie 3: Aansluiten Digitaal Stelsel Omgevingswet	😐	☺	😐
Actie 4: Herijken gemeentelijk grondbeleid	☺	☺	😐
Actie 5: Plan van aanpak investeringen	☺	☺	☺
Actie 6: Verbeteren toeristische en recreatieve mogelijkheden	☺	☺	☺
Actie 7: Aanpak verkrotting en leegstand	☺	☺	☺

Uitvoeren programmaplan Omgevingswet
De Omgevingswet geeft onze inwoners meer mogelijkheden voor de invulling aan hun eigen leefomgeving. Eveneens zorgt de Omgevingswet voor het samenvoegen van wetten en een vereenvoudiging van de regels. Het is van belang dat we de organisatie goed voorbereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en dat we bewust zijn van de eventuele gevolgen. Daarom is in begin 2021 een E-learning over de Omgevingswet aangeboden aan de gehele organisatie (zowel ambtelijk als bestuurlijk). Ook werken we in een ambtelijk kernteam en een ambtelijke werkgroep gezamenlijk en integraal aan de implementatie van de wet. De gemeenteraad betrekken we via een raadswerkgroep bij de implementatie. Thema's zoals Omgevingsvisie, "Lijst van verzwaard advies", "Participatiebeleid", "Nadeelcompensatie" en "Delegatiebesluit" zijn daarin voor besproken. Ook in 2022 blijven we samenwerken met de raadswerkgroep. Aangezien de Omgevingswet (wederom) is uitgesteld tot minimaal 1 oktober 2022 (en misschien zelfs 1 januari 2023) liggen we vooralsnog op schema. Voor de omgevingswet is een bestemmingsreserve opgesteld waarbinnen de werkzaamheden plaatsvinden.

Opstellen Omgevingsvisie
Na een uitvoerig traject met raadsleden, inwoners, ondernemers en belanghebbenden is op 8 juli 2021 de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 door de gemeenteraad vastgesteld. Daarmee is deze actie afgerond.

Aansluiten Digitaal Stelsel Omgevingswet
De gemeente is aangesloten op het landelijke digitaal stelsel. Momenteel zijn er nog hardnekkige storingen in het landelijke systeem, onder andere met het laden en weergeven van digitale kaarten. Vanwege deze inhoudelijke problemen is de invoering van de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2023. Daarnaast is het nog onduidelijk of de aangeschafte vergunningensoftware voldoet aan de gestelde eisen. Dit systeem is aangeschaft via een gezamenlijke aanbesteding waaraan de meeste Limburgse gemeenten en de provincie hebben deelgenomen. De inrichting van het digitaal vergunningenportaal loopt vertraging op.

Herijken gemeentelijk grondbeleid
In oktober 2021 zijn we samen met een raadsklankbordgroep gestart met de voorbereiding voor een nieuwe Kadernota Grondbeleid 2022-2025. Tijdens een tweetal sessies hebben leden van alle fracties hun eisen en wensen voor de nieuwe nota kenbaar kunnen maken. Tijdens het schrijven hebben we

hiermee zoveel mogelijk rekening gehouden. Inhoudelijk hebben we daarmee het project afgerond in 2021. Besluitvorming stond gepland voor de raadsvergadering in het tweede kwartaal 2022, echter is verder naar doorgeschoven.

Plan van aanpak investeringen
In 2021 hebben we onderzocht of we meer structurele inkomsten voor de gemeente kunnen genereren, onder andere door een actiever grondbeleid. Het grondbeleid (zie actie 4) is daarvoor aangepast. Inmiddels hebben we:
- de eerste inkomsten (middels jaarlijkse retributie voor twee zendmasten) gerealiseerd;
- een onderzoek opgestart naar de mogelijkheden van een reclamemast en van gemeentelijke reclamepakketten. We hopen in 2022 daarvan de eerste resultaten te zien;
- onderhandeld over de grondverwerving van een perceel langs de stortlocatie voor de realisatie van een zonneveld en is een concept overeenkomst opgesteld;
- onze rentmeester de opdracht gegeven actief te zoeken naar interessante agrarische percelen om onze pachtinkomsten te vergroten.

Verbeteren toeristische en recreatieve mogelijkheden
We zijn ook in 2021 nadrukkelijk op zoek geweest naar nieuwe ontwikkelingen in Roerdalen met een balans tussen waarde ontlenen en waarde toevoegen. Waar mogelijk hebben we die met de ontwikkeling van de drie Nationale parken in Limburg verbonden. De kern blijft: economische ontwikkelingen in dienst van gebiedsontwikkeling. In 2021:
- is het bestemmingsplan ‘recreatie aan de Meinweg’ vastgesteld, in 2022 verwachten we dat camping Huttopia de Meinweg haar deuren opent voor toeristen. Op basis van dit nieuwe bestemmingsplan kan in 2022 het naastgelegen vakantiepark ‘de Bosbeek’ een start maken met de revitalisering van hun recreatieterrein;
- is ons partnership met het routebureau Noord- en Midden-Limburg verlengd t/m 2024 en het partnership met Limburg Marketing t/m 2022. Naast het basis takenpakket van beide organisaties, wordt daarnaast uitvoering gegeven aan diverse projecten, waaronder toeristische overstappunten (TOP’s), natuurtransferiums, haalbaarheidsonderzoek naar een extra minder-validen route in Roerdalen;
- is met initiator Limburgs Landschap en lokale MTB-verenigingen een voorkeursroute vastgesteld. In 2022 wordt er een ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de effecten op de natuurwaarden in het gebied, worden afspraken omtrent de financiering gemaakt en willen we tot realisatie overgaan;
- is het project ‘Grensoverschrijdende Ruiterroutes’ volledig uitgewerkt. Grenspark Maas-Swalm-Nette zal hiervoor zodra dit mogelijk is via INTERREG VI-a een verzoek tot cofinanciering indienen;
- hebben we geparticipeerd in het haalbaarheidsproces van de hoogwaardige fietsverbinding Nederweert-Leudal-Roermond-Roerdalen-Wegberg-Mönchengladbach. In 2022 zal hierop een vervolg komen;
- werkten we aan de realisatie van een grensoverschrijdend wandelnetwerk Roerdalen-Wassenberg. Het voornemen is dit netwerk in 2022 aan te sluiten op ons Nederlandse netwerk via de aanleg van een nieuwe knuppelbrug en vlonderpad nabij het Boshotel te Vlodrop;
- hebben we het initiatief van de golfbaan de Herkenbosche gefaciliteerd om uit te breiden tot een 27 holes golfbaan en bij het ontstaan van een nieuwe golfhotel met in totaal 40 kamers.

Aanpak verkrotting en leegstand
Voor de leefbaarheid in de gemeente is het belangrijk dat verkrotting en leegstand wordt aangepakt. Op verschillende locaties, waar sprake was van verkrotting en/of (dreigende) leegstand, is ingegrepen. Een voorbeeld hiervan is Centrumplan Herkenbosch. Over de investeringen heeft de raad positief besloten. In 2022-2025 worden in dit gebied nieuwe woningen gebouwd. Voor de

realisatie hiervan zijn provinciale middelen aangevraagd. Ook de Petrusberg, de enige flat in onze gemeente, die al diverse keren leeg heeft gestaan, is door Wonen Limburg in 2021 gesloopt. Hier is het bestemmingsplan goedgekeurd voor nieuwe woningen.
Het is van belang om voor de toekomst goed na te denken over de aanpak van verkrotting en leegstand. Daarom zijn er in diverse kernen plannen goedgekeurd voor het wijzigen van bedrijfsruimtes naar woningen.

Bevorderen van bedrijvigheid en werkgelegenheid			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Ondersteunen ondernemers	☺	😐	😐
Actie 2: Ondersteunen inwonerinitiatieven	☺	☺	☺
Actie 3: Regionale samenwerking	☺	☺	☺
Actie 4: Taskforce arbeidsmigranten	☺	☺	😐

Ondersteunen ondernemers
Samen met de ondernemers van het gebied Meinweg-Herkenbosch-Vlodrop (voorheen bekend als de Gouden Driehoek) hebben we bekeken op welke wijze dit gebied een verdere impuls kan krijgen. Voortvloeiend uit deze gebiedsvisie worden in samenspraak met de lokale ondernemers, natuurbeheerders en betrokken instanties de gestelde ambities in een concrete gezamenlijke en duurzame investeringsagenda/begroting uitgewerkt.
Op initiatief van de ondernemers zijn er deelprojecten geformuleerd waarmee we aan de slag gaan:
- verfraaien van de Keulsebaan (landmarks & vergroening);
- verduurzaming;
- mobiliteitspunten voor bezoekers;
- ontwikkellocaties voor retail en recreatie.

Het is in 2021 echter nog niet gelukt om hiervoor aanvullende financiële middelen vrij te maken, waardoor de planning vertraging op loopt.

Ondersteunen inwonerinitiatieven
De gemeente steunt activiteiten van burgers of verenigingen door het beschikbaar stellen van subsidiegelden op het gebied van onder meer cultuur met een economische spin-off op grond van de ‘Nadere subsidieregeling Economie’. In 2021 hebben we de regeling extra onder de aandacht gebracht bij ondernemers en is er een initiatief ondersteund waarmee we lokale bedrijvigheid ondersteunen.

Regionale samenwerking
Een ding hebben de regionale werkzaamheden gemeenschappelijk, ze hebben als doel bij te dragen aan onze regiovisie: “Midden-Limburg, het verbindend Hart van Limburg”. Zo zijn we er ons van bewust dat we ons als regio moeten profileren en niet als Midden-Limburgse gemeenten afzonderlijk. Daarmee willen we toekomstgerichte bedrijven overhalen zich in de regio te vestigen. Er wordt in Keyport en in de regionale arbeidsmarkt regionaal al goed samengewerkt om Midden-Limburg als aantrekkelijke bedrijfslocatie nadrukkelijker onder de aandacht te brengen. Ook in de Westrom werken we goed samen.
In 2021 hebben we in de regionale samenwerking uitvoering gegeven aan:
- het plan Taskforce Corona Midden-Limburg (werkgevers, werknemers en onderwijs);
- het opstellen van een nieuwe “Investeringsagenda Midden-Limburg”;

- het uitwerken van een aantal prioritaire samenwerkingsopgaven, zoals “Internationale werknemers” en “Laat het landschap je verrassen”.

De Taskforce Post Corona-aanpak Midden-Limburg bestaat uit bestuurders van de gemeenten (SML), UWV, Keyport, werkgevers- en werknemersorganisaties en onderwijsinstellingen. Deze taskforce wil de gevolgen van de coronacrisis zo goed mogelijk opvangen. Dat gebeurt door een gecoördineerde (integrale) aanpak, gericht op economisch herstel en behoud van werkgelegenheid. De ervaringen met de Taskforce Post Corona-aanpak Midden-Limburg zijn positief. Deze samenwerking dient daarom als voorbeeld voor andere samenwerkingsverbanden, ook na de corona-situatie.
In maart 2021 heeft de Taskforce het plan “Met veerkracht uit de crisis” vastgesteld. Het vastgestelde plan bestrijkt de periode 2021-2023 en beoogt Midden-Limburg terug te brengen op het groeipad van vóór de corona-crisis. Met de uitvoering van het plan is een budget van +/- € 10 miljoen gemoeid. Een deel daarvan is inmiddels zeker gesteld; op onderdelen vindt nog overleg met partijen plaats. Er wordt gewerkt met een dashboard waarmee periodiek in beeld kan worden gebracht wat de vorderingen zijn en welke resultaten worden geboekt.

In 2021 is de Investeringsagenda Midden-Limburg geschreven, waarin de ambitie en hoofdopgave uit de regiovisie worden uitgewerkt tot een concreet uitvoeringsprogramma. De overheid, bedrijfsleven, onderwijspartners en andere maatschappelijke organisaties, groepen en verenigingen werken intensief samen om de kansen te verzilveren die Midden-Limburg biedt. In december is regionaal afgestemd door de colleges over het startdocument “Investeringsagenda Midden-Limburg. Verbindend Hart van Limburg in uitvoering”. Begin 2022 is door de zeven colleges met de dynamische koers van het startdocument ingestemd.

Op 10 maart 2022 heeft de gemeenteraad besloten tot het beschikbaar stellen van een startbijdrage voor de uitvoering. De in 2021 geplande raadsinformatie-avonden die geen doorgang konden vinden, zijn voor de besluitvorming in de gemeenteraden in 2022 opnieuw ingepland. Deze Investeringsagenda maakt gebruik van deze bestaande structuur van de Taskforce Post Corona-aanpak Midden-Limburg.

Op basis van de vastgestelde Regionale Visie Recreatie & Toerisme is ambtelijk een breed uitvoeringsprogramma opgesteld. Voor dit uitvoeringsprogramma zijn projecten en project-ideeën verzameld. Dit heeft geleid tot een bruto lijst van projecten en een selectie van focusprojecten. In 2022 volgt de bestuurlijke instemming inclusief de bereidheid tot financiering, zodat tot uitvoering kan worden overgegaan.

Taskforce arbeidsmigranten
Afhankelijk van de sector waarin de werknemers werken, vraagt dit om andere huisvesting. Via lokaal beleid leggen gemeenten vast hoe in deze opgave kan worden voorzien. Ons lokaal beleid is voornamelijk gericht op binnen de eigen gemeente werkzame internationale werknemers. Ondanks dat door de onderzoeken de behoeftecijfers alleen globaal konden worden benaderd, blijft het aantal aanvragen achter bij de verwachte behoefte aan huisvesting. Daarmee blijft ook de realisatie van de huisvesting achter op de planning. We zijn in 2021 de inzet van de provinciale Stuurgroep blijven volgen. De acties die daaruit voortkomen worden vertaald naar de Midden-Limburgse schaal. De huisvesting van internationale werknemers is als een van de ‘regionale opgaven/speerpunten’ opgenomen in de “ontwerp-Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022-2025” die in 2021 is opgesteld. In 2021 is er werkveld overstijgend alsook ook door de Euregio aandacht besteed aan deze opgave en heeft er informatie-uitwisseling met Duitsland plaats gevonden. Afstemming over lokaal beleid en grootschalige initiatieven voor short-stay huisvesting is wenselijk. Regionaal is afgesproken om de Stichting Normering Flexwonen (SNF)-normen als minimum kwaliteitsnorm te hanteren. Voor de monitoring van gerealiseerde huisvesting wordt aangesloten bij de provinciale woonmonitor. Via de Stuurgroep volgen we de ontwikkeling van het aantal internationale werknemers dat woont en werkt in de gemeenten.

Bevorderen van de duurzaamheid en invulling geven aan de energietransitie			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Actieplan duurzame energie	☺	☺	😐
Actie 2: Stimuleringsfonds Duurzaamheid	😐	☺	😐
Actie 3: Regionale Energie Strategie (RES)	☺	☺	☺
Actie 4: Riool-overstorten Vlootbeek	☺	☺	😐

Actieplan duurzame energie
De raad heeft in 2021 twee belangrijke beleidsstukken vastgesteld; Het beleidskader zon- en wind en de Transitievisie Warmte. We hebben de beoordelingsmatrix zonnevelden voorbereid. Die is begin 2022 door de raad vastgesteld. De uitvoering van beide beleidstukken start in 2022.

We gaven ook in 2021 veel aandacht aan communicatie en voorlichting over duurzaamheid. De website SamenDoenSamenDuurzaam.nl is verder ontwikkeld. Tips en voorbeeldverhalen van inwoners hebben daarbij veel aandacht gekregen. Want de grootste energiewinst behalen we door onze inwoners en bedrijven te helpen te verduurzamen.

Met de invulling van de vacature specialist Duurzaamheid konden we vanaf medio 2021 intensiever uitvoering geven aan het Actieplan Duurzame Energie. Begin 2022 hebben we de raadswerkgroep Duurzame Energie geïnformeerd over de resultaten. Hieronder staat een opsomming van een beperkt aantal concrete resultaten:

- de verlichting in het gemeentehuis is vervangen door LED-verlichting;
- via de RRE regeling werden 1.100 woningen met kleine maatregelen verduurzaamd (Coöperatie Duurzaam Roerdalen voerde deze regeling succesvol uit);
- we organiseerden een gezamenlijke inkoopactie voor isolatie, zonnepanelen en warmtepompen, maar hiervoor was slechts beperkte animo;
- Er zijn verschillende acties georganiseerd om onze inwoners te betrekken en activeren. Bijvoorbeeld met tuintips, banden op spanning en het herkennen van *energieslurpers* (een actie voor kinderen).

We gaan door met de uitvoering van de ledverlichting in de openbare ruimte, de verduurzaming van ons eigen vastgoed, de realisatie van het Stort in Montfort en de planontwikkeling van zon- en mogelijk ook windprojecten.

Op enkele onderdelen hebben we enige vertraging opgelopen, zoals de verduurzaming van ons eigen vastgoed. Gebrek aan capaciteit in de organisatie en op het netwerk van Enexis zijn daar de belangrijkste oorzaken van. Omdat de uitvoering van het actieplan over meerdere jaren is gepland, verwachten we dat deze vertraging weer ingelopen kan worden en daarmee het einddoel gehaald kan worden.

Stimuleringsfonds Duurzaamheid
We hebben voor het Stimuleringsfonds Duurzaamheid onderzocht welke subsidiemogelijkheden en leningen er nu zijn om duurzaamheid te stimuleren. Deze worden naar de burgers, bedrijven en verenigingen gecommuniceerd via o.a. de website *samendoensamenduurzaam.nl*.
Er is nog geen apart aanvullend fonds opgericht omdat de aanwezige subsidiemogelijkheden en leningsmogelijkheden vrijwel alle gewenste doelgroepen faciliteren. We onderzoeken verder of een

aanvullend fonds toch op specifieke gebieden van toegevoegde waarde kan zijn. Daarbij bekijken we of dit fonds kan bijdragen aan de doelstellingen ten aanzien van investeren om te renderen.

Regionale Energie Strategie (RES)
De RES 1.0 Noord- en Midden Limburg is vastgesteld door alle 15 gemeenteraden, provinciale staten Limburg en het Waterschap Limburg en ingediend bij het Rijk. Inwoners van de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg konden hun mening geven over de RES 1.0. Deze reacties zijn meegenomen bij het opstellen van het definitieve document. De verdere uitvoering van de RES zal de komende jaren plaatsvinden.

Riool-overstorten Vlootbeek
We werken aan de realisatie van overstorten langs de Vlootbeek in het kader van de Kaderrichtlijn Water (programma 6). In 2021 hebben we de grondverwerving voor de meeste locaties afgerond en zijn de ontwerpen, civieltechnische bestekken en vergunningaanvragen voorbereid. Begin 2022 gaan we over tot vergunningaanvraag en aanbesteding. Medio 2022 moeten de overstorten gerealiseerd zijn.

Reguliere werkzaamheden

- Afronden ontwikkeling LOG Montfort.
- Pacht- en grondzaken.
- Economie.
- Recreatie en toerisme.
- Cultureel erfgoed/cultuur.
- Ruimtelijk beleid.
- Bossen en natuur.
- Duurzaamheid.
- Deelname in grenspark Maas, Swalm, Nette.
- Deelname Samenwerking Midden Limburg.
- Deelname Keyport.
- Deelname Euregio.
- Deelname in VVV Midden-Limburg.
- Deelname Routebureau Noord- en Midden-Limburg.

Extra werkzaamheden 2021
Wet voorkeursrecht Gebiedsontwikkeling A73
Om de ontwikkelingsmogelijkheden in een gebied van 150 hectare langs de A73 zone in openbaarheid te onderzoeken, en regie in het gebied te houden, hebben we in november 2021 een voorlopig voorkeursrecht gevestigd op de gronden langs de A73 zone. Daarover hebben we meerdere overlegmomenten met de gemeenteraad gehad vanaf november 2021. Inmiddels heeft de gemeenteraad op 3 februari 2022 besloten dat in deze zone geen industriële/logistieke ontwikkelingen wenselijk zijn en daarmee dus ook geen onderzoek nodig is. Daarmee is de Wet voorkeursrecht weer komen te vervallen.

Ontwikkeling bedrijventerein voormalig legerbasis Elmpt
Op het voormalige Britse militaire eigendom "Javelin Barracks", voorheen RAF Brüggen te Elmpt (Duitsland) is de vestiging van een commercieel- en industrieel gebied / bedrijventerrein van ca. 156 ha voorzien. Daarnaast is de realisatie van een wind- &zonnepark voorzien. Inmiddels is 150hA van de totale beschikbare ruimte verkocht aan investeringsmaatschappij en ontwikkelaar Verdion.

De ontwikkeling van deze gebieden draagt bij aan groei van onze regionale economie. Het vergroot de aantrekkingskracht van onze regio, bijvoorbeeld voor mensen die hier willen komen wonen en werken. Maar ook voor bestaande inwoners, ook in Roerdalen

Aanpassen bossen en project natuurbrandpreventie i.v.m. klimaatverandering
In april 2020 is het Nationaal Park De Meinweg getroffen door een brand en de letterzetter. De brand en de Letterzetter (een voor fijnsparren schadelijke kever), zijn nadelig geweest voor de aanwezige natuurwaarden, maar we gebruiken dit nu als kans. We gaan deze percelen klimaatbestendiger en duurzamer inrichten. In 2021 zijn we verder gegaan met de herstelmaatregelen.
De tijdens de brand ingerichte brandcorridor is definitief ingericht. We stimuleren hier de natuurontwikkeling door een poel die is aangelegd, om daarmee het leefgebied van de Kamsalamander te vergroten. De provincie Limburg ondersteunt deze inrichting met subsidie.

Nationaal Park de Meinweg Nieuwe Stijl
In samenwerking tussen eigenaren, overheden, ondernemers en andere betrokkenen zijn we in 2021 gestart met het proces tot omvormen naar het Nationaal Park. We hebben samen met diverse partijen de rollen en taken verdeeld en de stappen die gezet moeten worden geconcretiseerd. Het proces tot het komen tot een Nationaal Park Nieuwe Stijl loopt tot en met 2023.

Financieel

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 3.969	- 1.763	- 3.010	- 1.708	1.302 V
Baten	719	340	985	451	- 534 N
Saldo van baten en lasten	**- 3.250**	**- 1.424**	**- 2.025**	**- 1.257**	**768 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-	-	- 43	-	43 V
Onttrekkingen	572	510	933	352	- 582 N
Mutatie reserves	**572**	**510**	**891**	**352**	**- 539 N**
Resultaat	**- 2.677**	**- 914**	**- 1.134**	**- 905**	**229 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Bij kleinschalige projecten zijn er minder incidentele subsidies uitgegeven dan begroot i.v.m. beperkte aantal aanvragen voor de subsidie economie.	34 V
Minder uitgaven aan de uitvoering actieplan Duurzame energie, er is vertraging opgelopen door corona en door gebrek netcapaciteit zonnedak nog niet gerealiseerd.	451 V
De uitgaven voor de implementatie van de Omgevingswet zijn in 2021 achtergebleven door uitstel van de Omgevingswet door het Rijk	92 V
Minder uitgegeven voor het project Ontwikkeling LOG Montfort	30 V

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
De kavelruil Herkenboscherbroek is nog niet afgerond, waardoor er in 2021 minder kosten zijn gemaakt dan begroot	578 V
De uitgaven voor tijdelijk beheer Elfenmeer zijn lager dan begroot, doordat er minder werkzaamheden zijn uitgevoerd om het park gereed te maken voor overdacht.	73 V
Lagere uitgaven dan begroot voor het onderhoud van recreatieve routes	20 V
Totaal lasten	**1.278 V**
Baten	
De subsidie van de Provincie voor het project Herkenboscherbroek zijn nog niet ontvangen	- 620 N
Meer verkochte grondstroken dan begroot, hogere opbrengsten voor wildbeheer en jacht en hogere pachtopbrengsten	37 V
Terug ontvangsten opleidingen Omgevingswet (bijdrage Maasgouw en Echt-Susteren)	24 V
Totaal baten	**- 559 N**
Mutatie reserves	
Opstellen transitievisie Warmte is in 2021 niet gerealiseerd waardoor geen onttrekking uit de Algemene Reserve heeft plaatsgevonden	- 125 N
Minder ingezette Algemene Reserve voor Actieplan Duurzame Energie	- 210 N
Minder ingezette Algemene Reserve voor project Duurzaamheid o.b.v. gerealiseerde kosten	- 93 N
Minder ingezette Reserve Gebiedsontwikkeling LOG Montfort o.b.v. gerealiseerde kosten	- 30 N
Resultaat project Herkenboscherbroek is nog niet gerealiseerd en nog niet ten gunste van de Algemene Reserve gekomen	43 V
Minder ingezette Reserve Programma Plan Omgevingswet	- 116 N
Totaal mutatie reserves	**- 531 N**
Overige afwijkingen	41 V
Totaal afwijkingen	**229 V**

Programma 5 Woonomgeving

Inleiding

Dit programma omvat alle aspecten van de woonomgeving van onze inwoners. Onze gemeente is een prachtige gemeente waar het mooi wonen in het groen is. Natuur, werkgelegenheid en voorzieningen zijn nabij. De sociale samenhang in onze dorpen is groot met een actief verenigingsleven. Deze sterke punten willen we blijven inzetten en versterken om zo nog aantrekkelijker te worden voor nieuwe inwoners. Momenteel is er ook een toename van de bouwactiviteiten. Tegelijk hebben we te maken met een demografische transitie (vergrijzing en ontgroening) die nog een grote invloed heeft en een rol speelt bij de keuzes voor de toekomst en de gewenste ontwikkelingen. De bestaande woningvoorraad is voor een deel niet levensloopbestendig. Er worden plannen ontwikkeld op de voormalige luchtmachtbasis in Elmpt, hierover is contact met de buurgemeente. Dat biedt kansen voor werkgelegenheid en leidt mogelijk tot extra inwoners voor onze gemeente. Bovendien zijn er internationale werknemers (arbeidsmigranten) en statushouders die (tijdelijk) gehuisvest moeten worden. Deze aspecten en de demografische transitie vragen nog altijd om een regionale aanpak.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

We willen een woongemeente blijven, met huisvesting die past bij de behoefte van onze inwoners, in relatie tot krachtige dorpen, leefbaarheid en openbare ruimte

We stimuleren dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen woning kunnen blijven wonen. Deze woning moet nu en in de toekomst voldoen aan hun eigen behoefte en liggen in een prettige en veilige leefomgeving. Hiervoor is een woningvoorraad nodig die goed aansluit op de toekomstige woonbehoefte van onze huidige en nieuwe inwoners. Hierbij zijn er twee belangrijke deeldoelen: een woningvoorraad die kwalitatief (type woning) goed aansluit bij de wensen van onze inwoners en een woningvoorraad die qua aantallen (kwantiteit) aansluit op de behoefte. Verder is een goede sociale samenhang belangrijk en dat bewoners en verenigingen zelf ook bijdragen aan het woon- en leefklimaat (zie ook programma 1).

Speerpunten

Het bereiken van een woningvoorraad en woonomgeving die kwalitatief aansluit bij de behoefte van onze inwoners			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Structuurvisie Wonen 2018 vertalen in lokaal beleid	☺	☺	😐
Actie 2: Afronding wijk Holsterveld in Vlodrop	☺	☺	☺
Actie 3: Woonwagenstandplaatsen	☺	☺	☺

Het bereiken van een woningvoorraad en woonomgeving die kwalitatief aansluit bij de behoefte van onze inwoners			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 4: Stimuleren levensloopbestendig maken van woningen	☹	☺	☹
Actie 5: Voorbereiding afvalinzameling 2022 en verder	☺	☺	☺

Structuurvisie Wonen 2018 vertalen in lokaal beleid
In 2021 is de Structuurvisie Wonen geactualiseerd en ter inzage gelegd, medio 2022 wordt deze aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden. Er is al enige tijd een enorme druk op de woningmarkt. De nieuwe regio structuurvisie midden Limburg geeft gemeenten meer ruimte om te bouwen dan eerder was toegestaan. Hierdoor kostte de actualisatie iets meer tijd. Na vaststelling van de woonvisie, die is voorzien voor het derde kwartaal 2022, wordt deze nieuwe ruimte vertaald naar lokaal beleid.

Afronding wijk Holsterveld in Vlodrop
In 2020 is gestart met een onderzoek of en op welke wijze de woningbouwontwikkelingen op Holsterveld in Vlodrop opnieuw kunnen worden opgestart. In 2021 hebben we:

- het stedenbouwkundig plan afgerond
- de gemeenteraad voorgesteld om de grondexploitatie te openen
- de planologische procedure opgestart
- een ontwikkelaar geselecteerd voor de ontwikkeling van 10 koopwoningen
- hebben we de 7 vrije bouwkavels in verkoop gebracht.
- een overeenkomst gesloten met een woningbouwstichting voor de bouw van 10 huurwoningen.

Naar verwachting starten de eerste bouwwerkzaamheden in 2022.

Woonwagenstandplaatsen
Naar aanleiding van het landelijk ‘Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid’ uit 2018 is een woonbehoefteonderzoek uitgevoerd om de behoefte aan standplaatsen in beeld te krijgen. Op basis van dit onderzoek is het ‘Projectplan woonwagenlocaties Roerdalen’ vastgesteld en is in 2021 een voorbereidingsbudget van € 80.000 beschikbaar gesteld. Hiermee worden (haalbaarheids-)onderzoeken uitgevoerd voor het realiseren van extra woonwagenstandplaatsen. In de programmabegroting 2022 is € 350.000 geoormerkt voor dit project.
Bij herijking van het gemeentelijke woonbeleid wordt nieuw volkshuisvestingsbeleid voor de doelgroep ontwikkeld.

Stimuleren levensloopbestendig maken van woningen
In 2021 is de nadruk gelegd op het bouwen naar behoefte (nieuwbouw) en minder op het levensloopbestendig maken van woningen. Uit het behoeftenonderzoek van 2018 blijkt dat ouderen graag zouden willen verhuizen naar een meer passende woning. Dit sluit aan op de nieuwbouw van seniorenwoningen die gerealiseerd zijn of worden. Mede daardoor hebben we geen tijd besteed aan het project Stimuleren levensloopbestendig maken van woningen.

Voorbereiding afvalinzameling 2022 en verder
Gedurende het hele jaar 2021 zijn we samen met RD Maasland en de gemeenten Maasgouw en Leudal opgetrokken om het proces van de implementatie van het nieuwe afvalbeleid zo soepel mogelijk te laten verlopen. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat in onze gemeente alle voorbereidingen (containerwisselingen, plaatsen ondergrondse containers, verstrekken afvalpassen, informeren inwoners etc.) voor de ingangsdatum van het nieuwe beleid afgerond waren.

Het bereiken van een woningvoorraad die aansluit bij onze demografische behoefte			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Regionale afspraken transformatieopgave	☺	☺	☺
Actie 2: Herstructureringsontwikkelingen	☺	😐	☺

Regionale afspraken transformatieopgave
In 2021 is gewerkt aan de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022-2025, hierin zijn regionale opgaven/speerpunten opgenomen. Een van deze regionale opgaven is de transformatie van vastgoed en herstructurering, om daarmee de leefbaarheid in de kernen positief te beïnvloeden. Ook kan hiermee gericht gestuurd worden op de huisvesting van doelgroepen of een andere gewenste invulling. Herstructurering geeft gemeenten daarnaast locatie specifieke mogelijkheden voor verdunning in de kernen ter bevordering van de leefomgeving en klimaatadaptatie.

Herstructureringsontwikkelingen
Onze bevolkingssamenstelling verandert en daarmee ook de woonbehoefte:
- we hebben meer vraag naar seniorenwoningen, hiervoor is in 2021 nadrukkelijk aandacht geweest;
- in de Omgevingsvisie (vastgesteld op 8 juli 2021) hebben we gebieden aangewezen waar we op de lange termijn het aantal woningen willen verminderen, als daar aanleiding toe is. Dit noemen we verdunningsgebieden. Deze verdunningsgebieden bieden kwalitatieve ruimte, bijvoorbeeld voor ontmoeten en het treffen van hittestress-maatregelen, waarmee ze positief bijdragen aan de leefbaarheid van de nabije omgeving en het courant blijven van de overige bestaande woningvoorraad;
- door bij vrijkomende inbreidingslocaties zelf de regie te nemen en te herstructureren hebben we ervoor gezorgd dat het woningaanbod voor doelgroepen op de woningmarkt in Roerdalen binnen enkele jaren verbeterd (Centrum Herkenbosch).

Aangezien er op basis van de beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven 2019 nauwelijks middelen binnenkomen voor het verder uitwerken van de verdunningsgebieden, betekent dit dat we bij de uitwerking van de herstructureringsontwikkelingen moeten zoeken naar financiering. Wel hebben we in september 2021 het Uitvoeringsprogramma Omgevingsvisie Roerdalen vastgesteld waarin de “verdunningsgebieden” als project zijn benoemd. Daarmee wordt het (in combinatie met het nog vast te stellen nieuwe grondbeleid) mogelijk projecten met elkaar te verevenen zodat winstgevende projecten gaan bijdragen aan verliesgevende projecten. Dat gaat we verder onderzoeken als financieringsmogelijkheid voor verdunning.

Om leegstand in winkel-, kantoor en andere bedrijfsruimten tegen te gaan hebben we ook in 2021 met inwoners meegedacht bij het zoeken naar goede oplossingen.

Reguliere werkzaamheden
- Uitvoering afvalnota.
- Grondexploitaties.
- Gebiedsontwikkeling.
- Ruimtelijke plannen.
- Planschadezaken.
- Trekkersrol Samenwerking Midden-Limburg (SML) op het gebied van Wonen, Zorg en Woonomgeving.

- Deelname Samenwerking Midden Limburg.
- Lokale Driehoek (woningcorporatie, gemeente en huurdersbelangenvereniging).

Extra werkzaamheden
- Centrumplan Herkenbosch (KLC).
- RO-aanvragen; Er zijn meer plannen afgehandeld dan geraamd, hierdoor zijn er meer legesopbrengsten. Maar omdat het aantal aanvragen zo hoog blijft neemt de doorlooptijd nog steeds toe.

Financieel

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 3.565	- 4.784	- 4.982	- 5.556	- 574 N
Baten	3.739	4.526	4.629	4.431	- 198 N
Saldo van baten en lasten	**174**	**- 258**	**- 353**	**- 1.125**	**- 772 N**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-	- 571	- 571	- 259	313 V
Onttrekkingen	33	-	-	502	502 V
Mutatie reserves	**33**	**- 571**	**- 571**	**244**	**815 V**
Resultaat	**207**	**- 830**	**- 924**	**- 881**	**44 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Hogere kosten Milieustraat	- 57 N
Hogere bijdrage SC MER UP door meer productie OD	- 42 N
Afrekening 2019 Nedvang (doorbetaling aan RD Maasland)	- 63 N
Afrekening Maasland jaarrekening 2021	- 94 N
Exploitatietekort Centrumontwikkeling Herkenbosch (Raadsbesluit 26/9/2021)	- 502 N
Grondexploitatie: De begrote boekwaarde afname Wienkeskoel 100k V is niet gerealiseerd. De begrote boekwaarde Oortjesveld is 37k V lager. De geplande uitgaven voor Wienkeskoel zijn lager dan begroot 38k V Er is in Wienkeskoel daarom minder winst genomen omdat de kosten nog niet gemaakt zijn, dat volgt zodra het project klaar is.	175 V
Totaal lasten	**- 583 N**
Baten	
Hogere opbrengsten voor kunststof en drankkartons	156 V
Hogere opbrengsten oud papier	109 V
Hogere ontvangsten milieupark	67 V
Meer opbrengsten afvalstoffenrecht en reinigingsrecht	43 V
De ontvangen leges voor vergunningen omgevingsrecht zijn lager dan begroot	- 51 N
De ontvangen leges voor bouwvergunningen zijn lager dan begroot	- 77 N

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
De ontvangen leges voor bestemmingsplannen zijn hoger dan begroot	65 V
Wienkeskoel (winstneming realisatie 124k begroot was 631k) en Oortjesveld (winstneming is 135k conform begroting)	- 507 N
Totaal baten	**- 195 N**
Mutatie reserves	
Lagere storting in reserve Bouwgrondexploitatie dan begroot voor Wienkeskoel	364 V
Lagere storting in reserve Bouwgrondexploitatie dan begroot voor Oortjesveld	- 51 N
Onttrekking aan Algemene Reserve i.v.m. exploitatietekort Centrumontwikkelingen Herkenbosch (Raadsbesluit 26/9/2021)	502 V
Totaal mutatie reserves	**815 V**
Overige afwijkingen	7 V
Totaal afwijkingen	**44 V**

Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen

Inleiding

Dit programma richt zich op de directe leefomgeving van onze inwoners. Zowel op het onderhoud als op de ontwikkeling van de openbare ruimte. Er is dus een relatie met de verbetering van de sociale samenhang, leefbaarheid en burgerkracht in de dorpen.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Krachtige, leefbare dorpen waar inwoners en toeristen zich prettig voelen. Een veilige openbare ruimte waarin een aantrekkelijke kwaliteit tot uiting komt.
We hebben in 2021 verder gewerkt, rekening houdend met coronamaatregelen, aan het betrekken van onze inwoners bij initiatieven op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. En bij de keuzes voor de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte. We doen dit met een integraal ontwerp vanuit visie, met betrokkenheid van de inwoners. Toepassing van duurzame materialen, oog voor historische elementen en groen levert mooie en leefbare kernen op. Dit is belangrijk voor onze inwoners, potentiële bewoners en tegelijkertijd verhoogt het de aantrekkelijkheid van onze gemeente voor toeristen en recreanten.

We hebben ook vanuit dit programma bijgedragen aan een hogere veiligheid door met een kritische blik te kijken naar ontwikkelingen in kernen. Daar waar aanwijzingen zijn van oneigenlijke en/of criminele activiteiten (bv dumpingen drugsafval) worden die gedeeld met de partijen die een rol spelen in het veiligheidsdomein. Hier ligt een link met programma 3.

In 2021 is het buitengebied voorzien van glasvezel. Eigenaren hebben de mogelijkheid om hierop aan te sluiten. Ook binnen de kernen is gestart met aanleg van glasvezel.

In juli hebben we te maken gehad met bijzonder hoog water van de Roer. Dit heeft in Roerdalen voor veel overlast gezorgd, en voor inwoners en organisatie grote impact gehad. De meeste beschadigingen zijn inmiddels hersteld.

Speerpunten

Samen met inwoners werken aan integrale gebiedsgerichte projecten			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Afronden reconstructie Hoofdstraat te Posterholt	☺	☺	☺
Actie 2: Voorbereidingen treffen voor een herinrichting van de markt in Vlodrop	☺	☺	☺

Samen met inwoners werken aan integrale gebiedsgerichte projecten			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 3: Realisatie groot onderhoud aan de Leropperweg binnen en buiten de bebouwde kom	☺	😐	😐
Actie 4: Reconstructie speeltuinen	☺	☺	😐
Actie 5: Reconstructie Zandstraat Montfort	☺	☺	☺

De reconstructie van de Hoofdstraat in Posterholt is naar wens afgerond .
Samen met bewoners, ondernemers en overige stakeholders hebben wij voor de Markt in Vlodrop een breed gedragen herinrichtingsontwerp gemaakt. Dit ontwerp maken we in 2022 besteksgereed en we doen de aanbesteding. Uitvoering staat door onderhoudswerk aan de Roerbrug gepland voor januari 2023.
Ook hebben wij in samenwerking met de aanwonenden van de Zandstraat in Montfort een breed gedragen ontwerp gemaakt voor de reconstructie. Dit krijgt in 2022 een vervolg.
De start van de realisatie van de reconstructie Leropperweg was later dan gepland. De voorbereidende onderzoeken, en vervuilingen in de ondergrond waren hier oorzaak van. Daardoor zijn de kosten ook hoger dan in eerste instantie voorzien. Deze hogere kosten zijn inmiddels in de begroting 2022 opgenomen.

We zijn bezig met onderzoek naar de mogelijkheden voor een vrijliggend fietspad langs de Rothenbacherweg. Dit is geen gemakkelijke opgave, maar we willen dit graag realiseren.

In enkele dorpen zijn zichtbare stappen gezet in de omvorming van speeltuinen. Omdat initiatieven meer tijd kosten lopen we in de planning achter op de oorspronkelijke planning.
Daarnaast zijn er initiatieven gestart om hondenvrijloop- of speelplekken te realiseren. In Posterholt worden initiatieven ondersteund vanuit buurtverenigingen. Niet alleen om de speelplek in hun buurt aantrekkelijker te maken voor de jeugd, maar ook voor georganiseerde activiteiten. Zo is de speelplek aan de Rector van de Boornlaan omgetoverd in een uitdagende hedendaagse beweeg- en ontmoetingsplek, met de naam ’t Vinkenes. De opening vond plaats op 25 september 2021. Intussen is gestart met het ontwerpen van een Kwiek beweegroute. Die staat voor 2022 op de planning.

In Montfort ontstond de beweging vanuit een initiatief van jongeren om een skatebaan te realiseren. Om het initiatief van de grond te krijgen heeft het dorp de handen ineen geslagen. De stichting Samenspel Montfort heeft het afgelopen jaar hard gewerkt aan een voorlopig ontwerp voor de bestaande speelplekken en de skatebaan. Betrokkenheid en draagvlak hebben tal van bijvangsten opgeleverd (jeu de boules-banen en -competities, verbinding van speel- en ontmoetingsplekken via beweegroutes en zitbankjes). Komend jaar staat in het teken van de definitieve plannen en de eerste uitvoeringsfase.

In Sint Odiliënberg en Herkenbosch vinden verkenningen plaats om hondenvrijloop- of speelplekken te realiseren

Groenbeheer op het gewenste niveau houden, met aandacht voor de mensen die dit werk doen			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: De organisatie van team Onderhoud en het groenbedrijf verder ontwikkelen	☺	☺	😐
Actie 2: Maaibeleid en biodiversiteit	☺	☺	☺

In de ontwikkeling van het team Onderhoud en het groenbedrijf zijn er twee belangrijke aandachtspunten, te weten een gezamenlijke huisvesting voor het team en het op peil houden van het aantal medewerkers dat in het groenonderhoud werkzaam is.
Voor wat betreft de huisvesting zijn we in 2021 gestart met de voorbereidingen voor de uitbreiding van de bestaande gemeenteloods. Dit doen we in combinatie met de nieuwbouw van het naast de gemeenteloods gelegen pand van Jong Nederland. Vanwege een noodzakelijk fauna onderzoek loopt de aanvankelijke planning vertraging op. De start van de bouw is afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek. In het meest gunstige scenario zou begin 2023 gestart kunnen worden.

In 2021 zijn we gestart met het project Outdoor Campus Roerdalen. Dit project heeft als doel om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden tot medewerkers in het groenonderhoud. In 2021 hebben we 3 kandidaten intern een contract aan kunnen bieden en is er een kandidaat uitgestroomd.

In 2021 zijn we gestart met een aangepast maaibeleid dat gericht is op het ontwikkelen van een betere biodiversiteit.

Naast een mooie en veilige omgeving voor onze inwoners dragen we ook bij aan recreatie en toerisme			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Ook in 2021 gaan we weer verder met de renovatie van de half verharde fietspaden in het Meinweg gebied	☺	☺	😐
Actie 2: Fietspaden Voorster Kerkpad / Naar de Bolberg	☺	☺	☺
Actie 3: Saneren bebording en bewegwijzering in de gemeente	☺	☺	😐

Wij hebben de reconstructie van het fietspad Voorster Kerkpad afgelopen jaar bestek gereed gemaakt en aanbesteed. Uitvoering vindt plaats in het 1e kwartaal van 2022.

De verdere renovatie van de fietspaden in het Meinweg gebied is in 2021 niet gelukt. Tot twee maal toe hebben we de geplande werkzaamheden vanwege weersomstandigheden moeten uitstellen.

In 2021 is alle bebording geïnventariseerd. De opgestelde planning bleek niet haalbaar, het is niet mogelijk gebleken om ook de uitvoering van de sanering in dit jaar te realiseren. In 2022 wordt een beheersplan opgesteld en gestart met het saneren van borden.

We dragen bij aan duurzaamheid			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Duurzaamheid binnen de waterketen	☺	☺	☺
Actie 2: Duurzame machines	☺	☺	☺
Actie 3: In reconstructies van wegen en riolering en bij onderhoud aan de openbare verlichting houden we rekening met duurzaamheidsaspecten	☺	☺	☺
Actie 4: Uitbreiden aantal publieke laadpalen in de openbare ruimte	☺	☺	☺

We dragen bij aan duurzaamheid			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 5: Stimuleren en/of realiseren van zonnedaken op gemeentelijk vastgoed of andere gebouwen	☺	☺	☺

In 2021 hebben we de levensduur van enkele riolen verlengd door toepassing van relining, hebben we regenwater afgekoppeld en dit gestimuleerd bij inwoners. Met het Waterschap zijn op circa 20 locaties regelbare stuwen aangebracht in kleinere sloten en greppels, om het water langer vast te houden.

In 2021 is de eerste fase publieke laadpalen gerealiseerd. In 2022 volgt de volgende fase.

Ook in 2021 zijn we verder gegaan om, daar waar mogelijk, over te stappen op elektrische gereedschappen in plaats van apparatuur met verbrandingsmotoren.

We zijn verder gegaan met het plaatsen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed, in het bijzonder de loods in Sint Odiliënberg. We hebben enige vertraging opgelopen. Gebrek aan capaciteit op het netwerk van Enexis is daar de belangrijkste oorzaak van.

Reguliere werkzaamheden

In 2021 hebben we ook aan de volgende reguliere taken gewerkt:

- Beheer en onderhoud wegen, riolering, groen, verkeer, openbare verlichting, civiele kunstwerken en accommodaties.
- We voldoen aan de verplichtingen vanuit de diverse Basisregistraties, zoals de BGT; (Basisregistratie Grootschalige Topografie, de BRO (Basisregistratie Ondergrond) en de BAG (Basisregistratie Administratie en Gebouwen). We hebben dit zo efficiënt mogelijk aangepakt en werken samen met de gemeente Echt Susteren. Dit kost wel de nodige capaciteit, die we hebben ingehuurd en waarvoor we meerkosten hebben gemaakt.
- We adviseren de Omgevingsdienst en Ruimtelijke Ordening bij onder andere vergunningen op het gebied van openbare ruimte, ruimtelijke ordening en evenementen.
- Behandelen meldingen en klachten op het gebied van openbare ruimte. De gebruiksvriendelijkheid van het systeem heeft geleid tot een forse toename in het aantal meldingen. In 2021 hebben we circa 3500 meldingen ontvangen. Veel meldingen worden goed afgehandeld, de organisatie is in 2021 hierop aangepast, dit blijft een aandachtspunt.

Financieel

bedragen x € 1.000

6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 5.974	- 6.659	- 6.859	- 6.705	154 V
Baten	2.493	2.385	2.439	2.706	267 V
Saldo van baten en lasten	**- 3.481**	**- 4.274**	**- 4.420**	**- 3.998**	**422 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen	3	-	57	3	- 54 N
Mutatie reserves	**3**	**-**	**57**	**3**	**- 54 N**
Resultaat	**- 3.479**	**- 4.274**	**- 4.363**	**- 3.995**	**368 V**

Toelichting

bedragen x € 1.000

6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Minder uitgaven voor kwaliteitsimpuls dorpsentrees. Dit loopt door in 2022.	54 V
De kosten voor snoeien houtwallen zijn lager dan begroot. Grotendeels uitgevoerd door het eigen groenbedrijf.	24 V
Kosten gemeentelijke begraafplaats zijn lager dan begroot	27 V
De kosten voor het onderhoud van de speeltuinen zijn lager dan begroot . Er zijn minder speeltoestellen vervangen om het beleid voor de herziening speelterreinen Roerdalen niet te doorkruisen. Vooral het noodzakelijk onderhoud is uitgevoerd.	38 V
Wegen, straten en pleinen: minder uitgegeven voor externe adviseurs	42 V
Inhuur voor de wettelijke taken BGT/BAG: We hebben meer kosten gemaakt om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen. In de begroting 2022 e.v. zijn hier structureel middelen voor opgenomen.	- 118 N
Lagere kosten straatreiniging. Voornamelijk veroorzaakt door lagere stortkosten dan begroot.	41 V
Totaal lasten	**108 V**
Baten	
Ontvangen verhaalschades openbare verlichting	34 V
Lagere baten rioolrecht	- 50 N
Ontvangen verhaalschades en vergoedingen wegen, straten en pleinen	256 V
Ontvangen Provinciale bijdrage verharding Monforterweg: Voor de verbreding van de Montforterweg ter hoogte van de A73 hebben we een bijdrage ontvangen van de provincie.	30 V
Totaal baten	**270 V**
Mutatie reserves	
Minder ingezette Reserve Toerisme t.b.v.kwaliteitsimpuls dorpsentrees vanwege lagere gerealiseerde kosten dan begroot	- 54 N
Totaal mutatie reserves	**- 54 N**
Overige afwijkingen	44 V
Totaal afwijkingen	**368 V**

Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening

Inleiding

Dit programma gaat vooral over HOE we werken. Een andere overheid is voor ons een overheid die meer dienend is aan de gemeenschap. Met minder regels en waar mogelijk ook goedkoper. Onze manier van werken kenmerkt zich door de kernwaarden *respect, gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid. Z*owel in de organisatie als naar de lokale samenleving. We werken steeds meer met, in plaats van voor onze inwoners aan een krachtig Roerdalen. Dit doen we met een communicatieve organisatie. En met medewerkers die ruimte krijgen voor het ontwikkelen van hun talenten. Daarvoor investeren we in verbetering van onze communicatie en dienstverlening. We dereguleren waar het kan en investeren in de ontwikkeling van burger- en overheidsparticipatie. Samen met de gemeenteraad werken we aan de ontwikkeling van ons lokale bestuur. En de manier waarop we inwoners betrekken bij beleidsontwikkeling, besluitvorming en uitvoering. We werken regionaal samen. Veel taken worden uitgevoerd door verbonden partijen zoals het Servicecentrum MER, RD Maasland en de Veiligheidsregio. We willen onze grip op deze samenwerking verbeteren. Het sleutelwoord is *communicatie*. Daarom investeren we fors in de verbetering hiervan in onze eigen organisatie. Daarnaast sturen we ook in de samenwerking op de kwaliteit van communicatie, bijvoorbeeld bij het SC MER. Veel inwoners hebben immers vooral contact met de gemeente via de Omgevingsdienst of de afdeling Sociaal Domein. Onze invloed daarop is minder direct, we sturen via de uitvoeringsplannen op de gewenste ontwikkeling.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Een eigentijdse, open en transparante vorm van besturen. Een communicatieve organisatie, die de kracht van de samenleving ondersteunt en stimuleert. Die ruimte geeft aan initiatieven en de gemeenschap als partner betrekt.

We werken aan de verbetering van de gemeentelijke organisatie, op weg naar een andere overheid. Het is een ontwikkeling waarin onze koers en kernwaarden tastbaar worden. Zowel in alle contacten met inwoners en ondernemers, als in onze manier van besturen en organiseren. Vernieuwen betekent samen met inwoners ontdekken wat het beste werkt. Daarom zorgen we voor ruimte om te experimenteren; anders uitvoeren, anders verantwoorden, anders reguleren, anders organiseren en anders financieren. Succesvolle resultaten vertalen we in reguliere takenpakketten. Dat doen we zoveel mogelijk in afstemming met onze inwoners en ondernemers.

Speerpunten

Communicatieve organisatie en toegankelijke dienstverlening waardoor inwoners zich gehoord, geholpen en betrokken voelen			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Verbeteren communicatieve organisatie	☺	☺	☺
Actie 2: Verbeteren werkprocessen	☺	☺	☺
Actie 3: Verbeteren digitale dienstverlening	☺	☺	😐
Actie 4: Ontwikkelen Klant Contact Centrum (KCC)	☺	☺	☺
Actie 5: Website	☺	☺	☺
Actie 6: Gegevensveiligheid	☺	☺	☺

Verbeteren communicatieve organisatie
Het afgelopen jaar verzorgden we de crisiscommunicatie rondom corona. Tijdens hoogwater werd extra inzet van team communicatie gevraagd voor de lokale crisiscommunicatie en nazorg. Via trainingen en advisering aan medewerkers werkten we aan het communicatiever maken van de organisatie. De focus lag hierbij op heldere taal en omgevingsgericht communiceren (Factor C). We toetsten bijvoorbeeld via steekproeven de kwaliteit van onze brieven. Daarnaast volgden een aantal collega's een training voor taalcoach heldere taal. Via 'Samen Doen' was er in de interne en externe communicatie aandacht voor samenwerking met inwoners.

We verzorgden uitgebreide informatie naar onze inwoners over de nieuwe afvalinzameling. We plaatsten elke week verschillende nieuwsberichten in de gemeentelijke en lokale communicatiemiddelen. Samen met de dorpsbladen werkten we aan de voorbereiding van het informatieplatform (digitaal & papier) voor heel Roerdalen. Tot slot adviseerden en ondersteunden wij verschillende beleidsthema's zoals duurzaamheid, toerisme (klein geluk) en de omgevingsvisie. Ook waren er veel persvragen in 2021.

Verbeteren werkprocessen
We hebben via de Lean-methodiek werkprocessen verbeterd, zoals het proces bestuurlijke besluitvorming, interne dienstverlening en meldingen openbare ruimte (via de Fixi-app)
We hebben verder gewerkt aan de vergroting van het kennisniveau van team dienstverlening, waardoor de kwaliteit van de dienstverlening verder kan groeien. In het project e-diensten en e-formulieren hebben de ook de werkprocessen aangepast

Ontwikkelen Klant Contact Centrum (KCC)
Naast het continueren van een correcte dienstverlening aan inwoners is in 2021 de stap voorbereid waarmee het sociaal domein en omgevingsdienst rechtstreeks bereikt kunnen worden. Dit is begin 2022 in werking getreden. Ook is het telefoniesysteem (JKC) verder verbeterd, waarmee vragen om informatie efficiënter en directer kunnen worden beantwoord.

Website
Tijdens de coronapandemie hebben we ingezet op een snelle en duidelijke informatievoorziening op onze website. Niet alleen over de regels, maar ook over mogelijke (financiële) ondersteuning. De hoge waterstand van de Roer vormde in de zomer een extra uitdaging. De website was ook hierbij weer een belangrijk communicatiekanaal in de crisiscommunicatie en nazorg. Dat zagen we terug in

de bezoekersaantallen. In 2021 werkten we verder aan de verbetering van onze digitale dienstverlening. Digitale aanvraagmogelijkheden pakken we MER-breed op zodat we de online dienstverlening efficiënter kunnen inrichten. Als het kan breiden we deze uit, zonder daarbij doelgroepen uit te sluiten.

Inclusie was en blijft een belangrijk onderwerp. Dat blijkt ook uit de aandacht voor digitale toegankelijkheid. Deze breiden we de volgende jaren verder uit. We werkten aan het plan en de invulling van een nieuwe website voor Klein Geluk uit Roerdalen. Meningen over de gemeentewebsite halen we steeds op. Bijvoorbeeld via de feedback knoppen op de website. We ontvangen vaak positieve berichten en natuurlijk ook aanbevelingen. Deze verbeterpunten gebruiken we om de website te verbeteren.

Verbeteren digitale dienstverlening
Om de digitale dienstverlening aan inwoners, ondernemers en verenigingen te verbeteren zijn we in 2021 gestart met de invoering van e-diensten en e-formulieren. E-diensten zijn digitale formulieren voor 10 diensten van burgerzaken. E-formulieren zijn de digitale formulieren voor de overige diensten van burgerzaken en diensten van andere vakafdelingen. De formulieren kunnen via onze website digitaal ingevuld worden en worden door onze medewerkers ook digitaal afgehandeld.
Het grootste deel van 2021 is besteed aan het inrichten van de techniek die noodzakelijk is voor het goed functioneren van de formulieren. Dit betekent dat in 2021 alleen de e-dienst voor verhuizingen daadwerkelijk live is gegaan. Ons doel was om meer e-diensten gereed te hebben. De voorbereiding kostte meer tijd dan voorzien. Begin 2022 zijn nog 3 e-diensten geactiveerd en komen de eerste 8 e-formulieren beschikbaar via de website.

Gegevensveiligheid
In 2021 hebben we de gegevensveiligheid zowel technisch als organisatorisch verbeterd. We werken aan een volledige veiligheidsorganisatie, waar het SC MER een belangrijke rol in speelt. Voor verdere toelichting op dit onderwerp verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Minder en duidelijkere regels, doen wat nodig is			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Deregulering	☺	***n.v.t.***	☺
Actie 2: Werken vanuit de bedoeling	☺	***n.v.t.***	☺

Deregulering
Afgelopen jaar hebben we de dienstverlening aan inwoners verbeterd. Door het makkelijker te maken en te zorgen voor korte lijntjes. Voorbeelden zijn de groei van het aantal e-formulieren waarmee inwoners steeds meer zaken zelf kunnen afhandelen. Deze zijn begin 2022 beschikbaar via de website. En de directe telefoonnummers van de omgevingsdienst en het sociaal domein. Inwoners krijgen direct het juiste team aan te de lijn, in plaats van eerst doorverbonden te moeten worden via de centrale van de gemeente.

Participatiewet en kwaliteit dienstverlening SC MER
Klantmanagers van het SC MER SD zijn getraind in de werkwijze ‘omgekeerde toets’, waarbij de vraag en de inwoner centraal staat. Daarmee wordt integraler gekeken naar de mogelijkheden en toepassing van wet en regelgeving.

Nieuwe wet inburgering
In 2021 hebben we ons voorbereid op de nieuwe wet inburgering. Deze wet geeft de inburgeraar en de gemeente meer regie op het inburgeringstraject. Daartoe wordt een persoonlijk inburgerings en participatieplan opgesteld en zijn drie leerroutes ingekocht. Op deze manier leveren we meer maatwerk, dan in de wet inburgering 2013. De wet inburgering is vanaf 2022 van kracht.

Doordecentralisatie Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang midden en Noord Limburg
Inwoners met een complexe problematiek, of het nu om dreigende dakloosheid of ambulante begeleiding gaat, zijn er bij gebaat dat ondersteuning dicht bij huis in het eigen (familie)netwerk mogelijk is. We hebben binnen de samenwerkingsovereenkomst Modulaire Gemeentelijke Regeling afspraken gemaakt om die hulp en toegang tot de zorg laagdrempeliger te maken. Die toegang loopt vanaf 2022 via het Sociaal Team, en niet meer via Roermond of Venlo. Tegelijkertijd is elke gemeente beleidsmatig ook aan zet om preventie te organiseren. Deze ontwikkeling sluit daarmee naadloos aan op de Omvorming Sociaal domein in Roerdalen.

Subsidieregeling educatief pakket
Samen met gebruikers hebben we de subsidieregeling verder doorontwikkeld, met minder regels en makkelijker uitvoerbaar.

Indicatieloze ondersteuning door ST
Wij werken toe naar zoveel mogelijk indicatieloze hulp en ondersteuning door het Sociaal Team. Hiermee worden onze inwoners makkelijker en sneller geholpen. Tegelijk betekent dit een vereenvoudiging van procedures en een afname van de administratieve lastendruk.

Werken vanuit de bedoeling
Werken vanuit de bedoeling betekent dat de inwoner centraal staat in alles wat we doen. De gemeente is er voor de inwoners. Samen zorgen we ervoor dat het voor iedereen goed wonen, werken en leven is in Roerdalen. In alle begrotingsprogramma's worden bijdragen geleverd. De omvorming in het sociaal domein is hier een voorbeeld van. Net als de manier waarop we onze communicatie en dienstverlening jaarlijks verbeteren. Door dorpsgericht te werken geven we samen met inwoners invulling aan concrete projecten en nieuwe vormen van samenwerking. We lichten dit uitgebreider toe bij actie 3: Experimenteerruimte.

Meer samenwerken met inwoners en ondernemers			
Onderwerp	*Inhoud*	*Financiën*	*Planning*
Actie 1: Uitwerken van de begroting met inwoners	☺	***n.v.t.***	☺
Actie 2: Aanbevelingen rekenkamercommissie uitvoeren	☺	***n.v.t.***	☺
Actie 3: Experimenteerruimte	☺	☺	☺

We betrekken onze inwoners zoveel mogelijk bij de uitwerking van de begroting. In 2021 deden we dat onder meer voor het beleidskader zon en wind afvalbeleid en de voorbereiding van de Omgevingsvisie.
Een van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie gaat over de rol van de raad en het advies aan college en organisatie om de gemeenteraad tijdig te betrekken. Dat hebben we onder meer gedaan voor de thema's afval, duurzaamheid (zonnevelden) en het grondbeleid. Via een raadswerkgroep deden raadsleden actief mee in de voorbereiding van nieuw beleid.
Daarnaast betrokken we de raad via informatieavonden over onderwerpen zoals het woonwagenbeleid.

De digitale overleggen leenden zich minder goed voor de beeldvormende bijeenkomsten. De raadswerkgroep vergaderstructuur evalueerde de ervaringen de diverse vergadervormen. Dit wordt begin 2022 vertaald in een advies aan de nieuwe gemeenteraad.

Hoe experimenteel was 2021?
Alle lopende experimenten kampten met vertraging in de voortgang vanwege de coronarisico's. Een enkel initiatief werd afgerond. Andere konden toch mooie stappen zetten. Hieronder een overzicht:

Dorpsplatform / burgercoöperatie ApolloVitaal
ApolloVitaal is een (dorps)netwerk/platform waarin inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties, commerciële partijen en de gemeente opgavegericht samenwerken. Het platform is een voorzetting van de organisatie die het behoud van het Apollocomplex in Melick mogelijk maakte. Ieder draagt vanuit de eigen rol bij aan groeiend eigenaarschap en meer lokale sturing vanuit en voor dorpen. Daarbij gaat het om meer waarden dan alleen financiën. Gaandeweg ontdekken we hoe een nieuwe rolverdeling er uit kan zien. Welke taken het beste tot hun recht komen bij de gemeente of maatschappelijke organisaties. En welke taken in dorpen zelf kunnen worden belegd. Daarmee is het Platform een interessante proeftuin voor niet alleen gemeenschapsontwikkeling, maar ook voor de organisatieontwikkeling in het gemeentehuis naar een 'andere overheid'.

Speeltuin' 't Vinkenès'
In 2021 werd de speeltuin aan de Rector v.d. Boornlaan door inwoners omgetoverd in een nieuwe speelplek. De gemeente is partner en overlegt regelmatig met de initiatiegroep. We maakten samen afspraken over blijvende betrokkenheid van de vrijwilligers in beheer en onderhoud. De initiatiefgroep is niet georganiseerd in een rechtspersoon. We leren samen wat dit betekent voor de continuïteit van de samenwerking. De initiatiefgroep werkt aan meer activiteiten voor het dorp, zoals een Kwiek-beweegroute om mensen in beweging te krijgen.

Amigo's, mobiele ontmoetingsplek
Jongeren in Roerdalen missen een plek waar ze elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten, met een vrije inloop. Tegelijkertijd wil het Sociaal Team meer contacten leggen met jongeren. Zo kan het beter en vroegtijdig inspelen op hulp/ondersteuningsvragen. Dit leidde tot het idee om een oude lijnbus om te bouwen tot een mobiele ontmoetingsplek. Waar verschillende generaties en doelgroepen elkaar ontmoeten. De verbouwing van de lijnbus tot flexibele en multifunctionele voorziening is in volle gang. Op de afwerking van het interieur na, is de bus vrijwel klaar.

Kinderkrant
In 2021 zijn de voorbereidingen gestart voor de oprichting van een kinderkrant. De krant streeft een aantal belangrijke doelen na: *Taalontwikkeling en leesbevordering*, *Educatie*, *Betrokkenheid bij de buurt en persoonlijke ontwikkeling* en *Omgaan met media, mediawijsheid en meningsvorming.*
De kinderkrant is voor alle kinderen in Roermond en Roerdalen vrij beschikbaar en gratis. Kinderen krijgen de gelegenheid om er een actieve bijdrage aan te leveren. In de loop van 2022 ontvangen alle 4.051 kinderen in de groepen 5 tot en met hun eigen lokale kinderkrant.

Voedselbos Roerdalen
Een aantal bevlogen initiatiefnemers zet zich in voor natuurbehoud- en ontwikkeling in onze gemeente. Zij organiseerden zich in een stichting. Ze komt op voor het belang van natuurontwikkeling door na te denken over alternatieve landbouw, educatie te bieden en kennis te delen. Door het verbinden van inwoners, ondernemers en organisaties ontstaan er nieuwe samenwerkingsverbanden. Een concrete actie waar de stichting aan werkt is het realiseren van een voedselbos. Er wordt onderzocht of dat in de omgeving kan van het Flinke Ven bij de Meinweg (in de buurt van het voormalige bezoekerscentrum).

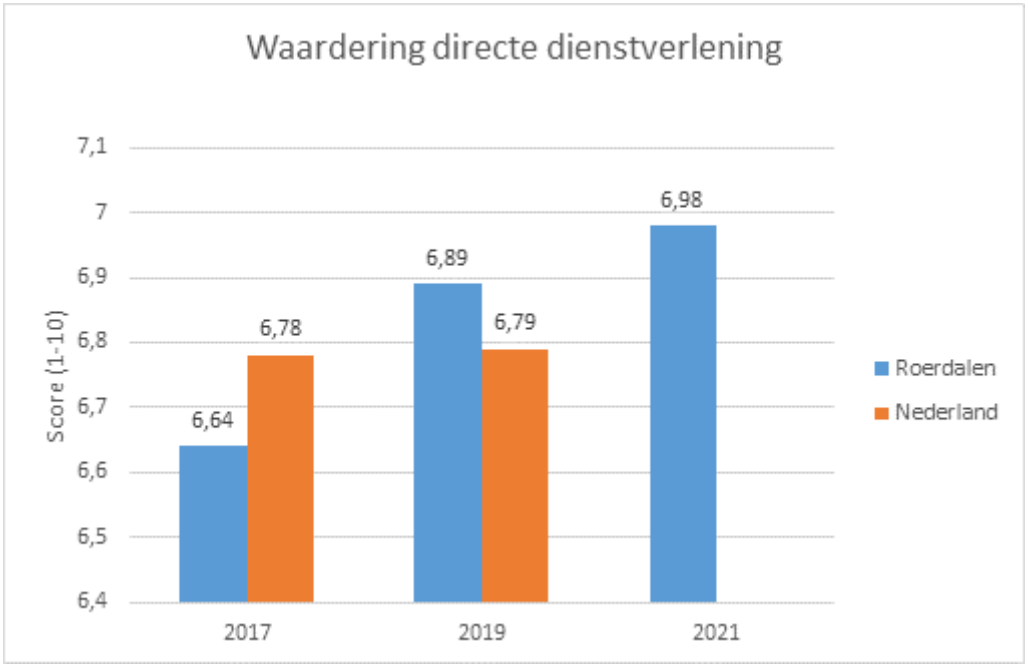
Hondenspeelveld Herkenbosch
Een aantal hondenliefhebbers in Herkenbosch is in de tweede helft van afgelopen jaar gestart met een initiatief om aan de rand van het dorp een speel- en vrijloopplek voor honden te realiseren. Samen onderzoeken we hoe een hondenspeelveld meer kan zijn dan een omheind stuk gras. De stichting wil een maatschappelijke invulling geven door het organiseren van activiteiten. Denk aan samenwerkingen met hondentrainers, behendigheid workshops en socialisatietrainingen. En andere initiatieven die voor de honden en hun baasjes waardevol zijn. Hiervoor wordt samenwerking gezocht met andere inwoners, verenigingen en organisaties.

Reguliere werkzaamheden

- Bestuursorganen.
- Bestuur ondersteuning B&W.
- Bestuur ondersteuning gemeenteraad/rekenkamer.
- Burgerzaken.
- Bestuurlijke samenwerking.
- Planning- en control cyclus.

Betekenisvolle indicatoren

Betekenisvolle indicatoren

De cijfers van de burgerpeiling 2021 zijn nu nog alleen bekend voor onze eigen gemeente. Hierin zien we een positieve ontwikkeling ten opzichte van 2017 en 2019.
Het rapportcijfer voor de directe dienstverlening van onze gemeente is gestegen naar 6,98.

Financieel

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 10.406	- 10.613	- 11.123	- 11.038	85 V
Baten	274	467	462	592	130 V
Saldo van baten en lasten	**- 10.132**	**- 10.146**	**- 10.661**	**- 10.446**	**216 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	-	- 1.000	- 1.000	- 1.000	-
Onttrekkingen	909	1.250	1.725	1.222	- 503 N
Mutatie reserves	**909**	**250**	**725**	**222**	**- 503 N**
Resultaat	**- 9.224**	**- 9.896**	**- 9.937**	**- 10.224**	**- 288 N**

Toelichting

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
Er zijn actuariële berekeningen gemaakt over de pensioenverplichting van (gepensioneerde) wethouders en hun nabestaanden. Bij deze berekening is rekening gehouden met de rekenrente zoals geadviseerd door het ministerie van BZK en de meest recente sterftetafel. Dit leidt tot een extra storting in de voorziening wethouders pensioenen.	- 325 N
Aanvullen wachtgeldvoorziening wethouders	- 140 N
Op het gebied van juridische ondersteuning is er (duurdere) specifieke deskundigheid ingezet voor een aantal complexe, specialistische zaken.	- 38 N
Begrotingswijziging 2021-3 van het SC MER is niet verwerkt. Tevens is rekening gehouden met het voorlopig positieve rekeningresultaat van het SC MER.	161 V
Inhuur personeel in verband met ziekte	- 115 N
Lagere personeelslasten in het kader van organisatieontwikkeling (zie ook mutaties reserves)	200 V
Lagere personeelslasten in het kader van project Begroting in balans (zie ook mutaties reserves)	173 V
Lagere lasten catering/facilitaire dienstverlening	53 V
Minder afdrachten Rijksleges door lagere vraag naar reisdocumenten. (zie ook baten)	51 V
Projecten Digitale dienstverlening zijn in 2021 nog niet tot afronding gekomen. (zie ook mutaties reserves)	78 V
Totaal lasten	**98 V**
Baten	
Hogere UWV uitkeringen i.v.m. zwangerschappen (zie ook hogere lasten inhuur i.v.m. ziekte)	56 V
Inkomsten i.v.m. detachering	39 V
Vanwege de verlenging van de geldigheidsduur van reisdocumenten 5 naar 10 jaar, is er minder vraag naar vervanging reisdocumenten. De leges dalen hierdoor. (zie ook lasten)	- 101 N

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Afrekening aanslag vennootschapsbelasting 2020	30 V
Restwaarde materieel, verzekeringsuitkeringen etc.	52 V
Rente verschil	33 V
Totaal baten	**109 V**
Mutatie reserves	
Minder inzet algemene reserve in verband met doorontwikkeling MER i.v.m. behaalde efficiency en positief jaarrekeningresultaat SC MER.	- 52 N
Lagere onttrekking aan de reserve Digitale dienstverlening door vertraging van projecten.	- 78 N
Minder inzet reserve organisatieontwikkeling.	- 200 N
Minder inzet reserve Begroting in balans in verband met minder hoge kosten.	- 173 N
Totaal mutatie reserves	**- 503 N**
Overige afwijkingen	8 V
Totaal afwijkingen	**- 288 N**

Programma 8 Algemene middelen

Inleiding

In dit programma staat de financiële positie van de gemeente Roerdalen centraal. Een solide financiële positie is randvoorwaardelijk voor het realiseren van onze ambities. Er moet ruimte zijn om te investeren, zodat de leefbaarheid in onze gemeente duurzaam wordt verstrekt. Het programma draagt vanuit dat oogpunt indirect bij aan de verbindende thema's.

Wat willen we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan

Een duurzaam gezonde financiële huishouding van de gemeente.
Wij willen een sluitende begroting met een gezond meerjarenperspectief. We streven naar jaarlijks repressief toezicht van de provincie.
We hebben voldoende middelen beschikbaar voor het opvangen van tegenvallers. Dat wil niet zeggen dat we een risicomijdende gemeente zijn. We hebben een bewuste risicohouding.
De schuldpositie van de gemeente bevindt zich op een verantwoord niveau.

We hebben voor 2021 repressief toezicht gekregen van de provincie. Wel hebben we bij de jaarrekening 2019 en bij het opstellen van de kadernota 2021 geconstateerd dat er geen balans meer was tussen structurele uitgaven en inkomsten. Om deze balans te herstellen en een gezonde financiële positie te houden is er het project "Begroting in Balans" gestart welke uitgewerkt is in de begroting 2021. Hierbij is het uitgangspunt dat in 2024 de structurele lasten weer in balans zijn met structurele inkomsten. Het is ondanks de verbeterde financiële positie belangrijk de ingeslagen weg van het project 'Begroting in Balans' verder te volgen, aangezien de voorgenomen besparingen noodzakelijk zijn om een sluitende begroting te realiseren.

We vinden de lastendruk voor de inwoners acceptabel. We streven naar zo veel mogelijk kostendekkendheid. Ofwel de gebruiker betaalt. Daarnaast nemen de algemene belastingen niet meer toe dan noodzakelijk is. Betreffende de OZB is er voor de komende vier jaar (tot en met 2024) een jaarlijkse verhoging van 3,5% voorgesteld in het kader van het project Begroting in Balans. Deze verhoging is voor het jaar 2021 doorgevoerd.

Meer informatie over de financiële positie van onze gemeenten is te vinden in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing, de paragraaf financiering en de paragraaf lokale heffingen. Hier zijn tevens de kengetallen weergegeven die hiermee samenhangen.

Dit programma zorgt op zich zelf niet voor een solide financiële positie, maar we beschrijven hier wel het strategische doel in dit kader.

Een duurzaam gezonde financiële huishouding van de gemeente

Reguliere werkzaamheden

- Heffing en inning van belastingen (zie paragraaf lokale heffingen).
- Uitvoeren treasuryfunctie (zie paragaaf financiering).
- Aandelenbeheer (zie paragraaf verbonden partijen).
- Analyse en berekeningen gemeentefonds.

Financieel

bedragen x € 1.000

8. Algemene middelen	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 313	- 290	- 311	- 215	96 V
Baten	37.568	36.663	38.736	39.329	593 V
Saldo van baten en lasten	**37.254**	**36.373**	**38.425**	**39.114**	**689 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 21.723	- 4.370	- 5.181	- 6.012	- 830 N
Onttrekkingen	21.611	6.109	7.025	6.039	- 986 N
Mutatie reserves	**- 112**	**1.740**	**1.844**	**28**	**- 1.816 N**
Resultaat	**37.142**	**38.113**	**40.269**	**39.142**	**- 1.127 N**

bedragen x € 1.000

8. Algemene middelen - Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Lasten	
De post onvoorzien is in 2021 niet ingezet.	100 V
Totaal lasten	**100 V**
Baten	
Bijstellingen gemeentefondsuitkering voorgaande jaren.	40 V
De effecten van de decembercirculaire 2021 zijn niet in de begroting 2021 verwerkt.	508 V
Totaal baten	**548 V**
Mutatie reserves	
Onttrekking aan de reserve afdekken tekorten heeft niet plaatsgevonden vanwege positief saldo.	- 1.816 N
Totaal mutatie reserves	**- 1.816 N**
Overige afwijkingen	41 V
Totaal afwijkingen	**- 1.127 N**

Algemene dekkingsmiddelen

In de eerste 7 programma's zijn de specifieke baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook nog baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen en opbrengsten van aandelen en obligaties; de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. We lichten deze posten hier toe.

Belastingen en Waardering Onroerende Zaken (WOZ)
Voor een nadere toelichting op de lokale heffingen verwijzen we naar de paragraaf lokale heffingen.

Gemeentefondsuitkering
De gemeentefondsuitkering bestaat uit drie onderdelen:

- algemene uitkering;
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen, hierbij maken we verschil tussen de uitkeringen sociaal domein en de overige uitkeringen;
- aanvullende uitkeringen.

Onderstaand is te zien hoe de opbouw is:

bedragen x € 1.000

Gemeentefondsuitkering	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Algemene uitkering	27.652	27.983	29.714	29.921	207 V
Integratie uitkering Sociaal deelfonds	4.104	3.631	3.686	3.750	64 V
Integratie en decentralisatie-uitkeringen	703	391	756	994	238 V
Totaal Gemeentefondsuitkering	**32.459**	**32.005**	**34.156**	**34.665**	**509 V**
Compensatie uitkerings- en uitvoeringskosten Corona	-	-	-	-	-
Verrekening voorgaande jaren	78	-	- 3	37	40 V
Totaal Algemene uitkering	**32.537**	**32.005**	**34.153**	**34.702**	**549 V**

De begroting is gebaseerd op de stand van de septembercirculaire 2021. Over de effecten van de decembercirculaire 2021 bent u geïnformeerd in het raadsvoorstel dat is behandeld in de raad van 10 maart 2022. Het belangrijkste verschil tussen de begroting en de rekening zijn de extra gelden die we in december nog hebben ontvangen ter compensatie voor de effecten als gevolg van de coronacrisis, bijvoorbeeld compensatie gemeentelijke inkomstenderving 2020 (€218.000) en vergoedingen corona-effecten 2021 (€ 94.000).
In totaliteit hebben we in 2021 als compensatiepakket coronacrisis € 1.016.000 ontvangen via het gemeentefonds (zie onderstaand staatje voor de opbouw hiervan). In de coronaparagraaf is een compleet overzicht weergegeven met de middelen verkregen uit het gemeentefonds en andere regelingen.

(bedragen * € 1000)

Omschrijving	bedrag	Opmerkingen
Lokale culturele voorzieningen	157	Hier wordt wel €132.000 uit 2020 aan toegevoegd. € 35.000 wordt beschikbaar gesteld voor het jaar 2022 door een onttrekking te doen uit de algemene reserve.
Voorschoolse voorziening peuters	6	
Jeugd aan zet	10	
Tonk	196	
Integratie mutatie Participatie	65	Deze middelen zijn doorbetaald aan de GR Westrom
Heroriëntatie zelfstandigen	7	
Continuïteit van zorg: meerkosten Wmo &Jeugd	56	
Activiteiten en ontmoetingen	6	
Afvalverwerking	33	
Bestrijden eenzaamheid ouderen	58	
Extra begeleiding kwetsbare groepen	54	
Inkomstenderving 2020	218	
Jongerenwerk	11	
Mentale ondersteuning	9	
Perspectief jeugd en jongeren 2020+2021	31	
Compensatie coronacrisis uit gemeentefonds	**1.016**	

Treasury
Gemeente Roerdalen ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen, omdat we aandelen bezitten in onder andere de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Enexis BV. Voor de raming van het dividend is uitgegaan van de ontvangsten over eerdere jaren.
In 2021 hebben we dividend van de BNG ontvangen over het jaar 2019 en 2020. Samen bedraagt dit (€ 53.000). In het begin van de corona-crisis heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de aanbeveling gedaan de dividendbetalingen van banken op te schorten om de financiële stabiliteit van de sector te waarborgen. Na het loslaten van deze richtlijn is het restant van het dividend over 2019 alsnog uitbetaald in 2021.

Naast het dividend over de aandelen, valt hier ook de beleggingsopbrengst van de obligaties onder. Door invoering van het schatkistbankieren, mag de gemeente vrijgevallen obligaties niet opnieuw beleggen. Dit heeft tot gevolg dat onze rente-inkomsten afnemen. In 2021 zijn er 4 obligaties vrijgevallen. Aangezien de boekwaarde van één van deze obligatieleningen lager was dan de uitgekeerde nominale waarde hebben we hier een boekwinst opgemaakt van € 4.335.

Voor een nadere toelichting op treasury verwijzen we naar de paragraaf financiering.

Onvoorzien
We hebben in de begroting een bedrag van € 100.000 op voor onvoorziene uitgaven opgenomen. De criteria voor het inzetten van de post onvoorzien zijn als volgt:

- het betreft niet-beïnvloedbare uitgaven;
- waarvoor geen compensatie mogelijk is binnen het programma;
- die incidenteel zijn;
- onvoorzienbaar waren en;
- die onuitstelbaar en onvermijdbaar zijn.

In 2021 is de post onvoorzien niet ingezet. Deze gereserveerde gelden vallen daarom vrij.

PARAGRAFEN

Het karakter van een paragraaf in de programmabegroting is dat het een onderwerp behandelt dat invloed heeft op meerdere programma's van de begroting.

Paragraaf over Corona

Een groot deel van 2021 werd beïnvloed door de gevolgen van de coronapandemie. Vanaf oktober 2020 kwam de tweede golf en ging de maatschappij in gedeeltelijke lockdown, die daarna een aantal malen verlengd en verscherpt werd. Deze maatregelen werden na de derde golf rond de zomer 2021 versoepeld. In het najaar werden de maatregelen weer strenger. Corona en de beperkende maatregelen raken alle inwoners. De financiële gevolgen lijken tot nu toe mee te vallen. Veel inwoners en ondernemers zijn 2021 relatief goed doorgekomen. De landelijke steunmaatregelen waren een belangrijk hulpmiddel. Maar hoe langer de crisis aanhoudt, hoe moeilijker het wordt voor onze inwoners en ondernemers om vol te houden. De huidige ontwikkelingen omtrent het virus lijken positief te zijn.

Maatschappelijke gevolgen
De beperkende maatregelen van het Rijk raken alle inwoners van Roerdalen, van jong tot oud. Het verenigingsleven en de sport kwamen grotendeels tot stilstand. De mogelijkheden voor contact en ontmoeting waren minimaal. Dat is mentaal zwaar voor veel inwoners. Er is landelijk sprake van uitgestelde zorg. Dit speelt ongetwijfeld ook in Roerdalen. We kunnen nog moeilijke inschatten wat hiervan in de komende jaren de gevolgen zijn.
Veel ondernemers hebben het zwaar omdat ze hun bedrijf noodgedwongen moesten sluiten. Dankzij de versoepelingen in de zomer konden bedrijven in de recreatie en toerisme sector de verliezen enigszins beperken. De versoepelingen die nu zijn aangekondigd zorgen dit keer voor een hoopvol perspectief.

Gevolgen voor de gemeentelijke inzet
Corona zorgde ook in 2021 zowel ambtelijk als bestuurlijk voor extra werk, maar minder intensief dan in 2020. Een deel van dit werk wordt uitgevoerd voor het Servicecentrum MER. Het gaat bijvoorbeeld om de uitvoering van de ondersteuningsregelingen van het Rijk (zoals TOZO). We hebben afgelopen jaar vooral extra capaciteit ingezet op de ondersteuning van de crisisorganisatie, communicatie, ondersteuning van ondernemers en verenigingen, toezicht en handhaving.

Alle medewerkers die geen rol hadden in de directe dienstverlening werkten zoveel mogelijk thuis. Digitaal werken is inmiddels vanzelfsprekend geworden. We zorgden er onder andere via digitale organisatiebijeenkomsten voor dat onze medewerkers met elkaar en de organisatie verbonden bleven.

Financiële gevolgen
Voor het opvangen van financiële tegenvallers als gevolg van corona heeft het Rijk compensatiepakketten coronacrisis beschikbaar gesteld, die we via het gemeentefonds hebben ontvangen (zie ook de toelichting op de gemeentefondsuitkering pagina 73).
Naast deze compensatiepakketten hebben we een specifieke uitkering ontvangen voor de uitvoering van de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) en een uitkering voor de controle voor de corona toegangsbewijzen.
In totaliteit hebben we € 1.989.337 ontvangen. Het totale nadeel in 2021 als gevolg van de coronacrisis was € 1.349.050. Per saldo hebben we dus een voordeel van € 640.287.
In onderstaande tabel is per onderdeel aangegeven welke extra inkomsten we hebben gehad en welk effect erop de reguliere uitgaven en inkomsten is geweest in 2021. Na de tabel lichten we een aantal posten nog toe.

Omschrijving	Pr.	Compensatie pakket via gemeente-fondsuitkering	Overige ontvangsten	Hogere uitgaven	Lagere uitgaven	Lagere inkomsten	Terugbetalings verplichting aan het Rijk	Resultaat
Lokale culturele voorzieningen	1	254.244		257.409				- 3.165 N
Schoolvervoer	2				4.000			4.000 V
Huiskamerplus projecten	2				51.000			51.000 V
Voorschoolse voorziening peuters	2	5.885		5.808				77 V
Jeugd aan zet	2	10.000		10.000				-
Tonk	2	196.264		31.123				165.141 V
Tozo (specifieke uitkering)	2		921.409	760.564			150.015	10.830 V
Integratie mutatie Participatie	2	65.234		65.234				-
Heroriëntatie zelfstandigen	2	6.924						6.924 V
Resultaat Omnibuzz	2				15.781			15.781 V
Continuïteit van zorg: meerkosten Wmo	2	30.822		21.461				9.361 V
Continuïteit van zorg: meerkosten Wmo &Jeugd	2							
Continuïtiet van zorg: meerkosten Jeugd	2	25.438		7.602				17.836 V
Controle coronatoegangbewijzen (via VRLN)	3		51.505	18.113			33.392	-
Aanvullende werkzaamheden rondom thema corona door BDO	7			5.500				- 5.500 N
Financiële effecten bedrijfsvoering	7			8.511	31.946			23.436 V
Inkomstenderving 2021	8					24.322		- 24.322 N
Activiteiten en ontmoetingen	8	6.250						6.250 V
Afvalverwerking	8	33.423						33.423 V
Bestrijden eenzaamheid ouderen	8	58.302						58.302 V
Extra begeleiding kwetsbare groepen	8	54.044						54.044 V
Inkomstenderving 2020	8	218.000						218.000 V
Jongerenwerk	8	10.951						10.951 V
Mentale ondersteuning	8	9.157						9.157 V
Perspectief jeugd en jongeren 2020+2021	8	31.485						31.485 V
Compensatie coronacrisis uit gemeentefonds		**1.016.423**	**972.914**	**1.191.325**	**102.727**	**24.322**	**183.407**	**693.010 V**
			1.989.337				1.296.327	**693.010 V**

Lokale culturele voorzieningen

In totaal bedroeg het budget voor de ondersteuning van lokale culturele voorzieningen, buurt- en dorpshuizen en vrijwilligersorganisaties in 2021 €254.000. Deze middelen zijn ingezet voor de uitvoering van de subsidieregeling “Tijdelijke subsidieregel coronasteun lokale culturele infrastructuur”. Het totaal aan ontvangen middelen uitgekeerd door het rijk per jaar is anders dan de inzet van de middelen per jaar. In de tabel hieronder staat de verdeling per jaar zoals uitgekeerd door het gemeentefonds en de verdeling van de inzet van de middelen door onze gemeente.

jaar	Ontvangen middelen uitkering gemeentefonds	Opmerking	Inzet middelen door gemeente Roerdalen
2020	€ 132.000	€ 132.000 Beschikbaar gesteld door raad voor het jaar 2021	€ 0
2021	€ 157.000	Hiervan zijn € 35.000 beschikbaar gesteld door raad voor het jaar 2022	€ 254.000
2022			€ 35.000

Jeugd aan zet

We hebben ook in 2021 geld aangevraagd voor ‘jeugd aan zet’ om activiteiten voor jongeren in coronatijd te organiseren. Het geld kon een groot gedeelte van 2021 niet besteed worden aan het doel vanwege de zeer strikte maatregelen. Het geld is vervolgens ter beschikking gesteld aan het sociaal team, om naar eigen inzicht uit te geven aan activiteiten voor deze doelgroep die veel te verduren heeft in deze coronatijd.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
De Tozo voorziet:
- in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt, en/of;
- in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

We hebben een rijksbijdrage ontvangen van € 921.409. Uit deze bijdrage wordt zowel de ondersteuning betaald, als de uitvoeringskosten. Voor de leningen in bedrijfskapitaal hebben we ook uitvoeringskosten in de komende jaren. Deze zijn al meegenomen in de nu ontvangen gelden en leiden tot een financiële risico in de jaren 2022 tot en met 2025.
Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten
De TONK was bedoeld om een terugval in de inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De uitkering gold voor huishoudens, dus ook voor ondernemers. We hebben een rijksbijdrage ontvangen van €196.264. Landelijk zijn de uitgaven beduidend lager geweest dan verwacht, zo ook in Roerdalen.

Participatie: Sociale werkbedrijven.
Er is door het rijk een bijdrage geleverd voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven. Conform afspraak hebben we dit bedrag doorbetaald aan de Westrom.

Continuïteit van zorg: Meerkosten WMO & Jeugd
Gemeenten ontvangen een vergoeding voor meerkosten van zorgaanbieders en professionals binnen de Jeugdwet en Wmo 2015 als gevolg van de coronacrisis. Deze middelen zijn deels ingezet voor dit doel. Mogelijk wordt de gemeente nog (beperkt) geconfronteerd met uitgaven in dit kader.

Bestrijden eenzaamheid ouderen en extra begeleiding kwetsbare groepen
We hebben de middelen voor deze doelen niet ingezet via losse projecten. Het was tijdens de Corona pandemie lastig deze groepen te bereiken. Er is toen besloten om deze onderwerpen later op te nemen bij de omvorming. Een onderdeel van de omvorming is namelijk ook gericht op bestrijden van eenzaamheid en extra aandacht voor kwetsbaren. Bijvoorbeeld via welzijn op recept helpt, om eenzaamheid te bestrijden.

Inkomstenderving 2020
Het Rijk compenseert gemeenten voor de derving van inkomsten door covid-19 in 2020. De compensatie betreft voor Roerdalen de volgende posten: toeristenbelasting, evenementenleges en kwijtschelding / oninbaar verklaren lokale heffingen als gevolg van corona. De compensatie vindt plaats op basis van het verschil tussen begrote en gerealiseerde inkomsten, waarbij eventuele meevallers ten opzichte van de begroting worden gesaldeerd met de derving. Bovenop het voorschot ontvangen in 2020 heeft het Rijk in 2021 ook het restant van de compensatie over 2020 uitgekeerd. De gemeenten zullen ook over 2021 compensatie van de inkomstenderving ontvangen.

Effecten COVID-19 voor 2022
Het Centraal Plan Bureau (CPB) heeft in september 2021 aangegeven dat zonder grootschalige nieuwe contactbeperkingen de economie in 2021 groeit met ongeveer 4%. In 2022 zal de economie ongeveer 3,5% groeien. De voorspelde (CPB in 2020) hoge werkeloosheid in 2021 is uitgebleven, deze is zelfs gedaald. De huidige vooruitzichten zijn dat de werkloosheid laag zal blijven op 3,5% in 2022. Nu de samenleving weer steeds meer open kan, herstelt de Nederlandse economie zich snel. Begin 2022 brak de oorlog in Oekraïne uit en groeien ook de zorgen over de effecten op onze economie.

We hebben in Nederland veel geleerd over het virus en het virus is daardoor minder onvoorspelbaar dan twee jaar geleden. Desondanks blijft onzekerheid. We hebben inmiddels een hoge mate van

immuniteit opgebouwd door middel van vaccinatie, alsook door het op een natuurlijke wijze doormaken van de infectie. De hoge vaccinatiegraad onder (kwetsbare) mensen vertaalt zich ook door in het gunstige verloop van omikron qua ziekenhuisopnames. De ziekmakendheid van de omikronvariant valt mee. Het is echter onbekend welke nieuwe varianten, na omikron, nog opduiken.

Het eerste streven van het kabinet is om te komen tot een strategie die de route uitstippelt naar een open, weerbare en schokbestendige samenleving. Hierbij voeren het virus en de beperkingen niet langer de boventoon, maar streven men ernaar om te leven mét het virus. Een open vitale samenleving vraagt om scherpe keuzes en een andere weging van belangen. Het is blijft moeilijk in te schatten welke gevolgen dit heeft voor onze gemeente. Vandaar dat we hier nog geen aannames doen of verwachtingen kunnen uitspreken.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Ontwikkelingen bedrijfsvoering
Vanaf eind 2019 tot september 2021 werkte het Servicecentrum MER onder leiding van een interim-directeur aan 8 opdrachten van het bestuur van het SC MER. Het doel van deze 8 opdrachten is dat er een professionele dienstverleningsstandaard wordt geboden aan de inwoners en de deelnemende gemeenten die kostenefficiënt en klantgerichtheid is, staat voor goede kwaliteit en vermindering van de kwetsbaarheid van de dienstverlening.
Dit heeft er inmiddels toe geleid dat er voor het gehele SC MER een robuuste begroting is en dat de organisatie van het SC MER is gewijzigd. Daarbij is de basis gelegd voor de verdere doorontwikkeling van het SC MER. Dit biedt kansen voor structurele bezuinigingen op termijn. Dit is onderdeel van het plan van aanpak 'Begroting in balans'. In 2021 gingen we uit van een besparing van 1% (€ 31.000). Door het SC MER is in de diverse begrotingswijzigingen aangegeven dat er in 2021 een structurele besparing is gerealiseerd van € 20.000. Daarnaast is er een teruggave geweest van de bijdrage van € 50.000. Voor 2022 is binnen het SC MER op dit moment – ten opzichte van de begroting 2020 – een bezuiniging van 2% ingeboekt.

Het effect van de opstartproblemen (bedrijfsvoering MER tussen 2017 en 2019) is, dat de professionalisering van onze eigen gemeentelijke bedrijfsvoering en de ontwikkeling van het opdrachtgeverschap met de concern control en business-control rollen voor onze organisatie minder voorspoedig verlopen zijn. Vanaf 2021 werken we een projectmatige aanpak uit om samen met het SC MER aan de 'basis op orde en grip op financiën'. Daarmee brengen we de bedrijfsvoeringsprocessen in beeld en tegelijkertijd werken we aan de verbetering van het budgethouderschap. We hebben enkele medewerkers opgeleid om te werken met de Lean-methodiek. Zo werken we er samen aan om de processen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen en iedere betrokkene op een betekenisvolle manier zijn of haar rol kan vervullen.

BMC heeft in maart 2021 het onderzoek afgerond naar mogelijke verbetering van de efficiency op het gebied van bedrijfsvoering. Op basis van dit onderzoek zijn 21 opgaven bepaald ter verbetering van de efficiency. Een daarvan is dat de samenwerking tussen bedrijfsvoeringsonderdelen en de gemeentelijke organisaties wordt bevorderd. We werken aan een betere en gelijkwaardigere partnerrelatie, waarbij de bedrijfsvoering onderdelen als het ware dichter bij de gemeentelijke organisaties komen. Bijvoorbeeld de experts en specialisten van het SC MER zijn direct betrokkenen bij management- en collegevoorstellen. Ook starten we in 2022 met het werken via een Uitvoeringsprogramma met een Producten- en Dienstencatalogus (UP en PDC).

Voor de realisatie van het plan van aanpak 'Begroting in balans' en monitoring hiervan gedurende de komende vier jaar hebben we extra inzet nodig. Hiervoor is een reserve gevormd van €1.000.000. In de begroting zijn uitgegaan van een jaarlijkse onttrekking van € 250.000. Voor 2021 is de daadwerkelijke onttrekking lager geweest (€ 77.000). Dit komt door de opstartfase in 2021, vooral voor de onderdelen investeren in duurzaamheid en om te renderen en in control. De resterende middelen zijn nodig voor de uitvoering van het project in de komende jaren. Een nadere toelichting op de onttrekking in 2021 staat in de toelichting op de balans.

Gegevensveiligheid (informatiebeveiliging en privacy)
De dienstverlening aan inwoners, bedrijven en partners gaat steeds meer gepaard met het verwerken van gegevens. Gegevens zijn daardoor te zien als een van de belangrijkste bedrijfsmiddelen van de gemeente. Bovendien moeten de inwoners en partners van de gemeente Roerdalen er op kunnen vertrouwen dat hun gegevens in goede handen zijn. Door maatregelen te nemen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy waarborgen we de beschikbaarheid, kwaliteit en vertrouwelijkheid van gegevens en zorgen we ervoor dat we persoonsgegevens op een rechtmatige manier verwerken.
In 2021 zijn grote veranderingen doorgevoerd, door eind van het jaar de regie op gegevensveiligheid te beleggen bij SC MER. Deze transitie is in een stroomversnelling geraakt en in de tweede helft van het jaar zijn de taken al grotendeels overgenomen door SC MER. Aan het eind van het jaar is de transitie afgerond, voert SC MER regie op gegevensveiligheid en zijn de taken van de beveiligingsfunctionaris en de privacy officer belegd bij SC MER. In de komende periode gaan we de nieuwe inrichting verder uitwerken, zodat er een volledige veiligheidsorganisatie tot stand komt. Verder zijn verschillende technische en organisatorische maatregelen geïmplementeerd of verbeterd. Er is bijvoorbeeld gewerkt om het bewustzijn van medewerkers over gegevensveiligheid te vergroten. De bescherming tegen aanvallen van buitenaf is verbeterd. Ook is de samenwerking tussen de MER-organisaties op dit gebied toegenomen, door onder regie van SC MER gezamenlijk beleid te ontwikkelen. Het op orde krijgen van de basis is nog niet klaar. Bovendien hebben we door onderbrekingen in de bezetting activiteiten op het gebied van privacy niet kunnen uitvoeren. Vanwege meerdere personeelswisselingen is vooral reactief gewerkt, zoals het behandelen van incidenten en verzoeken van burgers. De pakken de privacy-activiteiten nu stapsgewijs weer op.

In de jaarlijks verplichte zelfevaluatie op het gebied van gegevensveiligheid verklaart het college in control te zijn. De jaarlijkse onafhankelijke audit over deze verklaring laat zien dat die verklaring juist is. Uit de evaluatie komt naar voren dat we voldoende beschermd zijn tegen digitale aanvallen van criminelen en verstoringen van de bedrijfsvoering. De restrisico's zijn acceptabel en in 2021 is de impact van incidenten tot een minimum beperkt gebleven. Verbeterpunten bestaan met name op het gebied van de aantoonbaarheid van het naleven van normenkaders. Ook dat behoort tot de basis op orde brengen. Hier gaan we onder regie van SC MER aan verder werken.

Organisatie
In het algemeen lukt het goed om vacatures in te vullen. Voor een aantal specialistische functies geldt dat er schaarste is op de arbeidsmarkt. Dit speelt vooral bij functies in het ruimtelijk domein en bij specialistische functies in onze dienstverlening.
Daarom maken we gebruik van junior functies die worden begeleid door ervaren krachten. Vanuit de junior functies ontstaan er doorstroommogelijkheden naar andere functies. Tegelijkertijd kijken we ook naar interne doorstroommogelijkheden. Als het echt niet lukt om een vacature tijdig in te vullen en de werkzaamheden wel door moeten gaan moeten we capaciteit inhuren om alle taken goed uit te voeren. Externe inhuur proberen we te beperken. Het heeft de voorkeur een tijdelijk dienstverband aan te bieden. Er is een aantal situaties waarbij we toch gebruik maken van externe inhuur zoals vervanging bij ziekte en als we openstaande vacatures niet ingevuld krijgen.
Sinds maart 2020 werken we volgens de maatregelen die vanwege corona gelden. Dat betekent veel digitaal werken en gecombineerd digitaal en fysiek.
Daardoor zijn het digitaal werken en digitaal vergaderen in een stroomversnelling gekomen. De goede ervaringen die we hebben opgedaan willen we behouden. Denk aan de tijdwinst die het oplevert als niet gereisd hoeft te worden of gevolgen voor de huisvesting. Dit is vertaald in nieuwe afspraken en regelingen om tot de meest optimale mix van thuiswerken en kantoorwerk te komen, ook na de coronacrisis.

Formatie

Formatie in FTE (peildatum 31 december)	2020	2021	
		Structureel	Tijdelijk
Griffie	2,00	2,00	0,00
Directie	1,00	1,00	0,00
Programmamanagement	3,50	3,50	0,00
Concerncontrol	4,83	4,83	1,00
Team Dienstverlening	19,95	19,65	0,00
Team Bestuurszaken	9,61	9,61	0,00
Team Onderhoud	17,00	18,00	0,00
Team Openbare Werken en Vastgoed	13,25	13,56	0,00
Team REO	14,25	11,95	2,72
Team MO	8,95	8,87	0,00
Totaal fte	**94,34**	**92,97**	**3,72**

* het betreft de vastgestelde formatie (structureel en tijdelijke uitbreidingen in formatie) in functiematrix per 31/12/2021.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage van 2021 is gedaald ten opzichte van 2020. Langdurend verzuim kent het hoogste percentage. Dit is nauwelijks beïnvloedbaar verzuim en vaak niet werk gerelateerd. De invloed die corona en het thuiswerken op de verzuimcijfers hebben is lastig in te schatten. We zijn met het vele thuiswerken wel extra alert op signalen van werkdruk en stress. De inzet op het vergroten van de inzetbaarheid van medewerkers is en blijft een belangrijk thema.

Verzuimcijfers	2020	2021
verzuimpercentage	9,09%	8,17%
gemiddelde verzuimduur (dagen)	28,07	26,77
meldingsfrequentie	0,94	0,86
kortdurend verzuim (1 t/m 7 dagen)	0,33%	0,51%
middellang verzuim (8 t/m 42 dagen)	1,34%	0,45%
langdurend verzuim (43 t/m 365 dagen)	4,48%	4,72%
extra lang verzuim (meer dan 365 dagen)	2,94%	2,50%

BBV Indicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op de nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard “Besluit Begroting en Verantwoording”. Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld. Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.
Deze indicatoren worden dus niet ontsloten via waarstaatjegemeente.nl.

1. Formatie
2. Bezetting
3. Apparaatskosten
4. Externe inhuur
5. Overheadkosten

Indicator	Toelichting	2020	2021
Formatie	De toegestane formatie in fte's per 1.000 inwoners	4,56	4,70
Bezetting	De werkelijke bezetting in fte's per 1.000 inwoners	4,15	4,37
Apparaatskosten	De apparaatskosten per inwoner	€ 451	€ 468
Externe inhuur	Kosten externe inhuur als % van de totale loonsom + kosten inhuur externen	22,3%	20,1%
Externe inhuur exclusief Groenbedrijf	Kosten externe inhuur als % van de totale loonsom + kosten inhuur externen	18,1%	15,9%
Overhead	De kosten voor de overhead als % van de totale lasten	15,4%	15,2%

Formatie
De indicator is gestegen van 4,56 naar 4,70 door daling van het aantal inwoners van 20.651 naar 20.574. Het aantal toegestane fte's is gestegen van 94 naar 97.

Bezetting
De indicator is gestegen van 4,15 naar 4,37. De bezetting is gestegen omdat er meer toegestane functies zijn ingevuld en daarnaast is het inwonertal gedaald. Er is nog steeds sprake van vacatureruimte die moeilijk in te vullen is.

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten)
Kosten die gemaakt worden om de gemeentelijke organisatie in stand te houden en te laten functioneren.
De indicator is gestegen van € 451 naar € 468 per inwoner door een stijging van de apparaatskosten. Daarnaast worden de kosten gedeeld door minder inwoners.
De stijging van de apparaatskosten van € 9.302.000 in 2020 naar € 9.629.000 in 2021 wordt veroorzaakt door:

– Personele lasten, inhuur, cao etc.	€ 365.000	
– Besparing lease- en I&A kosten	€ 38.000	-/-
– Besparing huisvesting en facilitaire diensten	€ 15.000	-/-
– Buitendienst incl. huisvesting	€ 39.000	
– Besparing organisatie ontwikkeling	€ 24.000	-/-
	€ 327.000	

Externe inhuur
De indicator is gedaald van 22,3% naar 20,1% door een daling van de inhuurkosten. Wanneer de kosten voor detachering via Westrom voor o.a. het Sociaal Groenbedrijf weggelaten worden dan is er een daling van 18,1% naar 15,9%.
De totale kosten voor de inhuur van externen daalt van € 1.747.000 in 2020 naar € 1.665.000 in 2021 voornamelijk door minder inhuur voor de invulling van vacatureruimte en vervanging ziekte, ouderschap. Inhuurkosten t.b.v. incidentele projecten zijn buiten beschouwing gelaten.

Overheadkosten
Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces en organisatiekosten die niet rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de taakvelden van de organisatie, zoals lasten management, ICT, P&O, facilitaire zaken, kosten van de accountant, fiscalist en advocaat, leasekosten, energiekosten, verzekeringen.

De indicator daalt licht van 15,4% naar 15,3%. De overheadkosten zijn gestegen. Daarnaast worden de kosten gedeeld door minder inwoners. Maar doordat de totale lasten harder zijn gestegen daalt de indicator licht.

De stijging van de kosten voor de overhead van € 7.970.000 in 2020 naar € 8.281.000 in 2021 wordt veroorzaakt door:

– Personele lasten, inhuur, cao etc.	€	236.000	
– Besparing lease- en I&A kosten	€	38.000	-/-
– Huisvesting en facilitaire diensten	€	27.000	
– MER bijdrage	€	80.000	
– Voorlichting	€	15.000	
– Besparing organisatie ontwikkeling	€	9.000	-/-
	€	311.000	

Analyse begrotingswijzigingen en begrotingsrechtmatigheid
Zoals in artikel 213 Gemeentewet is voorgeschreven is de controle van de jaarrekening door de accountant gericht op het afgeven van een oordeel over de getrouwheid én de rechtmatigheid. De exacte kaders zijn benoemd in het 'controleprotocol voor de accountantscontrole jaarrekening van de gemeente Roerdalen'. Op basis hiervan is van de lastenoverschrijdingen groter dan 3% ten opzichte van de lasten getoetst of deze, voor het rechtmatigheidsoordeel (on)rechtmatig zijn. Daarnaast zijn op grond van de gemeentewet (artikel 189, vierde lid) alle overschrijdingen op de lasten – ten opzichte van de begroting na wijzigingen – onrechtmatig. Ondanks dat strikt genomen alle overschrijdingen op de lasten op programmaniveau onrechtmatig zijn, kunnen bepaalde afwijkingen buiten het rechtmatigheidsoordeel van de accountant vallen; bijvoorbeeld als een overschrijding binnen de beleidskaders van de raad past of wanneer hier direct gerelateerde inkomsten tegenover staan.

Bedragen x € 1.000

Overzicht programma's	Actuele Begroting	Rekening 2021	Toegestaan verschil (3%)	Werkelijk verschil	Actie
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 4.589	- 4.937	- 138	- 348	Toelichten, nadeel is groter dan toegestaan.
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 22.913	- 21.782	- 687	1.131	Voordelig verschil; geen toelichting.
3. Veilige dorpen	- 2.328	- 2.568	- 70	- 240	Toelichten, nadeel is groter dan toegestaan.
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 3.010	- 1.708	- 90	1.302	Voordelig verschil; geen toelichting.
5. Woonomgeving	- 4.982	- 5.556	- 149	- 574	Toelichten, nadeel is groter dan toegestaan.
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 6.859	- 6.705	- 206	154	Voordelig verschil; geen toelichting.
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 11.123	- 11.038	- 334	85	Voordelig verschil; geen toelichting.
8. Algemene middelen	- 311	- 215	- 9	96	Voordelig verschil; geen toelichting.
Totaal Lasten	**- 56.115**	**- 54.508**		**1.606**	

Op de investeringsbudgetten en baten zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd. Onderstaande tabel toont de overschrijdingen die getoetst moeten worden of deze, voor het rechtmatigheidsoordeel (on)rechtmatig zijn.

Bedragen x € 1.000,-

Programma / motiveringen	Bedrag	Telt mee in het oordeel onrechtmatigheid
Aanleiding / reden van de begrotingsoverschrijdingen:		
1. Krachtige dorpen		
Doorbetaling ontvangen SPUK-IJZ aan Apollobad	239	Nee, staat ontvangst tegenover van gelijke grootte.
Doorbetaling provinciale subsidie aan Dorpshuis	90	Nee, staat ontvangst tegenover van gelijke grootte.
3. Veilige dorpen		
Doorbetaling ontvangen rijksbijdrage i.v.m. bestrijding natuurbrand	231	Nee, staat ontvangst tegenover van gelijke grootte.
5. Woonomgeving		
Exploitatietekort Centrumontwikkeling Herkenbosch	502	Nee, is uitvoering van raadsbesluit van 29/9/2021.

De kasgeldlimiet is in het eerste kwartaal van 2021 overschreden omdat gezien de vrijval van obligaties en andere inkomsten het niet direct noodzakelijk was om een langlopende lening aan te trekken en is gekozen voor kortlopende leningen. Op het einde van 2021 is wel een langlopende lening aangetrokken.

De renterisiconorm is gedurende 2021 niet overschreden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het grondgebied van de gemeente Roerdalen beslaat een oppervlakte van ongeveer 88,5 km².
Hier wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. De gemeente heeft daarbij de directe zorg voor de noodzakelijke infrastructuur zoals wegen, riolering, bruggen, groen, openbare verlichting, sport- en spelfaciliteiten en een aantal gebouwen.
Een groot deel van het vermogen van de gemeente bestaat uit deze kapitaalgoederen. Deze bevinden zich meestal op, maar ook onder de grond. Op deze kapitaalgoederen wordt over meerdere jaren afgeschreven.
De levensduur wordt gemaximaliseerd door planmatig en adequaat onderhoud aan de kapitaalgoederen te plegen. De kapitaalgoederen bepalen grotendeels de kwaliteit van de openbare ruimte. In deze paragraaf worden de kaders gesteld voor het onderhoud van de infrastructuur.

De huidige kwaliteitsniveaus zijn vastgelegd in de betreffende beleidsdocumenten. We continueren de gekozen kwaliteitsniveaus. De benodigde budgetten moeten aansluiten bij de gekozen ambitie. Een waarschuwing voor de toekomst is aan de orde. We zien dat op alle vlakken de markt aantrekt. Goed personeel is schaars, grondstoffen worden duurder. We zien tekenen dat het prijspeil van materieel, materiaal en arbeid stijgt. Waarschijnlijk leidt dit op termijn tot stijging van de kosten, om hetzelfde kwaliteitsniveau in stand te houden. Zodra we hier meer concreet inzicht in hebben zullen we u hierover informeren via de reguliere planning en control cyclus.

Riolering en water

Het GRP 2017-2021 en het Waterketenplan zijn het kader op het gebied van riolering en water. We hebben in 2021 gewerkt aan de voorbereidingen van het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsprogramma. Dit wordt in maart 2022 behandeld in de gemeenteraad. In 2021 is vanuit de samenwerking Waterpanel Noord het Waterketenplan opgesteld. Dit geeft richting aan de samenwerking en projecten.

Wegen

De onderhoudsplicht van de wegen valt onder de Wegenwet. Als wegbeheerder is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de wegen. De gemeente vindt het belangrijk om het onderhoudspeil van de wegen op een kwalitatief voldoende niveau te brengen en te houden. Conform het wegenbeleidsplan onderhouden we de verharde wegen binnen de kernen op niveau basis (cf. CROW normen) en de wegen in het buitengebied op niveau laag, met uitzondering van de recreatieve routes en verbindingswegen. CROW staat voor Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek.

We hebben een meerjarenprogramma ontwikkeld. In 2021 zijn onder andere de volgende investerings- en onderhoudswerken uitgevoerd:
- afronden realisatie reconstructie Hoofdstraat Posterholt;
- renovatie fietspad Voorster Kerkpad / Naar de Bolberg is voorbereid;
- realisatie reconstructie Leropperweg is gestart;
- saneren overstorten in het stroomgebied van de Vlootbeek in het kader van KRW maatregelen, o.a. nabij Sportlaan Montfort;
- voorbereidingen getroffen voor de herinrichting van de markt in Vlodrop;

- voorbereidingen getroffen voor het realiseren van een nieuwe fietsvoorziening langs de Rothenbacherweg Etsberg;
- we hebben noodzakelijk onderhoud uitgevoerd aan (met name de klinkerverharding van) de Bernhardlaan in Sint Odiliënberg;

Daarnaast worden asfaltwegen, elementenverhardingen en andere onderdelen in de openbare ruimte regulier onderhouden. We hebben hierbij het volgende ambitieniveau vastgesteld:

Structuurelement:	Hoofdstructuur	Woongebied	Centra	Buitengebied
Kwaliteit:	**Basis**	**Basis**	**Basis**	**laag**
Beeld:				
Technische staat (duurzaamheid):	Redelijk, matige schade	Redelijk, matige schade	Redelijk, matige schade	Matig, beperkt ernstige schade
Aanzien:	Standaard	Standaard	Standaard	Sober
Comfort:	Voldoende, incidenteel hinderlijk	Voldoende, incidenteel hinderlijk	Matig, hinderlijk	Voldoende, incidenteel hinderlijk
Risico-index:	Beperkt	Beperkt	Beperkt	Matig
Kapitaalvernietiging:	Nihil	Nihil	Nihil	Matig

Uit het wegenbeheerplan volgen de gemiddelde budgetten benodigd om het onderhoudsniveau te bereiken en handhaven. Vervolgens verwerken we de investeringsbedragen per jaar op basis van de planning van de werkzaamheden. In 2021 is een voorstel voor een nieuw Beleidsplan Wegbeheer 2022-2026 voorbereid. Dit is in februari 2022 door uw raad vastgesteld. Het kwaliteitsniveau is ongewijzigd opnieuw vastgesteld.

In het buitengebied hebben we wegen omgevormd van asfalt naar halfverharding, onder andere de Weg lang het Broek in Montfort en de 2e Solbergweg in Sint Odiliënberg.

Openbare verlichting

Goede openbare verlichting draagt bij aan het veiligheidsgevoel van inwoners en de leefbaarheid in de gemeente. Openbare verlichting is ook belangrijk voor de verkeersveiligheid. Het Beleidsplan Openbare Verlichting is het kader voor de uitvoering. We dragen daarmee ook bij aan duurzaamheid. We passen LED-verlichting toe en sluiten hierbij aan bij het actieplan duurzame energie. De masten (palen) vervangen we pas als het echt nodig is. We voeren bij masten ouder dan 40 jaar eerst een zogenaamde stabiliteitsmeting uit. We hebben in 2021 verdere voorbereidingen getroffen voor de aanleg van dynamische verlichting langs het fietspad van de Angsterweg en Vlodropperweg. De verlichting wordt in 2022 aangelegd.

Openbaar groen

Roerdalen beschikt over circa 100 hectare groen in de vorm van plantsoenen en gazons en zo'n 21.000 bomen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de groene ligging een groot deel van het uiterlijke aanzien van onze gemeente bepaalt. De kwaliteit van de openbare ruimte en in dit geval het groen maakt Roerdalen een aantrekkelijke gemeente om in te wonen en te recreëren. Het is voor ons daarom belangrijk de groene landschappelijke uitstraling zoveel mogelijk te behouden. Tussen deze paragraaf en programma 6 zit een verbinding. In het programma leest u meer over de beleidskeuzes en onderhoudsniveaus. We handhaven de eerder vastgestelde onderhoudsniveaus.

In 2021 is in beeld gebracht welke bomen langs de Grote Bergerweg vanuit veiligheid verwijderd moeten worden. Dit planning is om deze bomen te rooien in het najaar van 2022, echter kan dit in het kader van de veiligheid ook al eerder plaatsvinden. Ook volgt er een beheersplan voor deze laan. Daarnaast zijn we gestart met een inventarisatie van alle bomen in Roerdalen, om de basis beter op orde te krijgen. Na deze basis komen ook andere lanen aan de beurt voor een beheersplan en mogelijke renovatie.

We hebben het leefgebied van het Donker Pimpernelblauwtje vergroot, met subsidie van de Provincie Limburg. We hebben hiervoor grond aangekocht langs de Boomstraat en dit gebied hiervoor ingericht.

Civiele kunstwerken

Binnen de gemeente Roerdalen liggen 38 civiele kunstwerken. Dit zijn bruggen, viaducten, etc. Meer dan de helft van deze kunstwerken is aangelegd in de jaren '70 en '80. Het betreft met name betonnen kunstwerken.

Kunstwerken maken een essentieel onderdeel uit van een deugdelijk functionerend en veilig netwerk. Vanaf 2021 is hiervoor structureel € 95.000, - opgenomen in de begroting. De brug over de Vlootbeek aan de Huysdijk in Montfort is onderhouden, net als de brug in de Bajonetweg en de Vlootveestraat (tevens Montfort). In Posterholt is de brug in de Boomstraat over de Vlootbeek gerenoveerd. De brug in het fietspad daar wordt nog vervangen. In Vlodrop is de duiker bij de rotonde Tussen de Bruggen gerenoveerd, en de brug over de Rode Beek bij de Gitstappermolen. Ook een brug in de Roskam (Reutje) is gerenoveerd.

Gebouwen

Relatie met de programma's

De hoofddoelstelling in het programma Krachtige Dorpen is om dorpskernen met veel sociale samenhang en passende basisvoorzieningen te realiseren en/of te behouden. Hierin ligt een directe relatie met de begrotingsprogramma's 1 en 6. We onderscheiden 3 categorieën:

- Accommodatiebeleid: De afgelopen jaren zijn hierover vele besluiten genomen en uitgevoerd. De gestelde doelen zijn nagenoeg bereikt. We hebben de besluitvorming van het dorpshuis in Vlodrop in 2021 voorbereid. Met een besluit hierover in het begin van 2022 ronden we de uitvoering van het accommodatiebeleid af. In de komende jaren gaan we deze verder opvolgen en bewaken.
- Overig vastgoed: In 2021 is besluitvorming geweest over de toekomst van de beide buitenbaden. Met jeugd- en buurthuizen is het onderzoek voortgezet, als vervolg op de uitvoering van het accommodatiebeleid (dorpshuizen etc.). Er zijn nog geen besluiten genomen.
- Cultureel vastgoed: We zijn in gesprek met partijen rondom molens en kapellen. Er is nog geen besluitvorming geweest.

Onderhoud

Voor al het gemeentelijke vastgoed zijn de meerjarige onderhoudsplannen (MOP's) geactualiseerd en opgenomen in de meerjarenbegroting. Met ingang van 2020 worden de gebouwen onderhouden conform de MOP's en de daarin benoemde onderhoudsniveaus. In 2022 worden nieuwe duurzame MOP's opgesteld, dit is in 2021 voorbereid.

Onderwijshuisvesting

In 2021 is besluitvorming geweest over het Integraal Huisvestingsplan. Dit is de basis voor verdere uitwerking van o.a. de scholen in Posterholt en Vlodrop.

Paragraaf Gemeentelijk grondbeleid

Beleidskaders

Grondposities zijn belangrijk voor ons. Zij helpen ons om ruimtelijke doelen te realiseren.
Deze ruimtelijke doelen zijn vastgelegd in de structuurvisie Roerdalen 2030 en in de bestemmingsplannen. Ook de structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2018-2021 is een belangrijk kader voor het grondbeleid. Daarnaast is er de Kadernota grondbeleid 2016-2019 en de uitwerkingsnota grondbeleid, waarin de kaders worden gesteld waarbinnen het grondbeleid wordt uitgevoerd en grondzaken worden afgehandeld. De Kadernota en uitwerkingsnota worden nog geactualiseerd.
Om ten behoeve van “investeren om te renderen” snel te kunnen handelen en grond aan te kunnen kopen voor diverse ontwikkelingen is een krediet ter hoogte van € 1.000.000 beschikbaar gesteld.

Bouwgrondexploitatie

Ontwikkelingen
De woningmarkt is al enkele jaren flink aangetrokken. Er is in alle 6 de dorpen flink gebouwd en er zijn bestemmingsplannen gewijzigd of in voorbereiding om woningbouw mogelijk te maken. We zien dit ook terug in de oplopende legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen bouw.

De behoefte aan een transformatie van de bestaande woningmarkt (vaak particulier eigendom) wordt steeds prominenter. Het huidige aanbod sluit niet meer aan op de toekomstige vraag. In de ontwikkelingen worden de regionale afspraken steeds belangrijker. Samen richten we onze aandacht de komende jaren vooral op het bewust maken van onze inwoners zodat ze langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Daarom communiceren en stimuleren we mogelijkheden om woningen duurzamer (levensloopbestendiger en energiezuiniger) te maken.

De structurele inkomsten uit beleggingen lopen terug. We zoeken naar alternatieve inkomsten. Hierbij zetten we het grondbeleid in, van passief naar actief grondbeleid. Hiervoor zijn diverse voorstellen opgenomen in het plan van aanpak bij de begroting.

Bouwgrondexploitatie
Wij hebben nog drie grotere uitbreidings- of uitleggebieden in eigendom die bestemd zijn voor woningbouw. Dit zijn Wienkeskoel ll in Melick, Oortjensveld III in Herkenbosch en Holsterveld in Vlodrop. Aanvullende nieuwe uitbreidings- of uitleggebieden zijn momenteel niet gepland. In de nieuwe Kadernota Grondbeleid 2022-2025 (raadsbehandeling 2022) hebben wij hier, vanwege de veranderde omstandigheden binnen de ruimtelijke ordening, rekening mee gehouden. We sturen op een actiever grondbeleid om sneller te kunnen inspelen op situaties.

Onze focus ligt, mede vanwege de Omgevingsvisie Roerdalen 2050, op inbreidingslocaties en op de mogelijkheden tot de herontwikkeling van vrijkomende gronden en stedenbouwkundig rotte plekken. Dat stemmen we af op de behoefte. We hebben hiervoor in 2018 een woningbehoefteonderzoek uitgevoerd, om op basis van de juiste gegevens een goede afweging te kunnen maken.

Bouwgrond is een middel om het gemeentelijke ruimtelijk beleid te realiseren. De gemeente richt zich op doelen met een algemeen sociaal maatschappelijk belang. We voeren een marktconform grondprijsbeleid. Overeenkomstig de wettelijke eisen moeten de bouwgrondprijzen op basis van een onafhankelijk onderzoek regelmatig worden geëvalueerd. Op basis van het nieuwe grondbeleid (raadsbehandeling kwartaal 1 of 2 van 2022) worden de grondprijzen geactualiseerd.

Braakliggende bouwkavels kunnen, totdat deze worden verkocht, verpacht worden aan agrariërs. De gemeente bespaart hierdoor op de onderhoudskosten van deze gronden.

Voor de drie uitbreidingsgebieden zijn er de volgende ontwikkelingen:

- De exploitatie voor Holsterveld (Vlodrop) is in 2021 heropend. In 2021 hebben we het stedenbouwkundig plan afgerond, is de planologische procedure opgestart, is een ontwikkelaar geselecteerd voor de ontwikkeling van 10 koopwoningen en hebben we de 7 vrije kavels in verkoop gebracht. Tevens is een overeenkomst aangegaan met een woningbouwstichting voor de bouw van 10 huurwoningen. In 2022 leidt dit tot de eerste grondverkopen en naar verwachting kunnen de eerste bouwwerkzaamheden in 2022 plaatsvinden.
- In Oortjensveld III (Herkenbosch) is gestart met de verkoop van de toplocaties aan de Dukatenlaan om extra inkomsten te genereren. Inmiddels zijn de laatste 6 bouwkavels verkocht waarvan er nog twee bebouwd moeten worden. Buiten de verkoop van de kavels aan de Dukatenlaan zijn ook de laatste percelen aan de Daalderdreef en Muntsingel, conform eerdere afspraken, verkocht aan een ontwikkelaar. Na de afronding van de bouwwerkzaamheden en het woonrijp maken van de laatste stukken in de wijk is Oortjensveld III geheel afgerond.
- In Wienkeskoel II (Melick) dekken de gerealiseerde verkopen op dit moment ruimschoots alle reeds gemaakte kosten. Dit geldt ook voor de kosten die we nog zullen maken. In 2018 zijn de laatste 4 kavels verkocht. Momenteel maken we het gebied woonrijp. In 2021 is gekeken naar mogelijkheden voor Wienkeskoel – fase III (mede in relatie tot investeren om te renderen). We hebben hier in de begroting nog geen rekening mee gehouden maar verwachten daar in 2022 een eerste voorstel over te kunnen indienen.

bedragen x € 1.000

Verwachte resultaten bouwgronden in exploitatie	Boek-waarde 31-12-2020	Lasten	Baten	Winst-neming 2021	Boek-waarde 31-12-2021	Verwacht resultaat
Woningbouw						
Oortjensveld III - Herkenbosch	- 23	48	- 237	135	- 77	- 27
Wienkeskoel II, fase 2 - Melick	- 635	5	-	124	- 507	- 402
Totaal woningbouw	**- 658**	**53**	**- 237**	**259**	**- 584**	**- 429**
Totaal	**- 658**	**53**	**- 237**	**259**	**- 584**	**- 429**

In de huidige boekwaarde zijn de winstnemingen uit het verleden verwerkt. Hierboven is in de eerste tabel zichtbaar welke winsten op dit moment nog verwacht worden tot het einde van de looptijd van de twee bouwgrondexploitaties en welk effect dit heeft op de boekwaarde, indien er geen winst wordt genomen.

Volgens de *Percentage of Completion*-methode moet ieder jaar een gedeelte van de gemaakte winst genomen worden. Deze te nemen winst is te zien in de tweede tabel. De genomen winst wordt in de reserve bouwgrondexploitatie gestort. Hierdoor verdwijnt de boekwaarde en neemt de stand van de reserve bouwgrondexploitatie toe.
Als winst gebruikt wordt voor dekking van het begrotingssaldo wordt deze uit de reserve bouwgrondexploitatie onttrokken. In de winstneming is nog geen rekening gehouden met de vennootschapsbelasting die over gemaakte winst betaald moet worden. Een mogelijke betaling wordt ten laste gebracht van de reserve bouwgrondexploitatie.

Landbouwgrond

Als gemeente hebben we ongeveer 460 ha landbouwgrond in eigendom. Deze gronden verpachten we grotendeels langjarig middels reguliere (langjarige) pachtcontracten. Hiervan verpachten we ongeveer 70 ha voor periodes van 1, 3 of 6 jaar middels liberale pachtcontracten; deze grond kunnen we in principe inzetten voor gebiedsontwikkelingen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische hoofdstructuur)

Als gemeente hebben we ook ruim 450 ha bos- en natuurgebieden in eigendom. Deze liggen grotendeels in het Nationaal Park de Meinweg en in het Roerdal. We beheren de gronden op een duurzame wijze volgens de beheervisie voor de gemeentelijke bossen, natuurterreinen en landschapselementen. Dit doen we aan de hand van jaarlijkse werkplannen. Landelijk en Europees natuurbeleid spelen een belangrijke rol bij onze grondpositie. Dankzij een actieve grondpolitiek kunnen we de provincie ondersteunen bij het realiseren van prioritaire Rijksdoelen zoals Natura 2000, het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Ook kunnen we onze agrariërs zo helpen aan een betere (concurrentie)positie bij het uitvoeren van hun kerntaak als voedselproducent. Dit doen we door gemeentegronden in te zetten voor structuurverbetering van de toekomstgerichte agrarische bedrijven.

Gezien de verplichtingen naar Europa moeten we de prioritaire gebieden (gelegen in of nabij de Natura 2000) met voorrang realiseren. Dankzij de inzet van gemeentelijke gronden ontstaan er meer kavelruilmogelijkheden waardoor de gewenste doelen sneller worden gerealiseerd. We willen het liefst dat dit budgettair neutraal gebeurt.

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen heel direct. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid te bepalen welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven daarbij gelden. De mogelijke belastingen die een gemeente kan heffen zijn bij wet bepaald.

Met de belastingen (onroerendezaakbelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting) worden algemene uitgaven gedekt. Dat betekent dat er geen direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover de heffing van deze belastingen staat. Er is wettelijk geen maximum bedrag of opbrengst voorgeschreven.

De afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn zogenaamde 'bestemmingsheffingen'. De overheid verstrekt een dienst vanuit wettelijk verplichte zorgtaken, waarbij niet alleen de individuele dienst, maar vooral het collectieve belang een rol speelt. Iedereen in de gemeente is er bijvoorbeeld bij gebaat dat het afval wordt ingezameld en verwerkt. De begrote opbrengst van de heffingen mag bij bestemmingsheffingen niet hoger zijn dan de begrote kosten voor de zorgtaken.

Leges en begraafrechten zijn andere betalingen voor overheidsdiensten waar een direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat, maar deze tegenprestatie is strikt individueel. Deze worden 'retributies' of 'rechten' genoemd. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aanvragen van een paspoort of een omgevingsvergunning of begraven worden. Ook hiervoor is bepaald dat er geen winst mag worden gemaakt. De opbrengst van de heffing mag dan in totaliteit niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente moet maken om de diensten te verlenen. De opbrengsten mogen, evenals bij bestemmingsheffingen, wel lager zijn. Tezamen met de bestemmingsheffingen zullen in deze paragraaf de rechten 'kostendekkende heffingen' worden genoemd.

Beleid

De doelen voor het opleggen van de gemeentelijke heffingen zijn:

- inkomsten verwerven als aanvulling op de middelen uit het gemeentefonds om zo uitgaven te dekken;
- de kosten doorberekenen die betrekking hebben op specifieke dienstverlening.

De uitgangspunten die wij hanteren bij het opleggen van lokale heffingen zijn:

- een beheerste lastendruk ontwikkeling realiseren door de ontwikkeling van de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffingen gezamenlijk in beeld te brengen;
- voor de rechten die we als gemeenten heffen wordt toegewerkt naar kostendekkende tarieven.

In Roerdalen worden de volgende belastingen en rechten geheven:

Belastingen	Rechten
Onroerendezaakbelasting	Rioolheffing
Toeristenbelasting (inclusief logiesverblijf arbeidsmigranten	Afvalstoffenheffing
	Begraafrechten
Hondenbelasting	Leges

Kwijtscheldingsbeleid

Als inwoners niet in staat zijn om de belastingaanslag te bepalen, kunnen zij hiervoor kwijtschelding aanvragen. Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen wordt gekeken naar de financiële situatie van de aanvrager. De kwijtscheldingsnorm die wordt gehanteerd is 100% van de bijstandsnorm. Alleen particulieren, die geen zelfstandig beroep uitoefenen en geen ondernemer zijn, komen in aanmerking voor kwijtschelding. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor het basisbedrag van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (alleen 1ste hond).

De BsGW voert het kwijtscheldingsbeleid uit. Zij maken hierbij gebruik van het Inlichtingenbureau[2]. Deze toetsen de gegevens van de aanvrager die nodig zijn om voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

bedragen x € 1.000

Kwijtscheldingen (belastingjaar)	2021	2020	2019	2018	2017
Aantal verzoekschriften	525	872	489	509	582
Percentage afgewezen verzoeken	77,4%	39,4%	37,9%	41,5%	44,7%
Percentage toegekende verzoeken	22,6%	60,6%	62,1%	58,6%	55,3%
Bedrag toegekende verzoeken (volgens BsGW)	€ 117.235	€ 120.173	€ 112.972	€ 104.356	€ 97.161

[2] Het inlichtingenbureau is een landelijke stichting die actief is de informatiedistributie voor gemeenten. Zij doen dit doen het verzamelen van gegevens uit verschillende bronnen. Door slim combineren van de verzamelde gegevens maken zij de informatie makkelijk toepasbaar. Dit helpt bij het beslissen of inwoners recht hebben op bepaalde voorzieningen. In dit geval kwijtschelding van lokale belastingen.

Overzicht van diverse heffingen

De vaststelling van de tarieven voor de verschillende belastingen en rechten vindt plaats bij het vaststellen van de belastingverordeningen in de raad.
Voor het belastingjaar 2021 waren de volgende tarieven en heffingen met de daarbij behorende opbrengsten van toepassing:

Tarieven lokale heffingen	2021
Onroerende zaakbelasting	
• Eigenaar woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1133%
• Eigenaar niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1689%
• Gebruiker niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1325%
Toeristenbelasting	
• Tarief per overnachting toeristen	€ 1,70
• Tarief per overnachting logies	€ 1,00
Hondenbelasting	
• 1e hond	€ 46,00
• 2e hond	€ 59,00
• Elke volgende hond	€ 69,00
• Kennel	€ 234,00
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	
• Vastrecht afvalstoffenheffing	€ 173,20
• Vastrecht reinigingsrechten	€ 142,80
• Container restafval 240 liter	€ 117,80
• Container restafval 140 liter	€ 68,70
• Container restafval 80 liter	€ 39,30
• Container restafval 60 liter	€ 29,40
• Container restafval 40 liter	€ 19,70
• Container GFT-afval 140 liter	€ 18,00
• Container GFT-afval 80 liter	€ 10,30
• Container GFT-afval 60 liter	€ 7,80
• Container GFT-afval 40 liter	€ 5,10
Rioolheffing	
• vastrecht 1 - 25 m3 afvalwater	€ 98,00
• vastrecht 25 - 150 m3 afvalwater	€ 214,00
• vastrecht 150 - 500 m3 afvalwater	€ 267,00
• vastrecht 500 - 1500 m3 afvalwater	€ 758,90
• vastrecht 1500 - 3000 m3 afvalwater	€ 2.325,10
• vastrecht 3000 - meer m3 afvalwater	€ 4.982,10

Financiële gegevens gemeentelijke heffingen

Hieronder volgt een overzicht van de totale inkomsten uit gemeentelijke heffingen:

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Belastingen					
Onroerende zaakbelasting woningen	2.579	2.619	2.619	2.639	20 V
Onroerende zaakbelasting niet-woningen	656	683	683	659	- 24 N
Toeristenbelasting	227	400	325	343	18 V
Hondenbelasting	114	117	117	119	2 V
Baatbelasting	-	0	0	-	- 0 N
Totaal Belastingen	**3.576**	**3.820**	**3.745**	**3.759**	**15 V**
Heffingen					
Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	2.263	2.553	2.553	2.600	47 V
Rioolheffing	2.258	2.191	2.191	2.141	- 50 N
Totaal Heffingen	**4.520**	**4.743**	**4.743**	**4.741**	**- 2 N**
Leges en rechten					
Leges bouwvergunningen	347	405	404	316	- 88 N
Leges burgerzaken	149	215	215	154	- 61 N
Begraafplaatsrechten	35	40	40	32	- 8 N
Overige leges en rechten	66	89	89	121	32 V
Totaal Leges en rechten	**596**	**748**	**747**	**623**	**- 124 N**
Kwijtscheldingen					
Kwijtscheldingen	- 124	- 100	- 100	- 122	- 22 N
Totaal Kwijtscheldingen	**- 124**	**- 100**	**- 100**	**- 122**	**- 22 N**
Totaal lokale heffingen	**8.569**	**9.211**	**9.135**	**9.002**	**- 134 N**

De werkelijke belastinginkomsten hebben betrekking op het lopende jaar (dus 2021), maar ook op later opgelegde heffingen van voorgaande jaren. Dit kan tot vijf jaar terug. Zo wordt de diftarcomponent van de afvalstoffenheffing pas opgelegd na afloop van het jaar, omdat dan pas duidelijk is of mensen meer dan 14 keer hun restafvalcontainer hebben aangeboden. Daarnaast kunnen nog tot vijf jaar terug navorderingsaanslagen worden opgelegd, als blijkt dat door toedoen van de belastingplichtige te weinig belasting is geheven.

Onroerendezaakbelasting (OZB)
De begrote OZB inkomsten (€ 3.301.974) gaan over het belastingjaar 2021. De werkelijke OZB inkomsten over 2021 waren € 3.297.553.
Het percentage belastingdebiteuren is gedaald van 2,66% in 2021 tot 2,04% in 2021.

Bezwaren WOZ-objecten (belastingjaar)	2021	2020	2019	2018	2017
Aantal WOZ-objecten onder bezwaar	787	677	332	534	94
Voortgang afhandeling	98,0%	100,0%	99,7%	97,7%	100,0%
Percentage afgewezen verzoeken	44,9%	45,0%	56,2%	44,0%	33,7%
Percentage toegekende verzoeken	55,1%	55,0%	43,8%	56,0%	66,3%

Toeristenbelasting
Onder de naam 'toeristenbelasting' wordt een belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente, tegen een vergoeding, door personen die niet in de gemeentelijke basisregistratie personen zijn ingeschreven. Dit geldt vanaf 1 januari 2020 niet alleen voor toeristisch verblijf, maar ook voor logiesverblijf. Logiesverblijf heeft betrekking op woningen en andere verblijven, of gedeelten daarvan, die gedurende een bepaalde periode voor andere doeleinden dan vakantie en recreatie worden verhuurd dan wel te huur worden aangeboden. Hiermee is de 'toeristenbelasting' met ingang van 2020 ook van toepassing op het verblijf van arbeidsmigranten en andere vormen van niet-recreatief verblijf.

Voor de toeristenbelasting worden sinds het jaar 2020 geen voorlopige belastingaanslagen meer opgelegd. Aanslagoplegging vindt na afloop van ieder kwartaal plaats, nadat de verblijfsaanbieder het aantal overnachtingen heeft opgegeven. De gegevens over het vierde kwartaal van 2021 zijn nog niet beschikbaar. Die worden pas opgelegd aan het einde van het eerste kwartaal van 2022. Die realisatie komt daarom terug in de jaarrekening 2022. Er is voor een bedrag van € 342.724 aan toeristenbelasting opgelegd (inclusief vierde kwartaal 2020). Dat bedrag is hoger dan in de begroting is opgenomen, € 325.000. In de begroting was rekening gehouden met een groter negatief effect op het aantal overnachtingen vanwege de maatregelen omtrent COVID-19.

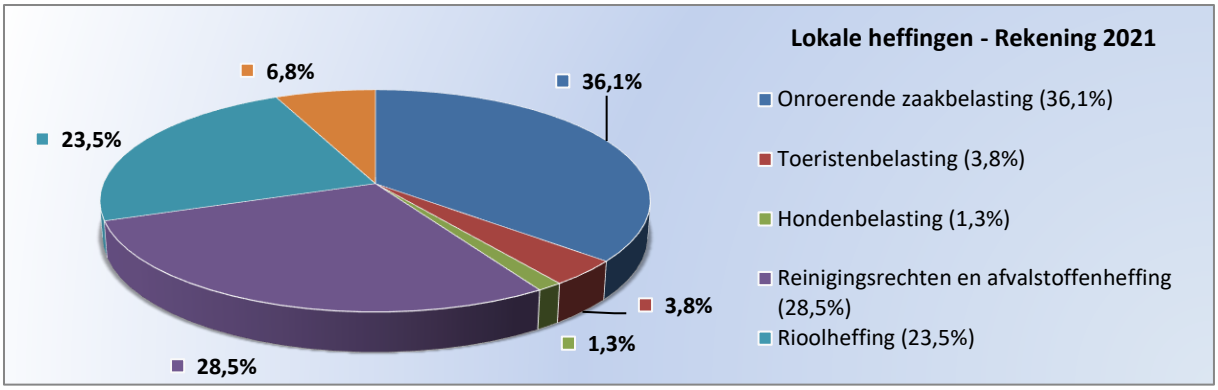
Hondenbelasting
De tarieven van de hondenbelasting zijn in 2021 ten opzichte van 2020 gelijk gebleven. De opbrengst wijkt met -€ 1.900 marginaal af van de begroting.

Rioolheffing
Op basis van het Verlengde Gemeentelijk Rioleringsplan is het tarief voor 2021 verhoogd met € 2,00 per aansluiting. We gaan uit van een kostendekkendheid van 100%. De incidentele meeropbrengst van € 81.000 wordt toegevoegd aan de voorziening. Voor een toelichting op de verschillen verwijzen we naar programma 6.

Afvalstoffenheffing
De afvalstoffenheffing vindt plaats op basis van het vastrecht en een bedrag per container, gebaseerd op de grootte (grijs en groen). De groene container wordt hiervoor iedere twee weken geledigd. De grijze container, voor restafval, wordt voor dit bedrag 14 keer per jaar geledigd. Voor iedere lediging extra wordt een bedrag per lediging in rekening gebracht.

De berekening van de afvalstoffenheffing is gebaseerd op 100% kostendekking. De werkelijke kostendekking voor 2021 kwam uit op 112,1%. Met name de fors hogere opbrengsten voor kunststof en drankkartons en oud papier zorgen dat werkelijke opbrengsten hoger zijn dan begroot. De totale opbrengst 2021 bedroeg € 2.600.000. Dit is €47.000 meer dan begroot. Voor een toelichting op de verschillen verwijzen we naar programma 5.

Leges en rechten
Bij de leges voor bouwvergunningen is het tekort € 88.000. Voor het jaar 2021 zijn er minder aanvragen ingediend dan verwacht. Bij leges burgerzaken is een negatief saldo van € 61.000 te zien reden hiervan is de verlenging van de geldigheidsduur van reisdocumenten 5 naar 10 jaar, hierdoor is er minder vraag naar vervanging reisdocumenten. De begraafplaatsrechten laten een licht negatief saldo van € 8.000 gerealiseerd terwijl de overige leges en rechten een positief € 32.000 resultaat laat zien.

Lastendruk

Bij de lastendruk kijken we naar de belastingen en heffingen die een gemiddeld gezin aan de gemeente moet betalen. Dit betekent dat er gekeken wordt naar de onderdelen OZB, afval en riolering.
De lastendruk voor een gemiddeld gezin van vier personen is in 2021 gestegen ten opzichte van 2020. Deze stijging is per saldo 6,6%.

Lokale lastendruk gemiddeld gezin		2020		2021	Lasten-stijging (%)
Eigenaar en gebruiker					
OZB eigenaar *1)	€	275,63	€	285,22	3,5%
Afvalstoffenheffing *2)	€	270,70	€	309,00	14,1%
Rioolheffing *3)	€	212,00	€	214,00	0,9%
Lokale lastendruk eigenaar en gebruiker woning	**€**	**758,33**	**€**	**808,22**	**6,6%**

*1) Uitgegaan is van de waarde van een gemiddelde woning in eigendom.
*2) Standaardcombinatie: basisheffing met een 240 liter restcontainer en een 140 liter GFT-container.
*3) Uitgaande van 101 - 150 m3 waterverbruik.

Onderzoek kostendekkendheid leges en heffingen

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) dient in de paragraaf Lokale Heffingen inzicht te worden gegeven in de kostendekkendheid van de tarieven van de diverse leges en heffingen. Om dit te realiseren is in 2019 is een applicatie in gebruik genomen waarmee berekend wordt in welke mate de opbrengsten van leges en begraafrechten opwegen tegen de voor de dienst gemaakte kosten. Deze verhouding wordt de kostendekkendheid van het tarief genoemd.
Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges en de begraafrechten over het jaar 2021 is onderhanden. Zodra de uitkomsten bekend zijn, wordt u hierover geïnformeerd.

Rioolheffing

We gaan uit van een kostendekkendheid van 100%. De incidentele meeropbrengst van € 81.000 wordt toegevoegd aan de voorziening. Voor een toelichting op de verschillen verwijzen we naar programma 6.

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid riolering	Begroting 2021		Rekening 2021	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Directe kosten	- 1.324	60,5%	- 1.257	58,7%
Storting voorziening rioleringen	- 36	1,6%	- 81	3,8%
Netto kosten	**- 1.360**	**62,1%**	**- 1.338**	**62,5%**
Toe te rekenen kosten				
Overhead	- 545	24,9%	- 545	25,5%
BTW *1)	- 121	5,5%	- 116	5,4%
Extra toegerekende rente cf. GRP	- 164	7,5%	- 142	6,6%
Toe te rekenen kosten taakveld	**- 831**	**37,9%**	**- 803**	**37,5%**
Totale kosten heffing	**- 2.191**	**100,0%**	**- 2.141**	**100,0%**
Totale opbrengsten heffing	**2.191**		**2.141**	
Dekkingspercentage heffing	**- 0**	**100,0%**	**- 0**	**100,0%**

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing

De berekening van de afvalstoffenheffing is gebaseerd op 100% kostendekking.
Doordat de opbrengsten voor kunststof (€ 156.000 meer dan begroot) en verkoop oud papier (€109.000 meer dan begroot) fors hoger waren dan begroot komt de werkelijke kostendekking voor 2021 uit op 112,1%. Met name de fors hogere opbrengsten voor kunststof en drankkartons en oud papier zorgen dat werkelijke opbrengsten hoger zijn dan begroot. Voor een nadere toelichting op de verschillen verwijzen we naar programma 5.

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid afval	Begroting 2021		Rekening 2021	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Directe kosten	- 2.549	99,9%	- 2.772	119,5%
Inkomsten, exclusief heffingen	574	-22,5%	894	-38,6%
Netto kosten	**- 1.975**	**77,4%**	**- 1.878**	**81,0%**
Toe te rekenen kosten				
Overhead	- 249	9,8%	- 249	10,7%
BTW *1)	- 329	12,9%	- 192	8,3%
Toe te rekenen kosten taakveld	**- 578**	**22,6%**	**- 441**	**19,0%**
Totale kosten heffing	**- 2.553**	**100,0%**	**- 2.319**	**100,0%**
Totale opbrengsten heffing	**2.553**		**2.600**	
Dekkingspercentage heffing	**0**	**100,0%**	**281**	**112,1%**

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn organisaties waaraan we ons bestuurlijk en financieel verbonden hebben. Als de gemeente stemrecht heeft of een zetel heeft in het bestuur, is er sprake van een bestuurlijk belang. Ook als de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die we kwijt zijn bij een faillissement of als financiële problemen verhaald kunnen worden op de gemeente, is er sprake van een financieel belang.

We willen meer grip krijgen op de verbonden partijen en de ontwikkeling van sommige samenwerkingsverbanden naar WGR (Wet gemeenschappelijke regeling). We willen daarbij voor de gemeenteraad de medebewindstaken inzichtelijker maken.

De gemeenteraad heeft de informatie die zij over verbonden partijen wil ontvangen bepaald. In deze paragraaf wordt deze informatie zo veel mogelijk verstrekt. Bij behandeling van de begrotingen van de verbonden partijen in de gemeenteraad komt de informatie verder aan de orde.

Beleidskaders

In 2015 is de nota 'Governance bij verbonden partijen' vastgesteld. Hierin zijn algemene kaders gesteld met betrekking tot het aangaan van verbonden partijen[3], tijdens de uitvoeringsfase en het beëindigen van een verbonden partij.
Tevens is een kader afgesproken op basis waarvan een risicoanalyse van de verbonden partijen wordt uitgevoerd. Het risico dat de gemeente loopt met de verbonden partijen wordt gewogen op kenmerken die het financieel en bestuurlijk risico meten. Financiële kenmerken zijn bijvoorbeeld hoe hoog de jaarlijkse financiële bijdrage is en hoeverre de gemeente financieel aansprakelijk is. Bestuurlijke kenmerken zijn bijvoorbeeld of de gemeente vertegenwoordigd is in het bestuur en of er duidelijke afspraken zijn over te behalen doelen en te leveren prestaties. De uitkomst van deze risicoanalyse bepaalt het van toepassing zijnde toezichtarrangement.

Er is sprake van 'Good Governance' als de te onderscheiden pijlers van het Governance model juist en evenwichtig worden toegepast. De belangen zijn groot omdat verbonden partijen:
- (publieke) doelen voor ons realiseren;
- financiële, bestuurlijke en organisatorische risico's voor ons kunnen impliceren.

Met de beleidskaders krijgen we meer grip op de verbonden partijen en de ontwikkeling van sommige samenwerkingsverbanden naar WGR (Wet gemeenschappelijke regeling). Ter ondersteuning van de toezichthoudende taak van de gemeenteraad maken we de medebewindstaken inzichtelijker.

Overzicht verbonden partijen

Hieronder staan de partijen waaraan we ons verbonden hebben. Het zijn vooral gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast hebben we aandelen in een aantal NV's en BV's (deelnemingen). Het merendeel van deze deelnemingen is voor het bereiken van onze doelstellingen niet direct van belang. Deze verbintenissen zijn gebaseerd op wettelijke kaders, waarbij de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) BV een uitzondering vormt. Voor de overige deelnemingen is aan het einde van de paragraaf een totaaloverzicht opgenomen met het aantal en

[3] De kaders zijn toepasbaar op alle soorten van samenwerkingsverbanden omdat ze betrekking hebben op risicobeheersing bij het uitbesteden van taken.

percentage aandelen, de waarde van de bezitting, de dividenduitkering en de waarde van het eigen vermogen en vreemd vermogen. Als in onderstaande overzichten een bronverwijzing is opgenomen, wordt hiermee verwezen naar de documenten van de desbetreffende verbonden partij.

1. Gemeenschappelijke regelingen
1 Veiligheidsregio Noord Limburg (VRLN)
2 Westrom
3 Reinigingsdienst Maasland
4 Servicecentrum MER
5 Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
6 Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)
7 Omnibuzz
8 Regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD)
2. Vennootschappen en corporaties
1 Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML)
2 NV BNG
3 Enexis Holding BV
4 CSV Amsterdam BV
5 PBE BV
6 NV WML
7 Nazorg Limburg BV (Bodemzorg Limburg)
3. Stichtingen en verenigingen
1 Ons WCL
4. Overige verbonden partijen
1 Euregio Rijn-Maas-Noord (RMN)

Risicomatrix verbonden partijen			
	Bestuurlijk risico		
Financieel risico	Laag	Gemiddeld	Hoog
Laag	**- Vennootschappen en corporaties (excl. OML BV)**	**- Grenspark MSN - Ons WCL - Euregio Rijn Maas Noord - RUD**	
Gemiddeld		**- Veiligheidsregio - RD Maasland - Omnibuzz - OML BV**	
Hoog			**- Westrom - Servicecentrum MER**

Toezichtsarrrangement	
	Basis pakket
	Plus pakket
	Plusplus pakket

Bron: Nota Governance bij verbonden partijen 2015

In de nota verbonden partijen is het volgende toezichtsarrangement opgenomen:

- basis: De gemeenteraad wordt over verbonden partijen geïnformeerd bij de gemeentelijke begroting en jaarrekening. Dit gebeurt in de paragraaf verbonden partijen;
- pluspakket: Aanvullend op het Basis pakket wordt de gemeenteraad ook bij de gemeentelijke halfjaarrapportage geïnformeerd over deze verbonden partijen. Daarnaast zal de bestuurlijke en ambtelijke overleg frequentie met deze verbonden partijen hoger zijn dan bij de partijen in het basispakket. Tot slot worden deze verbonden partijen ook periodiek geagendeerd in het college;
- plusplus pakket: Verbonden partijen waarbij de gemeente een hoog bestuurlijk en financieel risico loopt worden ingedeeld in het Plusplus pakket. Aanvullend op het Plus pakket wordt de bestuurlijke en ambtelijke overleg frequentie met deze verbonden partijen verder opgevoerd.

Naam	**Veiligheidsregio Limburg-Noord**		
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft tot doel: De behartiging van de belangen van de gemeente en hun ingezetenen op het gebied van: • brandweerzorg; • geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidzorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg).		
Deelnemers	Aantal gemeenten op 1 januari 2021: 15 Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert.		
Bestuursstructuur	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten. Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling twee bestuurscommissies: GGD en Veiligheid. Daarin vindt periodiek overleg plaats met de betreffende portefeuillehouders uit de aangesloten gemeenten.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 7.540.000	€ 7.683.000
	Vreemd vermogen	€ 46.067.000	€ 58.712.000
	Resultaat 2021: € 409.000 Bron; Jaarrekening 2021		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2021 bedraagt € 2.125.000 (bron: ontwerpbegroting 2021) (2020: € 2.082.000; bron “Ontwerpbegroting 2021”) en vindt plaats vanuit de programma’s 1 en 3.		
Risico	De deelnemende gemeenten kunnen bij het niet nakomen van financiële verplichtingen, als gevolg van aangetrokken geldleningen, verstrekte garanties of claims van derden, hoofdelijk worden aangesproken (art. 32). Bij uittreding uit de gemeenschappelijke regeling regelt het algemeen bestuur de gevolgen hiervan. Bij opheffing wordt een liquidatieplan opgesteld met daarin de gevolgen voor de deelnemende gemeenten.		
Ontwikkelingen	*Meerjarenstrategie* De meer-jarenstrategie van de VRLN kent 3 speerpunten: • risicogericht: door sturing op risico’s en continue omgevingsanalyse kunnen we onze inspanningen beter richten (effectiviteit); • vraaggericht: elke vraag gaat eigenlijk over een risico. We helpen de klant het liefst voordat hij een vraag stelt; • informatie gestuurd: we maken op een slimme manier informatie levend en versterken hiermee de betrouwbare en deskundige informatiepositie. *Verdeelsystematiek algemene bijdrage gemeenten (harmonisatie)*		

Naam	Veiligheidsregio Limburg-Noord
	Met ingang van de begroting 2017 is de besluitvorming over de verdeling van de kosten en opbrengsten naar de deelnemende gemeenten geharmoniseerd. Er zijn verdeelsleutels vastgesteld die bepalend zijn voor de toewijzing van de kosten en opbrengsten van de diverse programma's over de deelnemende gemeenten. Bij de vaststelling van de nieuwe verdeelsystematiek is met de gemeenten een ingroeiregeling afgesproken van 4 jaar, de verschillen worden telkens in stappen van 25% vereffend. Dat betekent dat het verschil tussen de gemeentelijk aandeel volgens de oude systematiek en de nieuwe systematiek in het vierde jaar conform de gewenste situatie is. 2020 was het laatste jaar van het ingroeimodel. Vanaf 2021 dragen alle deelnemers bij conform de in 2017 vastgestelde verdeelsleutels. *Veiligheid* Periodiek dient de Veiligheidsregio het risicoprofiel te actualiseren. In het verlengde hiervan wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn om de gewijzigde risico's beheersbaar te houden. Daarnaast wordt ingespeeld op de maatschappelijke ontwikkelingen en de invloed hiervan op de brandweerorganisatie. Hierbij zal nadrukkelijk aandacht zijn voor de Paraatheid van de brandweer en inzet van de brandweervrijwilliger, de groei van evenementenadvisering bij crisisbeheersing en de effecten van de nieuwe Omgevingswet op risicobeheersing *Gezondheid* Testen, vaccineren en boostercampagnes dat waren de drie hoofdthema's bij de GGD in 2021. Van het optuigen van teststraten en locaties voor massavaccinaties tot ervoor proberen te zorgen dat zoveel mogelijk mensen de prik gaan halen. Op de kernactiviteit van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD), het beschermen en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners, is dit jaar een groot beroep gedaan. <u>Nieuwe mijlpalen</u> Het ouderportaal Jeugdgezondheidszorg is live gegaan. Dit is een digitale omgeving waar ouders via een beveiligde weg toegang krijgen tot een gedeelte van het dossier van hun kind(eren) tot 12 jaar, denk hierbij aan informatie over de gezondheid, ontwikkeling en groei en vaccinatieschema's. Daarnaast zijn de resultaten van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 gedeeld. De rapportages zijn op Lokale rapportages Gezondheids- monitor 18+ (databank.nl) te vinden. Ook heeft er een extra afname Gezondheidsmonitor Jeugd plaatsgevonden door corona. <u>Samenwerking</u> In de Veiligheidsregio Limburg Noord vindt sinds vorig jaar een kerntakendiscussie plaats. Met het oog op het nut , de noodzaak, de samenhang en het maatschappelijk rendement van de Veiligheidsregio, wordt er opnieuw gekeken naar de inrichting van de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van de GGD, brandweer en crisisbeheersing en de bedrijfsvoering. In 2021 is Lysias Advies gevraagd om ondersteuning te bieden bij de procesbegeleiding van deze kerntakendiscussie. In dit kader hebben ze een gespreksronde ingepland met de bestuurlijk en ambtelijk portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. Aanvullend op wat er al

Naam	Veiligheidsregio Limburg-Noord
	ligt aan bestuurlijke richting en keuzes, brengen is in deze gesprekken in kaart hoe de gemeenten aankijken tegen het ambities, keuzes, proces en prioritering. De GGD Limburg-Noord en de 15 regiogemeenten hebben als gezamenlijke ambitie op het terrein van positieve gezondheid het manifest 'naar gelijke kansen op gezondheid' geformuleerd. Het manifest benoemt twee maatschappelijke opgaven, waaraan de gemeenten met hun partners willen werken: 1) het vergroten van gelijke kansen op een gezond leven en 2) makkelijker maken van gezond leven. Ook benoemt het manifest vier uitgangspunten voor de manier waarop deze opgaven worden opgepakt: a) als gezamenlijke inspanning van vele betrokkenen, b) met de GGD in een sterke rol als regionale partner, c) via een integrale aanpak van sociaal en fysiek domein, en d) in samenwerking met zorgverzekeraars. In 2022 zal het manifest vertaald worden naar een doe-agenda. Risk Factory In 2019 is de Risk Factory in Limburg-Noord ingericht. Sindsdien komen basisschoolleerlingen op excursie naar de Veiligheidsregio, waarbij de integrale beleving rondom veilig leven en positieve gezondheid centraal staat. De Risk Factory wordt gecontinueerd in 2021.

Naam	Westrom		
Openbaar belang	Westrom integreert mensen, die om welke reden dan ook een afstand hebben tot de arbeidsmarkt in de samenleving door middel van werk. In dit kader is de Westrom partner voor de uitvoering van de participatiewet. Daarnaast kan beheer van diverse contractactiviteiten bij Westrom worden ondergebracht. In het kader van de participatiewet zorgt Westrom voor werkplekken voor beschut werken, voor mensen die op basis van de oude WSW zijn aangewezen op werk onder aangepaste omstandigheden.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 5 Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond. Aantal inwoners 1-1-2021: 171.144 (1-1-2020: 170.296)		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. De gemeente is met 2 leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. De deelname is gebaseerd op het aantal inwoners.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 4.043.815	€ 4.150.573
	Vreemd vermogen	€ 4.138.107	4.072.791
	Resultaat 2021: € 544.190 (bron jaarrekening 2021)		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2021 bedraagt € 484.000 (bron gewijzigde begroting Westrom 2021-2024) (2020: € 710.000). Daarnaast betaalt de gemeente een bedrag per WSW-er aan de Westrom, bekostigd vanuit het participatiebudget. In 2021 bedraagt de bijdrage uit het participatiebudget € 2.646.875 (bron: decembercirculaire 2021) (2020: € 2.699.000) en vindt plaats vanuit programma 2.		

Naam	Westrom
Risico	De weerstandscapaciteit in 2021 is voldoende om de geïnventariseerde risico's, zoals die genoemd zijn in de begroting, op te vangen.
Ontwikkelingen	De begroting 2021 is geschreven vanuit de huidige strategienota, die eind 2021 afloopt. Er wordt aan een nieuwe strategienota gewerkt. In het voorjaar 2021 zijn de randvoorwaarden Doorontwikkeling participatiewet ontwikkeld op basis van de businesscase (onderzoek begroting Westrom door R. Capel) Deze randvoorwaarden zijn vastgesteld in het college. Vanaf augustus 2021 worden de randvoorwaarden uitgewerkt naar een consistent bedrijfsplan dat moet lijden tot oprichting van een nieuw werkbedrijf. Enige vertraging is er omdat de gemeenten Maasgouw , Roermond en Roerdalen deelnemen in deze nieuwe organisatie, terwijl de gemeenten Leudal en Echt Susteren alleen een inkoop relatie willen aangaan. Het opzetten van een bedrijfsplan en het organiseren van een passende bedrijfsvorm en de zeggenschap vraagt zorgvuldigheid en daarmee tijd. In het voorjaar 2022 wordt een bedrijfsplan verwacht. In het najaar 2021 heeft Westrom de begroting 2022 opgesteld, gebaseerd op de huidige situatie.

Naam	RD Maasland		
Openbaar belang	Het vervullen van de zorgplicht van de lokale overheid ten aanzien van de inzameling van huishoudelijk afval en kunststofverpakkingsafval tegen de laagst mogelijke kosten met de meest optimale service.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 4 Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Echt-Susteren (noord). Aantal aansluitingen (1 jan 2021): 44.451 (Roerdalen: 9.299) (bron: Jaarrekening RD Maasland 2021).		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling De gemeente is met 2 leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 1.446.000	€ 1.003.000
	Vreemd vermogen	€ 7.504.000	€ 6.998.000
	Verwacht resultaat 2021: € -275.138		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2021 bedraagt € 728.100 (bron voorlopige cijfers 2021) (2020: € 546.975) en vindt plaats vanuit programma 5.		
Risico	De gemeente betaalt mee aan een eventueel exploitatietekort.		
Ontwikkelingen	De volgende beleidsmatige ontwikkelingen worden doorgevoerd: • Het bestuur van RD Maasland streeft er naar om in het kader van circulaire economie, samen met andere gemeenten en/of collega bedrijven, het ingezamelde afval zo veel als mogelijk her te gebruiken. Dit op een zodanige wijze dat tevens de afhankelijkheid van de markt, en daarmee de onzekerheid over de kosten die de burger moet betalen, afneemt. Deze opgave kan alleen slagen indien gemeenten en overheid-gedomineerde bedrijven meer gaan samenwerken.		

Naam	RD Maasland
	• Het bestuur van RD Maasland streeft naar een bredere samenwerking inzake grondstoffenmanagement. Afval Samenwerking Limburg onderzoekt de mogelijkheden gezamenlijk in Limburg de circulaire verwerking van afval te realiseren. RD Maasland participeert in de voorbereiding hiertoe en wil hierop aansluiten. • Gezien de stijgende kosten voor het verbranden en verwerken van restafval hebben de drie raden van de RDM gemeenten besloten om vanaf 1-1-2022 op een andere manier het afval in te gaan zamelen om zodoende het aantal ingezamelde kilo's restafval te verminderen. Geheel 2021 is gebruikt om de noodzakelijke voorbereidingen hiervoor te treffen.

Naam	Servicecentrum MER		
Openbaar belang	De Gemeenschappelijke Regeling MER (GR MER) behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen op de taakvelden back office dienstverlening voor de afdelingen Omgevingsdienst (OD) (sinds 1-9-2013) en Sociaal Domein (SD) (sinds 1-1-2016). Op 1 juli 2017 zijn ook de bedrijfsvoeringstaken op de gebieden Personeel & Organisatie (HRM), Financiën, Digitale Informatie Voorziening (DIV) en Informatie & Automatisering (I&A) overgedragen. De bedrijfsvoeringstaken zijn georganiseerd in drie teams: HRM (Human Resource Management), Financiën en Informatisering. De MER-gemeenten beogen met de samenvoeging: - continuïteit in verbetering van de dienstverlening als eerste overheidsloket voor inwoners; - zo efficiënt mogelijk te werken; - afname van de kwetsbaarheid van de drie afzonderlijke gemeenten. Door de schaalvoordelen van samenwerking te benutten zullen de toekomstbestendigheid van de organisaties van de gemeenten en de bestuurskracht toenemen en zullen op den duur besparingen worden bereikt.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 3 Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling De colleges van de deelnemende gemeenten vormen het algemeen bestuur. De samenstelling van het dagelijks bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van de colleges. Per gemeente is er één afgevaardigde in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd. Per 1 september 2021 is er een nieuwe directeur aangesteld, die samen met de teammanagers van Omgevingsdienst, Sociaal Domein en Bedrijfsvoering het Managementteam van het Servicecentrum vormt.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 168.381	€ 130.681
	Vreemd vermogen	€ 4.993.622	€ 4.557.291
	Resultaat 2021: € 0 (bron: Jaarrekening 2021 Servicecentrum MER)		

<table>
<tr><th>Naam</th><th>Servicecentrum MER</th></tr>
<tr><td>Bijdrage gemeente</td><td>De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2021 bedraagt € 6.336.897 (Realisatie van het SC MER). Deze bijdrage is als volgt opgebouwd:
<table>
<tr><th></th><th>2021</th><th>2020</th><th>2019</th></tr>
<tr><td>Omgevingsdienst (excl. UP en VVGB)</td><td>€ 1.510.195</td><td>€ 1.396.369</td><td>€ 1.341.601</td></tr>
<tr><td>Sociaal Domein</td><td>€ 1.438.403</td><td>€ 1.552.339</td><td>€ 1.424.742</td></tr>
<tr><td>Bedrijfsvoering</td><td>€ 3.174.832</td><td>€ 3.234.798</td><td>€ 3.107.546</td></tr>
<tr><td>Bestuur en organisatie</td><td>€ 137.330</td><td>€ 145.932</td><td>€ 96.024</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>€ 6.260.260</td><td>€6.329.438</td><td>€ 5.969.913</td></tr>
</table>
De bijdrage vindt plaats vanuit de programma’s 2 (SD), 3 en 5 (OD) en 7 (Bedrijfsvoering). De specifieke UP afspraak voor OD bedraagt € 96.478 en voor de VVGB € 31.802. De specifieke UP afspraak van de SD bedraagt € 288.289. (bron: voorlopige jaarrekening 2021).</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td>De gemeente blijft beleidsmatig en financieel verantwoordelijk en is hierbij ook afhankelijk van besluitvorming van de samenwerkingspartners. De GR MER heeft zelf een algemene reserve van beperkte omvang. De GR MER vormt, vanwege de recente oprichting, een specifiek aandachtspunt in het kader van risicomanagement. De administratieve organisatie wordt nog verder ontwikkeld.
De Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen en de Omgevingswet kunnen effect hebben op de aard en omvang van de werkzaamheden en daarmee ook financieel effect hebben voor de Omgevingsdienst.</td></tr>
</table>

Naam	Servicecentrum MER
Ontwikkelingen	In 2021 heeft wisseling van de wacht plaatsgevonden van de interim-directeur naar de vast aangestelde directeur. De in gang gezette ontwikkelingen worden voortgezet onder de nieuwe directie. Van de vier benoemde actiepunten voor de interim-directe is de stand van zaken bij opstelling van de jaarrekening 2021: • *een integrale begroting 2020 voorbereiden*; Voor 2021 is een integrale begroting vastgesteld. Deze is opgebouwd uit de primaire begroting 2021 van het SC MER en Begrotingswijziging 2021-1. • *de dienstverlening verbeteren naar het niveau van het Roerdalense dienstverleningsconcept*; Er is een opgave geformuleerd door de vier directeuren van de drie gemeenten en het SC MER voor de ontwikkeling van de dienstverlening. De directeur van het SC MER is de trekker van deze ontwikkeling waarbij de drie gemeenten via projectgroepen en een (bestuurlijke) stuurgroep participeren. De doorontwikkeling van het zaakgericht werken past binnen de vastgestelde gezamenlijke visie op dienstverlening. • *onderzoeken of een onafhankelijke inrichting van MER-directie in een volgende fase beter past*; Vanaf september 2021 is een vaste directeur aangesteld voor het SC MER. Hij werkt met een managementteam dat is samengesteld uit de teammanagers van de OD, SD en BV. • *de investeringen op het gebied van informatisering en automatisering heroverwegen en de daarbij behorende projectenkalender actualiseren*; voor 2022 wordt voor het eerst gewerkt met een Uitvoeringsprogramma (UP) voor de teams van bedrijfsvoering. De inventarisatie en prioritering van de projecten en investeringen op het gebied van informatisering zijn in dit UP 2022 opgenomen. Belangrijke ontwikkelingen binnen het Servicecentrum: • Komst Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, in programma- en projectstructuur wordt implementatie van deze wetgeving voorbereid; • Doorontwikkeling kwaliteit dienstverlening, in gezamenlijke aanpak van gemeenten en Servicecentrum • Verdere doorontwikkeling aansturing servicecentrum (verbindende positie directeur, breed MT) • Omgevingsdienst participeert in belangrijke ontwikkelingen in RUD-verband (verbetering landelijk VTH-stelsel) • Digitale ontwikkelingen verder vormgeven, met name implementatie nieuwe VTH-software (Squit2020) en project Zaakgericht werken.

Naam	Belastingsamenwerking gemeenten en waterschap		
Openbaar belang	De BsGW draagt zorg voor het heffen en innen van alle lokale belastingen en beheert de basisregistratie WOZ (administratie en waardering). Tot het takenpakket horen: • Advisering en opstellen van conceptverordening(en); • De opbouw van benodigde basisregistraties; • Het opleggen en innen van de aanslagen tot en met de dwanginvordering en oninbaar verklaring; • Afhandeling van klantreacties gedurende al deze processtappen. De BsGW doet dit tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. In het kader van efficiency hoort hierbij ook de uitbouw van de samenwerking als groeimodel gericht op uitbreiding met andere deelnemende gemeenten.		
Deelnemers	Aantal gemeenten: 29 Alle Limburgse gemeenten met uitzondering van de gemeenten Venray en Horst aan de Maas. Aantal waterschappen: 1 Waterschap Limburg.		
Bestuursstructuur	Openbaar lichaam ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. De stemverhouding is gebaseerd op het aandeel van de deelnemer in de kosten van de regeling zoals die voortvloeit uit de begroting.		
Financiën * verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	-/- € 889.000	-/- € 362.000
	Vreemd vermogen	€ 9.101.000	€ 9.491.000
	Verwacht resultaat 2021: - € 1.565.000 ** Cijfers conform voorlopige jaarrekening.*		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2021 bedraagt € 276.371 (2020: € 259.126).		
Risico	De gemeente betaalt mee aan een eventueel exploitatietekort. Deze kunnen ontstaan door bedrijfsvoering risico's. Jaarlijks voert BsGW een risicoanalyse uit zodat bepaald kan worden of het gestorte weerstandsvermogen toereikend is. Volgens de begroting 2021 is het benodigde weerstandsvermogen voor de geïnventariseerde risico's berekend op € 1.190.000. Is het vermogen niet toereikend dan zullen de aangesloten gemeenten het tekort moeten aanvullen.		

Naam	Belastingsamenwerking gemeenten en waterschap
Ontwikkelingen	BsGW is na de groei die ze in korte tijd heeft doorgemaakt nu toe aan een periode van stabilisatie, consolidatie en optimalisatie. Om dit te bereiken is ingezet op organisatieontwikkeling en verbetering van de ICT-omgeving. Dit zal de komende jaren in beslag nemen. BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving, waarin steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is. Een belangrijke ontwikkeling is het vervangen van zowel de ICT-infrastructuur als het huidige belastingpakket via een Europese aanbesteding. Op dit moment zijn er veel heffingsgrondslag varianten voor de verschillende belastingsoorten. Dit maakt het inrichten van processen en de automatisering hiervan ingewikkeld. Harmonisatie is een onderwerp dat komend jaar op de agenda staat. Uiterlijk in 2022 moeten alle WOZ-taxaties van de woningen op basis van een wettelijke verplichting gebaseerd zijn op gebruiksoppervlakte (m2) in plaats van op inhoud (m3) zoals nu het geval is. BsGW heeft, ook voor de gemeente Roerdalen, een project gestart om deze transitie in goede banen te leiden. In navolging van dit project wordt landelijk gekeken naar een uniforme (samenhangende) objectenregistratie. Door wijzigingen in de wetgeving is het voor ncnp-bedrijven aantrekkelijk geworden om namens de burger bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde, waarbij deze bedrijven de tegemoetkoming van de proceskosten ontvangen. Dit leidt tot hogere proceskosten en blijft dus een belangrijk aandachtspunt Ontwikkelingen rondom de belastingwetgeving kunnen invloed hebben op de werkzaamheden van de BsGW.

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)
Openbaar belang	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette is opgericht met het doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van natuur en landschap, recreatie en toerisme en marketing en PR te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur- en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die hier leven. Eén van de belangrijkste doelen van de grensoverschrijdende samenwerking is het behoud en de ontwikkeling van de karakteristieke natuur en cultuurlandschappen. Het Grenspark Maas-Swalm-Nette voert daartoe grensoverschrijdende projecten uit, zoals het project Natuur- en bosbrandpreventie, en maakt daarbij gebruik van Europese subsidies. Door de samenwerking over de grens heen kan de regio zich beter en breder presenteren. Het presenteren en het verder verbeteren van de mogelijkheden tot recreatief gebruik van de gebieden aan weerszijde van de grens is een uitdrukkelijk doel van de samenwerking. De basis voor het wekken van interesse voor dit waardevol grensgebied ligt in een afgestemde en uitgebreide marketing, milieueducatie en voorlichting.
Deelnemers	Aantal gemeenten: 7 Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Venlo Aantal instellingen: 1 Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette (Duits)

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)		
Bestuursstructuur	Internationaal openbaar lichaam ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. De gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ -2.541	€ 31.849
	Vreemd vermogen	€ 163.441	€ 48.349
	Verwacht resultaat 2021: € 34.390		
Bijdrage gemeente	De bijdrage (lidmaatschap) van de gemeente Roerdalen over 2021 bedraagt € 2.900 (2020: € 2.900).		
Risico	Verplichting naar rato van bijdrage (voor Roerdalen 17%) aan openstaande verplichtingen bij ontbinding en vereffening.		
Ontwikkelingen	Het grenspark MSN continueert haar werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten. Het Grenspark MSN is bezig met de voorbereiding van een Interreg aanvraag voor het vervolgproject brandpreventie Natuurgebieden. Daarnaast loopt nu een pilotproject voor grensoverschrijdend ruiteren. Voor de realisatie van het grensoverschrijdend ruiteren zal een interregaanvraag in de nieuwe interregperiode gedaan worden.		

Naam	Omnibuzz		
Openbaar belang	Omnibuzz is ingesteld in het belang van een kwalitatief hoogwaardige en een zo doelmatig mogelijke gezamenlijke regie op, en uitvoering van, het aan de gemeenten opgedragen doelgroepenvervoer. In opdracht van de colleges van de deelnemende gemeenten voert Omnibuzz sinds 11 december 2016 de regie over het doelgroepenvervoer. Zij verzorgen het vervoer zelf voor de deelnemende gemeenten en eventueel voor derden. Gelet op de ambitie van de samenwerking zullen de colleges in beginsel ook toekomstige opdrachten met betrekking tot doelgroepenvervoer die voortkomen uit wet- en regelgeving opdragen aan Omnibuzz. De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 ligt ten grondslag aan de huidige opdracht voor Omnibuzz. Aan uitbreiding van de opdracht liggen andere wetten ten grondslag. Omnibuzz voert overleggen met stakeholders, in het bijzonder met de provincie Limburg, om te komen tot een zo optimaal mogelijk doelgroepenvervoer in de provincie Limburg.		
Deelnemers	De gemeenten Beek, Beesel, Beekdaelen, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.		
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz wordt gevormd door collegeleden van de 30 deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door 7 wethouders.		
Financiën	Per	*1 januari 2021*	*31 december 2021(prognose)*
	Eigen vermogen	€ 4.071.959	€ 4.241.986
	Vreemd vermogen	€ 4.516.798	€ 3.625.799
	Resultaat 2021: € 2.885.894		

Naam	Omnibuzz
Bijdrage gemeente	De jaarlijkse vervoerskosten zijn afhankelijk van het vervoersvolume en de bij aanbesteding te bepalen tarieven. In 2021 is de bijdrage aan de post vervoer € 168.459 (realisatie 2020: € 190.915). Daarnaast draagt de gemeente bij in de organisatiekosten van Omnibuzz. Voor 2021 bedragen de kosten € 74.647 (realisatie 2020 € 82.820). De vervoersopbrengsten (inning eigen bijdragen reizigers) bedragen voor 2021 €17.356 (realisatie jaar 2020: € 18.352).
Risico	Financieel risico Het weerstandvermogen om de gedefinieerde risico's in de toekomst af te dekken, ligt vast in de nota reserves, voorzieningen en risicomanagement van Omnibuzz. De minimum hoogte is vastgesteld op € 520.000 en het maximum op € 1.308.000. Maatschappelijk risico Er is relatief weinig risico voor de exploitatie, de omvang daarvan wordt bepaald door de vervoerskosten en het beleid van de gemeente. Afbreuk- en strategisch risico Als er vertragingen ontstaan in de uitvoering worden eventuele efficiëntievoordelen pas later behaald. Een complexere aanbestedingsperiode voor meerdere vervoersstromen tegelijk (regiemodel) kan tot hogere kosten leiden. Als Omnibuzz een jaar met een tekort afsluit moeten de gemeenten financieel bijspringen.
Ontwikkelingen	Om het vervoersvolume in te perken wordt volop ingezet om het gebruik van het openbaar vervoer te stimuleren. Echter lijken de gevolgen van corona de drempel voor OV gebruik te verhogen en compliceert dus de toeleiding naar OV, waarschijnlijk omdat een gesloten systeem zoals Omnibuzz voor kwetsbare klanten meer comfort en veiligheid biedt dan reizen met een open systeem als OV. Vanuit het versterkte partnership hebben de vervoerders van Omnibuzz zich in tijden van nood uiterst flexibel opgesteld en mede hierdoor kon Omnibuzz heel snel inspelen op de urgente behoefte aan 'Corona vervoer'. Deze maatschappelijke effecten reiken verder dan het klantenbestand van Omnibuzz. Vanwege de aanwezige capaciteit en de vraag naar medewerkers bij de GGD in het kader van contactonderzoek, zijn medewerkers van Omnibuzz (ritreservering) gedetacheerd naar de GGD, waardoor loonkosten van Omnibuzz afnemen. Uiteraard is de GGD hierbij gebaat doordat snel geschikt personeel ingeschakeld kan worden.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord
Openbaar belang	De RUD Limburg-Noord heeft als doel de verbetering van: • de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunnings-verlenings-, toezichts- en handhavingstaken (VTH-taken); • de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. Daarbij ligt de focus van de RUD hoofdzakelijk op het zicht en grip hebben op risicovolle inrichtingen, activiteiten en milieucriminaliteit. De regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord is per 1 januari 2018 voortgezet als netwerkorganisatie, op basis van een gemeenschappelijke regeling.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord		
Deelnemers	Aantal gemeenten op 1 januari 2021: 15 Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert. Provincie Limburg.		
Bestuursstructuur	Netwerkorganisatie op basis van een bestuursovereenkomst. Per 1-1-2018 is de netwerkorganisatie omgezet in een Gemeenschappelijke Regeling (GR), waarbinnen de netwerkconstructie in stand blijft. Dit netwerkconstruct houdt in dat de concrete uitvoering van taken plaatsvindt bij de RUD-partners, de gemeenten dus (voor Roerdalen is dat het Servicecentrum MER afdeling omgevingsdienst). De RUD zet daarbij vooral in op kennis- en capaciteitsuitwisseling, bewaking en verbetering van de kwaliteit van de uitvoering en de coördinatie van werkzaamheden. Bij de RUD zijn om die reden slechts een handvol medewerkers in dienst, samen vormen zij het coördinatiecentrum. In het bestuurlijk overleg (AB) is per gemeente 1 bestuurslid vertegenwoordigt. Daarnaast is Roerdalen vertegenwoordigd in het DB (burgemeester).		
Financiën	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 334.000	€ 125.000
	Vreemd vermogen	€1.415.000	€ 1.150.000
	Resultaat 2021: € 0		
Bijdrage gemeente	De bijdrage in 2021 is € 61.938 (2020: € 52.703).		
Risico	Bij de GR RUD Limburg Noord blijven de medewerkers in dienst van de eigen gemeente (of in ons geval het SC MER) en vindt de dagelijkse aansturing ook van daaruit plaats. Er is nu gekozen voor een “lichte” GR waarbij de netwerkconstructie grotendeels in stand blijft. We voldoen hiermee aan de wettelijke verplichting. Het risico bestaat dat de medewerkers grotendeels voor hun eigen organisatie blijven werken en dat niet optimaal geprofiteerd wordt van de samenwerking (lees: uitwisseling van specialistische kennis binnen de regio). De beoogde kwaliteits- en efficiencyverbeteringen kunnen dan in de knel komen. Het risico blijft dat de minister dit niet ver genoeg vindt gaan Mede om die reden is in 2019 een evaluatie uitgevoerd en een verbetertraject gestart, zie hierna bij ‘Ontwikkelingen’.		
Ontwikkelingen	Er is in 2021 veel aandacht geweest voor het landelijk stelsel van omgevingsdiensten (RUD’s). Daar waar onze eigen RUD LN in 2019 al op eigen initiatief een evaluatie had uitgevoerd op basis waarvan een verbetertraject is ingezet (“Verklaring van Groot Buggenum”), kwam daar in maart 2021 het rapport ‘Om de leefomgeving’ van de commissie Van Aartsen bij. Een diepgaand onderzoek naar het functioneren van het landelijke VTH-stelsel en omgevingsdiensten. Het rapport, dat stevige conclusies trekt over het stelsel en het functioneren van de omgevingsdiensten, was aanleiding om het verbetertraject van onze RUD te versnellen. Eind 2021 kwam daar ook nog de brief van de minister bij, die – op basis van het rapport van Van Aartsen – aankondigde dat er verder onderzoek en overleg nodig is met het ‘uitvoerende veld’ (gemeenten en omgevingsdiensten) alvorens tot interventies of		

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord
	wettelijke aanpassingen over te gaan. Voor de RUD LN is dat overigens geen aanleiding om nu achterover te gaan leunen. Sterker nog, het ingezette verbetertraject wordt geïntensiveerd. In het AB RUD van juli 2022 wordt een samenhangend plan gepresenteerd van uitgevoerde en nog uit te voeren acties. Het verbetertraject ziet vooral op de onderdelen sturing op uitvoering UP, versteviging samenwerking milieuspecialismen, kwaliteit in de uitvoering, mandaat directeur en informatievoorziening (gebruik gezamenlijk systeem: Squit2020-project).

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML)		
Openbaar belang	OML is een onderneming (BV) die is opgericht door een aantal gemeenten in de regio Midden-Limburg. Doel is om namens de aandeelhoudende gemeenten het aanspreekpunt en Servicecentrum te zijn voor het bedrijfsleven. Getracht wordt om het vestigingsklimaat te verbeteren en de regionale economische structuur te versterken. De doelen van OML BV zijn als volgt: • het ontwikkelen, beheren en revitaliseren van bedrijfsterreinen in de regio; • het fungeren als intermediair tussen bedrijfsleven en overheidsorganisaties; • het uitvoeren van structuurversterkende projecten in de regio; • het bevorderen van en het invullen van de één loket functie binnen de gemeenten.		
Deelnemers	Aandeelhoudende gemeenten: 5 Echt-Susteren (725 aandelen, 19,6 %), Leudal (799 aandelen, 21,6%), Maasgouw (533 aandelen, 14,4%), Roerdalen (463 aandelen, 12,5 %), Roermond (1.713 aandelen, 31,9%).		
Bestuursstructuur	OML is een besloten vennootschap. De gemeente is op basis van aandelenbezit vertegenwoordigd via de algemene vergadering van aandeelhouders.		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021 (prognose)*
	Eigen vermogen	€ 16.860.168	€ 21.440.764
	Vreemd vermogen	€ 12.039.244	€ 4.370.099
	resultaat 2021 = € 1.636.167		
Bijdrage gemeente	De gemeente heeft geen vaste jaarlijkse bijdrage aan de OML. De gemeente Roerdalen bezit 463 aandelen met een nominale waarde van € 450. De aanschafwaarde (= boekwaarde) van de deelneming bedraagt € 721.023 Dividend wordt enkel uitgekeerd bij een solvabiliteitsratio hoger dan 40% én daarbij geldt dat dividenduitkering met voorrang zal worden ingezet om achtergestelde leningen mee af te lossen.		
Risico	In 2021 heeft OML de aandeelhoudende gemeenten gevraagd om de huidige borgstelling (€ 250.270) te continueren. Het bruto risico voor de aandeelhoudende gemeenten blijft ongewijzigd ten opzichte van de huidige borgstelling. Gezien de solide bedrijfsvoering en beschreven voornemens is er geen aanleiding te veronderstellen dat deze borgstelling daadwerkelijk geactiveerd gaat worden. De vernieuwde borgstelling heeft een looptijd tot en met 31-12-2026.		

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML)
Ontwikkelingen	Er is een ondernemingsplan 2018-2022 opgesteld. Dit ondernemingsplan vormt het kader voor de komende jaren voor de activiteiten van OML. In het Ondernemingsplan 2018-2022 is aan OML ruimte gegeven om nieuwe activiteiten te ontplooien zoals: 1) ruimtelijk-economische advisering aan overheden en de markt; 2) revitalisering van verouderde terreinen/strategische verwervingen; 3) naast sales ook acquisitie van bedrijven richting Midden-Limburg. • Het jaar 2021 begon onzeker door Pfas, stikstof en het coronavirus. Desondanks zijn 9 verkopen gerealiseerd. • Het resultaat wordt sterk beïnvloed door het resultaat deelnemingen van € 360.000. Dit resultaat is gerealiseerd doordat de resterende grondpositie Roerstreek-Noord aan HML B.V. in 2021 is verkocht. • De kosten werden negatief beïnvloed door de onverwachte saneringskosten van het Lijnpad. Tevens is er een latentie VpB gevormd van € 950.000 op basis van de verrekenbare verliezen uit het verleden. Hierdoor bedraagt de winst na belastingen € 1.290.420. Momenteel wordt het nieuwe ondernemingsplan 2022-2026 opgesteld. Bij de totstandkoming van dit nieuwe ondernemingsplan worden de vijf aandeelhouders, de vijf Midden-Limburgse gemeenten betrokken. Met dit nieuwe ondernemingsplan zet OML koers voor de periode 2022 – 2026. Het huidige ondernemingsplan geldt nog tot juli 2022. OML heeft percelen te koop op de bedrijventerreinen: Businesspark Midden-Limburg in Echt, Windmolenbos en Zevenellen in Haelen, Merummerpoort, De Hanze, Boven de Wolfskuil, De Grinderij en Oosttangent in Roermond. Op het bedrijventerrein Koeweide in Maasbracht is nog één kavel beschikbaar.

Naam	NV BNG		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.		
Deelnemers	Aandeelhouders		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 5.097.000.000	€ 5.062.000.000
	Vreemd vermogen	€ 155.262.000.000	€ 143.995.000.000
	Resultaat 2021 € 236.000.000 Aantal aandelen: 17.199. In % van totaal 0.03%		
Dividend	Dividend 2021 € 31.130		

Naam	NV BNG
Risico	Het bedrag dat de bank jaarlijks aan dividend uitkeert is afhankelijk van de winst die de bank in enig jaar behaalt. Bij een lage of geen winst, wordt ook geen dividend uitgekeerd.
Ontwikkelingen	-

Naam	Enexis Holding BV		
Vestigingsplaats	’s-Hertogenbosch		
Openbaar belang	Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent in 2009 gesplitst in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Levering Bedrijf. Het Productie- en Levering Bedrijf (PLB) is per 1 oktober 2009 verkocht aan RWE. Op basis van de wet werden de publieke aandeelhouders van Essent voor exact hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder van het nieuwe zelfstandig opererende netwerkbedrijf, dat vanaf 2010 Enexis (Holding N.V.) heet. De vennootschap heeft ten doel: • Het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water. • Het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energie. • Het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld. • Het binnen de wettelijke grenzen ontplooien van andere operationele en ondersteunende activiteiten.		
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 4.116.000.000	€ 4.241.000.000
	Vreemd vermogen	€ 4.635.000.000	€ 5.154.000.000
	Resultaat 2021 € 199.000.000 Aantal aandelen 577.800 In % van totaal 0.39% Waarde aandelen € 16.396.074 (2020: 15.889.500)		
Dividend	Dividend 2021: € 290.447 (2020: € 404.460)		
Risico	Laag		

Naam	CSV Amsterdam BV
Vestigingsplaats	’s-Hertogenbosch
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Atterro. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Atterro)
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.

Naam	**CSV Amsterdam BV**		
Bestuursstructuur	Besloten Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 393.000	€ 312.000
	Vreemd vermogen	€ 27.000	€ 23.000
	Resultaat 2021: € 0 Aantal aandelen 7.720 In % van totaal 0.39%		
Dividend	Dividend 2021 € 0		
Risico	geen		
Ontwikkelingen	De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de Escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Naar verwachting zal de vennootschap eind 2019/begin 2020 kunnen worden geliquideerd.		

Naam	**Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.**		
Vestigingsplaats	’s-Hertogenbosch		
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders Essent		
Deelnemers	De aandeelhouders zijn zes provincies en 116 gemeenten.		
Bestuursstructuur	Besloten Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 1.589.000	€ 1.539.000
	Vreemd vermogen	€ 19.000	€ 7.000
	Resultaat 2021 € 0 Aantal aandelen 577.800 In % van totaal 0.39%		
Dividend	Dividend 2021: 0		
Risico	Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 1.496.822) (art 2:81 BW).		
Ontwikkelingen	Ondanks dat het General Escrow Fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd		

Naam	**NV WML**		
Vestigingsplaats	Maastricht		
Openbaar belang	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water		
Deelnemers	Limburgse Gemeenten en Provincie Limburg		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2021*	*31 december 2021*
	Eigen vermogen	€ 221.314.000	€ n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 397.127.000	€ n.n.b.
	Resultaat 2021 € n.n.b. Aantal aandelen 7 In % van totaal 1.4%		
Bijdrage gemeente	-		
Risico	Laag		
Ontwikkelingen	WML moet voor 40% van haar leningen van bank wisselen. BNG heeft namelijk aangegeven per direct te stoppen met het verstrekken van nieuwe leningen en het oversluiten van oude leningen van drinkwaterbedrijven. In de komende 15 jaar moet WML voor alle leningen een andere bank hebben in plaats van de BNG. De BNG heeft 40% van de leningen van WML in portefeuille. De eerste BNG-lening die WML moet oversluiten loopt begin 2022 af. Om bij andere banken in aanmerking te komen voor een lening met vergelijkbare voorwaarden zoals WML deze gewend was, moet de ontwikkeling van enkele financiële kengetallen van WML omgekeerd worden. Om dit de bereiken bespaart WML op haar kosten en heeft het haar drinkwatertarief voor 2021 met 12% verhoogd (€ 6 per jaar voor een gemiddeld huishouden).		

Naam	**Bodemzorg Limburg**		
Vestigingsplaats	Maastricht		
Openbaar belang	Nazorg over veertien (gesloten) stortplaatsen in Limburg.		
Deelnemers	Limburgse Gemeenten		
Bestuursstructuur	Naamloze Vennootschap		
Financiën verbonden partij	*Per*	*1 januari 2020*	*31 december 2020*
	Eigen vermogen	€ 5.493.254	€ 5.640.872
	Vreemd vermogen	€ 28.883.074	€ 32.285.161
	Resultaat 2020 € 147.618 Aantal aandelen 510 (van 55.280) In % van totaal 0.93%		
Bijdrage gemeente	2020 € 5.169		
Risico	Laag		
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg (voorheen bekend onder de naam Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap. Vanaf 2003 is er een organisatorische scheiding aangebracht tussen Bodemzorg Limburg en Essent Milieu. Dit betekent dat Bodemzorg Limburg als een geheel zelfstandige onderneming functioneert. Bodemzorg Limburg blijft haar activiteiten		

Naam	Bodemzorg Limburg
	uitvoeren: Administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie; Het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag; Het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom; Het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn. Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een inwonerbijdrage van € 0,25 in de afvalbegroting opgenomen.

Naam	Ons WCL
Openbaar belang	De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten. Door Ons WCL worden projecten gefinancierd en uitgevoerd die een bijdrage leveren aan de vergroting van de kwaliteit van het landelijk gebied in Midden-Limburg. De Stichting Ons WCL (Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel: ▪ het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten; ▪ het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afmaken van lopende WCL-projecten; ▪ het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.
Participanten	Deelnemende gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.
Bestuursstructuur	Stichting
Financiën	*Per* | *1 januari 2021* | *31 december 2021* Eigen vermogen | € 422.507,- | € 420.416,- Vreemd vermogen | € 40.414,- | € 114.606,- Resultaat 2021: €5.230,-
Bijdrage	€ 39.500 Jaarlijks
Risico	Zeer klein
Ontwikkelingen	Ons WCL continueert haar werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten. Er is een samenhang met SML. We willen nagaan of de gezamenlijke middelen efficiënter ingezet kunnen worden om de doelen uit de SIA (Strategische Investeringsagenda) te halen. Ons WCL heeft een coördinerende taak bij de subsidieaanvraag voor het Nationaal Park en de omvorming van het Nationaal Park naar het Nationaal Park Nieuwe stijl.

Naam	Euregio Rijn-Maas-Noord		
Openbaar belang	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in om de Europese integratie tastbaar te maken voor de circa 2 miljoen inwoners van dit gebied. Ze wil het wederzijds begrip van de Nederlandse en Duitse inwoners van de Euregio versterken, de contacten verdiepen en samenwerking stimuleren. De Europese Unie, de deelstaat Nordrhein-Westfalen en de Nederlandse regering ondersteunen dit streven middels verschillende subsidieregelingen.		
Deelnemers	De Euregio Rijn-Maas-Noord telt op dit moment 30 leden. Per 1 januari 2022 zijn dit er Aantal Nederlandse gemeenten: 15 Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Nederweert, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, en Venray. Sittard-Geleen en Beekdaelen treden per 1-1-2022 toe, Gennep en Bergen vertrekken per 1-1-2023. Aantal Nederlandse instellingen: 1 Kamer van Koophandel Duitse participanten: Mönchengladbach, Krefeld, Selfkant, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Nettetal, Wassenberg, Wegberg, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg en Landeshaupstadt Düsseldorf. Kreis Heinsberg treedt per 1-1-2022 toe.		
Bestuursstructuur	Publiekrechtelijk openbaar lichaam naar Duits recht. De gemeente is met 3 stemmen vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en de burgemeester zit als enige lid in het dagelijks bestuur.		
Financiën	*Per*	*1 januari 2020*	*31 december 2020*
	Eigen vermogen	€ 379.799	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 673.829	n.n.b.
	Verwacht resultaat 2020: n.n.b. Begrotingsvolume 2020 circa: € 1. mln. Formatie 2020: 14,5 fte/ Jaarrekening 2020 en de conceptbegroting 2022 volgen nog,		
Bijdrage gemeente	De bijdrage van de gemeente Roerdalen over 2022 bedraagt € 10.320 (betreft 3 stemmen) (2020 € 10.320). Daarnaast betalen we een jaarlijkse bijdrage voor het Grensinformatiepunt, die is in 2022 eenmalig lager en wel € 1.437, -. Door het uittreden van Gennep en Bergen per 1-1-2023 gaat het bedrag weer terug omhoog.		
Risico	Risico's zijn beperkt, kleine organisatie met financiële reserve en bij ontbinding/liquidatie naar rato van stemmen verdeling kosten.		

Naam	Euregio Rijn-Maas-Noord
Ontwikkelingen	Interreg VI wordt voorbereid, vanuit Midden-Limburg wordt op basis van de "Investeringsagenda Midden-Limburg. Het verbindend hart van Limburg" gebruik gemaakt van de mogelijkheden die zich hierin bieden om potentiële middelen hiervoor los te krijgen. Met de Euregio-visie 2030 gaat de Euregio Rijn-Maas-Noord de nieuwe uitdagingen aan. Er wordt gewerkt aan 6 thema's: • wij gaan voor jouw toekomst (… zonder vrede zijn we nergens!); • wij planten 10 miljoen bomen; • wij zijn altijd mobiel en bereikbaar; • wij werken aan grensverleggende banen; • wij spreken dezelfde taal; • wij helpen je de grens over. De zes grote thema's staan voor het hele actiegebied van de euregio Rijn-Maas-Noord en hangen tegelijkertijd samen met het programma van de EU tussen 2021 en 2027.

Paragraaf Financiering

Inleiding

Wij bekostigen onze activiteiten met eigen middelen, maar ook met geleend geld. Daarnaast hebben we geld belegd in obligaties en verstrekken we soms leningen in het kader van de publieke taak.
De financiering van al deze onderdelen is aan veel wettelijke kaders gebonden, die zijn vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).
Het belangrijkste uitgangspunt rondom financiering is het beheersen van de risico's die hiermee samenhangen. De wettelijke regels zijn er op gericht dat grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen worden vermeden.
Gedurende het jaar ontvangen we geld en doen we betalingen, deze geldstromen lopen in tijd niet synchroon. Om deze schommelingen op te kunnen vangen, lenen we geld om op tijd aan onze betalingsverplichtingen te voldoen.

Beleid

De belangrijkste doelen van ons beleid zijn:

- voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- vanuit onze publieke taak, waar nodig, instellingen helpen bij hun financiering;
- risico's beheersen en beperken bij het aangaan of het verstrekken van een lening;
- leningen aantrekken tegen zo laag mogelijke (rente)kosten;
- voldoen aan wet- en regelgeving, waaronder de Wet F.

Om deze doelen te bereiken beoordelen we voordat we leningen voor de langere termijn aantrekken of dit vanuit rente-oogpunt voordeliger is, dan een deel van onze obligatieportefeuille te verhandelen. Doel van deze afweging is het renteresultaat voor de gemeente zo gunstig mogelijk te houden. Het merendeel van de leningen hebben we afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. We lossen hierop jaarlijks af. Bij nieuwe leningen wordt beoordeeld of deze jaarlijks afgelost worden of aan het einde van de looptijd.

Voor leningen op de korte termijn wordt gekeken naar het daadwerkelijke banksaldo. Op basis hiervan worden kasgeldleningen met verschillende looptijden afgesloten, variërend van 2 weken tot 2 maanden.

Bij het verstrekken van leningen of borgstellingen worden zoveel mogelijk zekerheden gesteld, de gemeente is immers geen bank. Wij willen dat instellingen en verenigingen zelf lenen zonder onze tussenkomst. Slechts indien dit niet lukt, kan door een instelling of vereniging aan de gemeente gevraagd worden om een lening of een borgstelling, waarbij borgstelling onze voorkeur heeft.

Hoeveel lenen we als gemeente?

De behoefte aan financiering ontstaat hoofdzakelijk door investeringen en leningen aan derden. Investeren kost geld; dit betreft bijvoorbeeld onze gebouwen, wegen en riolering, maar ook de investeringen in het kader van duurzaamheid en de projecten uit het plan van aanpak bij het onderdeel "Investeren om te renderen". Ook als we aan derden leningen verstrekken moeten we dit zelf financieren.

In onderstaand overzicht is het verloop van de leningenportefeuille weergegeven. Begin 2021 hebben we in totaal vier leningen uitstaan, waarvan de laatste wordt afgelost in 2028. Het gemiddelde rentepercentage dat we over de uitstaande leningen hebben betaald in 2021 is 0,63%.

bedragen x € 1.000

Vaste langlopende leningen	Rekening 2020	Rekening 2021
Stand opgenomen leningen per 1 januari	**22.605**	**13.800**
Nieuwe leningen	-	4.000
Aflossingen	- 8.805	- 800
Stand opgenomen leningen per 31 december	**13.800**	**17.000**

Waar hebben we ons geld in belegd?

De gemeente heeft beleggingen, doordat we aandelen bezitten in een aantal vennootschappen (deelnemingen). In de paragraaf verbonden partijen zijn alle deelnemingen en de daaraan verbonden risico's opgenomen. De drie grootste deelnemingen zijn: Enexis, OML en de BNG. Gesteld kan worden dat in dit kader er sprake is van een beperkt risico.

In 2010 heeft de gemeente de middelen die zijn ontvangen door de verkoop van de aandelen Essent belegd in obligaties. De marktwaarde van deze belegging was op 31 december 2021 € 7,606 mln. Het cumulatief rendement dat we tot nu toe hebben behaald over de obligatieportefeuille bedraagt 46,42%.

Als gevolg van de invoering van het schatkistbankieren, mogen we vrijvallende obligaties niet meer opnieuw beleggen, maar moeten overtollige liquide middelen worden weggezet op de rekeningcourant bij het Rijk.

De verdeling van de obligaties is als volgt:

bedragen x € 1.000

Samenstelling obligatieportefeuille	Overheid en overheidsgerelateerd		Financiële instellingen		Totaal	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Rating						
AAA	834	11%	-	0%	834	11%
AA	2.692	35%	4.080	54%	6.772	89%
A	-	0%	-	0%	-	0%
BBB	-	0%	-	0%	-	0%
Totaal	**3.526**	**46%**	**4.080**	**54%**	**7.606**	**100%**

Alle obligaties voldoen aan de voorwaarden die bij aanschaf in het treasurystatuut stonden. Obligaties met een rating tussen A en AAA zijn kredietwaardig. Dat wil zeggen van goede kwaliteit, de kans op terugbetaling is nagenoeg gegarandeerd.

In de komende jaren hebben we jaarlijks te maken met vrijval van obligaties. De laatste obligaties worden in 2027 afgelost. Zoals hierboven al aangegeven mogen we niet meer in nieuwe obligaties beleggen. Obligaties die worden afgelost worden ingezet als financieringsmiddelen of weggezet op de rekeningcourant bij het Rijk.

bedragen x € 1.000

Kengetallen obligatieportefeuille	31-dec-2021	31-dec-2020
Portefeuillewaarde	7.606	12.305
Jaarrendement	-0,89%	0,32%
Beleggingsresultaat sinds start	46,42%	47,75%

In onderstaand overzicht is het vrijvalschema voor de resterende looptijd opgenomen.

bedragen x € 1.000

Vrijval obligaties	Nonimaal bedrag	rente-baten
Jaar van vrijval		
2021	4.100	511
2022	2.750	316
2023	1.000	200
2024	1.600	158
2025	700	72
2026	100	40
2027	585	37
	10.835	

Risicobeheersing

Door het Rijk zijn verschillende normen gesteld die erop moeten toe zien dat overheidsinstellingen op verantwoorde wijze met hun financiering omgaan. Deze normen zijn:

- de kasgeldlimiet;
- de renterisiconorm;
- het EMU-saldo;
- het drempelbedrag voor schatkistbankieren.

Vanuit risicobeheersing zijn door het Rijk financiële kengetallen verplicht gesteld, om een valide risico-inschatting te kunnen maken. Deze zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, aangezien deze over de totale financiële risicobeheersing van de gemeente gaan en niet alleen maar betrekking hebben op financiering.

Kasgeldlimiet
Beheersing van het renterisico op korte schuld wordt weergegeven in de kasgeldlimiet.

bedragen x € 1.000

Liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Netto vlottende schuld				
Omvang vlottende schulden	6.822	7.000	3.333	667
Omvang vlottende middelen	856	2.461	1.303	1.621
Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)	**5.966**	**4.539**	**2.030**	**- 954**
Toegestane kasgeldlimiet				
Omvang begroting 2021 (=grondslag)	58.021	58.021	58.021	58.021
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Minimum bedrag	300	300	300	300
Toegestane kasgeldlimiet	**4.932**	**4.932**	**4.932**	**4.932**
Toets kasgeldlimiet				
Ruimte onder kasgeldlimiet		**393**	**2.902**	**5.886**
Overschrijding van de kasgeldlimiet	**- 1.034**			

Met deze limiet wil de wetgever voorkomen dat uitsluitend kortlopende leningen worden afgesloten.

Het aantrekken van dit type leningen is aantrekkelijk wanneer de rente erg laag is. Het risico van een stijgende rente bij herfinanciering is daarmee in verhouding groot. Daarom is bepaald dat gemeenten maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mogen gebruiken voor kortlopende leningen.

Renterisiconorm
Beheersing van het renterisico op langlopende schuld wordt weergegeven door de renterisiconorm.

Deze norm draagt bij aan een zodanige opbouw van de langlopende leningenportefeuille dat tegenvallers als gevolg van renteaanpassingen en herfinanciering in voldoende mate wordt beperkt. Het totaal aan aflossingen en herfinanciering mag jaarlijks maximaal 20% bedragen van het begrotingstotaal. Door een goede spreiding van de looptijd wordt flexibiliteit in de toekomst behouden tegen zo laag mogelijke rentekosten.

bedragen x € 1.000

Renterisico	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Renterisico vaste schulden				
Renteherzieningen	-	-	-	-
Herfinanciering	-	-	-	-
Renterisico vaste schulden	**-**	**-**	**-**	**-**
Toegestane renterisiconorm				
Omvang begroting 2022 (=grondslag)	-	-	-	-
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Minimum bedrag	2.500	2.500	2.500	2.500
Toegestane renterisiconorm	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**2.500**
Toets renterisiconorm				
Ruimte onder renterisiconorm	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**2.500**
Overschrijding renterisiconorm				

EMU-saldo
Voor landen die deelnemen aan de Europese Monetaire Unie (EMU) gelden Europese begrotingsvoorschriften waaronder de zogenaamde EMU-normen. De EMU-normen stellen limieten aan de overheidsschuld van een land. De jaarlijkse groei van de netto overheidsschuld, ook wel het financieringstekort of EMU-saldo genaamd, mag in een jaar niet meer bedragen dan 3% van de omvang van de economie (bruto binnenlands product). Naar aanleiding van de schuldencrisis heeft Nederland in Europees verband afgesproken de Europese normen in nationale wetgeving te verankeren. Met de Wet houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) is daar gevolg aan gegeven.

Ook gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen vallen onder de Nederlandse overheid. De schulden van de gemeenten en de jaarlijkse groei van deze schulden tellen mee in de EMU-schuld en het EMU-saldo van de Nederlandse overheid. Daarom gaat de wet Hof ook over de ontwikkeling van de schulden van gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen.

Het EMU-saldo (begrotingssaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden moeten het EMU-saldo berekenen, zodat op macro niveau het EMU-saldo voor Nederland kan worden bepaald.

bedragen x € 1.000

Berekening EMU-saldo via exploitatie en balans (volgens EMU-enquête)			Rekening 2020	Rekening 2021	Actuele Begroting
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	- 3.570	- 563	- 2.961
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	42.617	1.129	- 42.617
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	10.790	- 265	- 10.790
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	- 635	75	635
5.	(-)	Boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	-	- 12	-
Berekend EMU-saldo			**- 34.761**	**- 2.020**	**28.230**

Schatkistbankieren
Met ingang van 1 januari 2014 zijn decentrale overheden verplicht alle overtollige middelen boven een drempelbedrag in de schatkist te houden. Dagelijks wordt bepaald of er overtollige middelen zijn. Het drempelbedrag bedroeg tot 30 juni 2021 0,75% van het begrotingstotaal. Vanaf 1 juli 2021 bedraagt het drempelbedrag 2% van het begrotingstotaal. Voor Roerdalen is deze drempel afgerond voor de eerste twee kwartalen dus € 435.000 en in de laatste twee kwartalen bedraagt het drempelbedrag € 1.160.000. Afhankelijke van de liquiditeitsbehoefte worden deze gelden teruggehaald vanuit de schatkist naar de rekening courant van de gemeente.

Rentevisie
Naast deze wettelijke normen die vooral kijken naar de huidige financieringsstructuur, hebben we als gemeente ook te maken met de renteontwikkeling op de markt. Afgaande op recente uitspraken van centrale bankiers lijkt het waarschijnlijk dat de ECB de effectenaankopen medio dit jaar zal beëindigen. Hiermee wordt de weg vrijgemaakt voor een eerste verhoging van de officiële tarieven voor het einde van 2022. Ook andere centrale banken zullen het monetaire beleid verkrappen. De BNG bank verwacht dat de lange rentetarieven geleidelijk zullen oplopen.

Rentetoerekening

Deze toerekening geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.
Door de ontvangen rente op de obligatieportefeuille hebben we een positief renteresultaat. Hierdoor is de omslagrente die wordt gebruikt voor de rentetoerekening aan vaste activa 0%. Er vindt dus geen rentetoerekening plaats aan de verschillende taakvelden.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Risicobeheersing of risicomanagement is een continu proces dat risico's identificeert, beoordeelt en vervolgstappen definieert. Er zijn verschillende gebieden waarop risicomanagement toegepast kan worden. In de planning en control-cyclus kijken we naar het financieel risicomanagement.
We streven naar beheersing van de risico's en een goede balans tussen de bestuurlijke ambities en de daarmee gepaard gaande risico's. Door inzicht in de risico's kunnen we op verantwoorde wijze besluiten nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot onze vermogenspositie. Door deze tegen elkaar af te zetten krijg je de ratio weerstandsvermogen[4]. Dit is voldoende als daar een getal uitkomt dat groter is dan 1.

Om onze risico's in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Hierdoor wordt inzichtelijk wat op basis van deze risico's de benodigde weerstandscapaciteit is. Op basis van de huidige inventarisatie komt deze uit op € 2.021.000.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandcapaciteit, bestaande uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.
De beschikbare weerstandcapaciteit is € 10.952.000. Dit betekent dat onze ratio voor het weerstandsvermogen 5,4 (begroting 2022: 6,3) is, dit is ruim voldoende.

De verschillende onderdelen van risicomanagement worden hieronder verder uitgewerkt.
Aan het eind van deze paragraaf gaan we in op een aantal andere financiële kengetallen die inzicht geven in onze financiële positie.

De verschillende deelprojecten van "Begroting in balans" zorgen ervoor dat het risicoprofiel van onze gemeente sinds vorig jaar is veranderd. We gaan als gemeente immers nieuwe dingen doen binnen het kader van "Investeren in duurzaamheid en om te renderen". Daarnaast gaan we binnen de omvorming van het sociaal domein taken fundamenteel anders organiseren. Dit zorgt voor een grotere mate van financiële onzekerheid. Naast de grotere risico's vanuit beleidsaanpassingen, moet ook de gemeentelijke organisatie in deze veranderingen meegaan. Risicomanagement wordt de komende jaren een steeds belangrijker onderdeel van de sturing in onze organisatie.

Risico-inventarisatie, beoordeling en kwantificering

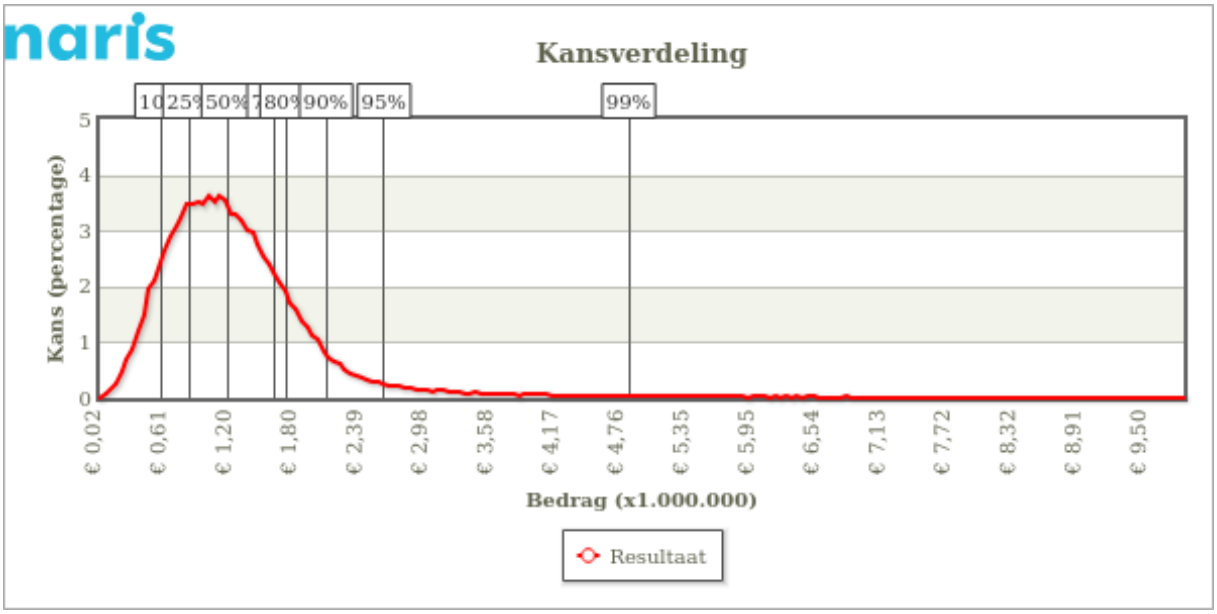
Om te bepalen of we voldoende weerstandsvermogen hebben moeten eerst de risico's in beeld gebracht worden. Het gaat dan om risico's waarvoor geen (afdoende) maatregelen zijn getroffen of zijn te treffen en die gevolgen kunnen hebben voor de financiële positie.
Als de risico's bekend zijn is het van belang om deze te beoordelen en kwantificeren. Hierbij worden de risico's inhoudelijk beoordeeld:

- hoe groot is de kans dat een risico zich voordoet (waarschijnlijkheid) en;
- welke financiële impact heeft dit dan, zowel maximaal als verwacht.

Op basis hiervan wordt de risicoscore berekend, waarbij over de geïnventariseerde risico's een risicosimulatie wordt uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het

[4] Voor de bepaling van de ratio en waardering hiervan maken we gebruik van de gegevens van het Nederlands adviesbureau risicomanagement

maximale bedrag ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. In de verschillende mogelijke scenario's doorgerekend.
In onderstaande grafiek en tabel wordt weergegeven hoe de kansverdeling is op basis van deze simulatie. Daarnaast is aangegeven wat de omvang van de weerstandscapaciteit moet zijn bij verschillende zekerheidspercentages. Voor de bepaling van de weerstandsratio gaan we uit van een zekerheid van 90%.

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	€ 528.784
25%	€ 781.138
50%	€ 1.130.777
75%	€ 1.546.259
80%	€ 1.661.941
90%	€ 2.021.134
95%	€ 2.547.135
99%	€ 4.765.453

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart. De risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. De nummers in de risicokaart corresponderen met het nummer van het risico zoals beschreven in de risico-inventarisatie. Een risico dat in het groene gebied zit, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico dat een score heeft die in het oranje gebied zit, vraagt om aandacht. Een risico dat een risicoscore heeft die in het rode gebied zit vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie wordt bedreigd.

Financieel	Bruto				
x > € 1.000.000	**2, 13, 14**		**3**		
€ 500.000 < x < € 1.000.000	**18**		**9, 11**		
€ 100.000 < x < € 500.000	**1, 8**		**6, 7, 12**	**5**	**4**
€ 10.000 < x < € 100.000	**15**	**10**	**17**		**16**
x < € 10.000					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Risico-inventarisatie

In de tabel op de volgende pagina's is per risico aangegeven:

- wat de risicogebeurtenis is;
- hoe we het risico hebben beoordeeld en gekwantificeerd;
- hoe we op het risico willen sturen om dit te beheersen;
- wat het maximale en het verwachte risico en in welke risico klasse het valt;
- hoe groot we de kans achtte dat een risico zich voordoet;
- welke score een risico heeft op basis van bovenstaande inschattingen.

Onderwerp	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Maximaal risico	Verwacht risico	Financiële klasse	Kans	Score
Algemene uitkering	1	In 2023 vindt een herverdeling plaats van zowel het klassieke domein als het sociaal domein. Het totaal van de algemene uitkering blijft gelijk, de verdeling over de gemeenten wordt bijgesteld. Dit kan herverdeeleffecten tot gevolg hebben.	Het maximale risico dat we als gemeente lopen bij de herverdeling van de algemene uitkering is per jaar € 15,-- per inwoner. Op basis van de laatste doorrekeningen op basis van de gegevens van het jaar 2019 per 23-12-2021 zijn we een nadeelgemeente en zou de algemene uitkering dus dalen (€1 per inwoner). In de begroting 2021 gingen we vanaf 2023 nog uit van een tegenvaller van €10,--, in de berekening vanaf de begroting 2022 gaan we uit van € 0). Gelet op de geringe omvang van het nu verwachte nadeel is er geen reden om dit bij te stellen.	Wij hebben zelf geen directe invloed op de omvang de algemene uitkering. We spelen zoveel mogelijk in op aangekondigde wijzigingen en volgen hierover de berichtgeving op internet en de circulaires van het Rijk. We ondersteunen landelijke acties die inzetten op meer stabiliteit in de algemene uitkering.	€ 0	€ 300.000	3	10%	3
Obligaties	2	De waarde van de obligatieportefeuille neemt af	Alle obligaties hebben een rating van AA- of hoger. De obligaties bij financiële instellingen maken op dit moment afgerond 54% van de totale obligatieportefeuille uit. Hiervan bestaat weer 26% uit covered bonds. Dit zijn obligaties waar een onderpand als garantie achter zit. Rechtstreeks overheidsobligaties maken 25% van de portefeuille uit. Het betreft twee leningen aan Frankrijk en Oostenrijk.	We zetten gelet op de lagere waarschijnlijkheid en de afloop van obligaties in de komende jaren geen specifieke beheersmaatregelen in. We monitoren de voortgang op basis van de kwartaalrapportage van onze vermogensbeheerder. Bij nieuwe financieringsbehoefte beoordelen we of eerdere vrijval dan einde looptijd wenselijk is in plaats van andere externe financiering.		€ 2.100.000	5	5%	5
Sociaal domein	3	Onvoldoende voortgang in de omvorming van het sociaal domein. Met de ervaring van de afgelopen jaren hebben wij de budgetten voor Jeugd, Participatie en Wmo aangepast aan de nieuwste prognoses. Daarnaast zijn we bezig met de omvorming van het sociaal domein. In drie jaar tijd werken we naar evenwicht in de kosten en de baten. We willen naar passende hulp bij financieel evenwicht in 2024. Wij realiseren ons dat dit een zware opgave is, met de nodige risico's. Het risico bestaat dat er meer wordt uitgegeven, aangezien dit open einde regelingen zijn. We hebben een zorgplicht. Bovendien kunnen externe factoren zoals CAO stijgingen en rijksbeleid, zoals het abonnementstarief Wmo, invloed hebben op kostenstijgingen in het sociaal domein.	We zijn in de begroting 2022 uitgegaan van een totale besparing op het sociaal domein van € 1.220.000 in 2024 als gevolg van de omvorming sociaal domein. Dit is gebaseerd op het Plan Omvorming 2021-2024, zoals vastgesteld in de raad van 15 juli 2021. Van deze besparingen is een deel direct realiseerbaar. Het grootste deel (€ 1.166.000) is een inschatting van de effecten van de omvorming. In de komende jaren krijgen we steeds meer zekerheid over de realisatie hiervan. In de jaarrekening 2021 hebben we binnen het totaal van jeugd een voordeel gerealiseerd van €253.000 en binnen participatie van €375.000.	Met de arrangementenmonitor krijgen we steeds meer ervaringscijfers en daardoor inzicht in de ontwikkelingen in het sociaal domein. In het financiële dashboard zetten we de prognose af tegen de begroting. Met deze twee instrumenten monitoren we de uitgaven binnen het sociaal domein en de voortgang van het project "Omvormen sociaal domein". Voor de realisatie van de omvorming gaan we stap voor stap te werk, kijken wat wel en wat niet werkt vanuit een nulmeting of uitgangssituatie. We houden focus en kiezen voor een zakelijke aanpak naar onze partners.	€ 583.000	€ 1.166.000	5	50%	15
Sociaal domein	4	Meer mensen maken gebruik van het vaste lage abonnementstarief voor hulp bij huishouden.	Sinds de invoering van het lage abonnementstarief voor hulp bij het huishouden is het aantal aanvragen hiervoor behoorlijk gestegen. In de begroting 2022 hebben we de uitgaven al verhoogd met € 550.000. Aangezien het hier om een open-einde-regeling gaat nemen we dit voor als nog als risico op. In de jaarrekening 2021 zijn de kosten uiteindelijk €175.000 hoger dan geraamd in 2021. De werkelijke uitgaven komen wel overeen met de begrote kosten vanaf 2022.	Wij hebben, evenals een groot deel van de gemeente, een brief aan de Rijksoverheid geschreven waarin de problematiek waar we tegen aan lopen wordt uitgelegd. Daarnaast onderschrijven we andere landelijke acties die op touw zijn gezet. We monitoren de ontwikkeling van de aanvragen voor huishoudelijke hulp in de planning- en controlcyclus. Het abonnementstarief wordt door het nieuwe kabinet heroverwogen. Afhankelijk van de uitkomst, zullen we moeten kijken of we andere beheersmaatregelen moeten inzetten.		€ 200.000	3	90%	15

Onderwerp	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Maximaal risico	Verwacht risico	Financiële klasse	Kans	Score
Sociaal domein	5	onvoldoende voortgang met overige partners zorginnovatie jeugd	We hebben regionaal afspraken gemaakt met de zorgaanbieders om te komen tot meer kwaliteit met minder geld. Hiervoor werken we samen in het zorg- en innovatieplatform, waar zorgaanbieders innovatieve plannen voorleggen voor de realisatie hiervan. Wij gaan ervan uit dat op basis van de vastgelegde afspraken de besparing van € 500.000 in 2024 gerealiseerd wordt. Voor de jaren 2022 en 2023 hebben we respectievelijk een voordeel ingeboekt van € 150.000 en € 300.000. We nemen regionaal het voortouw om tot deze zorginnovatie te komen.	Met de arrangementenmonitor krijgen we steeds meer ervaringscijfers en daardoor inzicht in de ontwikkelingen in het sociaal domein. In het financiële dashboard zetten we de prognose af tegen de begroting. Met deze twee instrumenten monitoren we de uitgaven binnen het sociaal domein en de voortgang van het project “Omvormen sociaal domein”.		€ 250.000	3	70%	12
Sociaal domein	6	In de jeugdzorg zitten veel open-einde regelingen. Zeker de open-einde regeling voor duurdere jeugdzorg is een groot risico. Een extra traject in dit kader kost € 150.000	We zijn van de raming voor de duurdere jeugdzorg uitgegaan van ervaringscijfers van de afgelopen jaren. We zijn echter verplicht om extra aanvragen te financieren. Daarom nemen we als extra risico nog 2 extra duurdere zorg trajecten op.	Met de arrangementenmonitor krijgen we steeds meer ervaringscijfers en daardoor inzicht in de ontwikkelingen in het sociaal domein. We monitoren de ontwikkelingen en sturen zo nodig bij.	€ 150.000	€ 300.000	3	50%	9
Investeren om te renderen	7	Rendement investeren om te renderen is lager dan hebben ingeschat. Rendement investeren om te renderen is lager dan we hebben ingeschat. We gaan van een passief grondbeleid naar een actief grondbeleid. We gaan zelf investeren in duurzaamheid door deel te nemen in projecten of door projecten zelf op te zetten. Hierdoor ontstaan structurele inkomsten of verlagen we structureel onze kosten. We moeten eerst investeren om deze resultaatverbetering te realiseren. Voor een aantal projecten hebben we daarnaast de ondersteuning van andere partijen nodig. Sommige projecten zijn in 2021 voorbereid en gestart, andere projecten zitten nog in de verkennings- of in de voorbereidingsfase. Er wordt steeds meer duidelijk ten aanzien van het zelf projecten opzetten, het deelnemen aan projecten of het samenwerken aan projecten en wat de gevolgen hiervan zijn voor ons financiële resultaat.	We gaan uit van een totale jaarlijkse besparing c.q. extra opbrengst van € 325.000 met ingang van 2024. De mogelijke rendementen van het ontwikkelen en exploiteren van windmolens is hierin nog niet meegenomen. Een gedeelte van de jaarlijkse structurele inkomstenbronnen zijn al in werking getreden in 2021. Hier ontvangen we dus al inkomsten van. Van de projecten die nog in de voorbereidingsfase zitten verwachten we dat deze in 2024 leiden tot een resultaatverbetering van maximaal € 285.000. Of ook daadwerkelijk dit bedrag behaald wordt, is afhankelijk van externe omstandigheden tijdens de uitvoering van de projecten en de (bestuurlijke) keuzes die gemaakt zullen worden. De externe omstandigheden zijn bijvoorbeeld: netwerkcapaciteit, hoogte energie-tarieven, ruimtelijke procedures, en omgevingskwaliteit.	We werken de verschillende projecten uit in businesscases. Hierdoor ontstaat duidelijkheid over de grootte van het te behalen rendement en het risico dat we lopen binnen het project. Ook geven we de momenten aan waarop wordt besloten of en hoe we tot uitvoering overgaan. Op basis hiervan worden de in de meerjarenbegroting opgenomen resultaatverbeteringen bijgesteld.	€ 115.000	€ 285.000	3	40%	9
Investeren om te renderen	8	Voor de projecten bij investeren om te renderen willen we in een vroeg stadium al gronden aankopen. Als de projecten niet doorgaan of op een andere plek binnen de gemeente, wordt het rendement kleiner. De gronden kunnen dan alleen verpacht of verkocht worden.	Bij een aantal projecten moeten we al in een vroeg stadium gronden gaan aankopen. Hiervoor hebben we een krediet opgenomen. Door de gronden in een vroeg stadium aan te kopen is de kans op waardevermindering klein. Het rendement wordt kleiner als de gronden uiteindelijk alleen worden verpacht als landbouwgrond.		€ 300.000	€ 500.000	3	10%	3
Ontwikkeling bedrijfsvoering	9	We hebben een inschatting gedaan van de mogelijke bezuinigingen op de bedrijfsvoering. Voor het overige deel gaat het om kostenverlaging van het SC MER. Op dit moment worden er acties ondernomen om meer efficiency te bereiken door de inzet van lean en door het onderzoeken naar dubbelingen.	Op basis van de landelijke benchmark “Vensters voor bedrijfsvoering” schatten we in dat de besparing op kosten van de organisatie en bedrijfsvoering van het SC MER reëel is. We zijn wel afhankelijk van de inzet van de andere gemeenten om tot resultaat te komen. Bij de jaarrekening 2021 was rekening gehouden met een structurele besparing van €31.000. hiervan is structureel uiteindelijk € 20.000 gerealiseerd. Daarnaast heeft en een teruggave van de begrote bijdrage plaatsgevonden van € 63.000.	De veranderingen worden jaarlijks gemonitord. We sturen op vertaling van de kostenbesparing in concrete afspraken.	€ 270.000	€ 540.000	4	50%	12

Onderwerp	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Maximaal risico	Verwacht risico	Financiële klasse	Kans	Score
Ontwikkeling bedrijfsvoering	10	We hebben een inschatting gedaan van de mogelijke bezuinigingen op de organisatie. Deze inschatting is gebaseerd op ontwikkelmogelijkheden binnen de eigen organisatie met een kleinere top en iets meer ondersteuning. Voor de realisatie hiervan is een verdere organisatie-ontwikkeling noodzakelijk. Deze kan alleen gerealiseerd worden als alle medewerkers hierin worden meegenomen.	We willen de besparingen bereiken door het werk slimmer te organiseren. Hiervoor maken we gebruik van de lean-methodiek. Daarnaast zien we kansen om de overheadkosten de komende jaren te verlagen.	De veranderingen worden jaarlijks gemonitord.	€ 37.500	€ 100.000	2	25%	4
Leningen en borgstellingen	11	Aan Laco Feel Fit, de eigenaar van het Apollocomplex, is circa 2/3e deel van de exploitatiebijdrage ten behoeve van het zwembad over de eerste 10 jaar vooruitbetaald. De gemeente loopt hierbij een financieel risico wanneer het Apollocomplex na verbouwing en binnen 10 jaar niet levensvatbaar blijkt.		Jaarlijks monitoren	€ 304.200	€ 608.300	4	50%	12
Leningen en borgstellingen	12	De leningen die zijn versterkt aan de dorpshuizen in het kader van het accommodatiebeleid worden niet of deels terugbetaald.	Om de dorpshuizen klaar te maken voor de gewenste maatschappelijke functie was bij een aantal locaties een verbouwing nodig. De beheerstichting moet zelf voor financiering van een gedeelte van deze investering zorgen. Wanneer de beheerstichting hiervoor geen lening uit de markt kan halen, kan zij onder voorwaarden een beroep doen op de gemeente. Zij kan op dat moment tegen marktconforme voorwaarden bij de gemeente een lening afsluiten. Hier is tot op heden door twee beheerstichtingen gebruik van gemaakt. Zij hebben een lening van de gemeente ontvangen, die zij in maandelijkse termijnen aflossen. Een derde lening is toegekend maar nog niet uitbetaald. Wanneer de dorpshuizen niet rendabel blijken te zijn, bestaat het risico dat de leningen niet verder afgelost worden.	Jaarlijks monitoren	€ 129.000	€ 258.000	3	50%	9
Leningen en borgstellingen	13	afschrijving op achtervang Waarbogfonds Sociale Woningbouw (WSW)	Voor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staan wij per 31/12/2021 voor € 26.289.000 in de achtervangpositie. Het bedrag waarvoor wij rechtstreeks garant staan is 25% hiervan. Het WSW geeft zelf aan dat op basis van risicomodellen en stresstesten de kans zeer klein wordt geacht dat achtervanggemeenten een renteloze lening moeten verstrekken als de andere buffers onvoldoende zijn.	Halverwege 2021 is de nieuwe vorm van garantstelling ingegaan voor nieuwe leningen. Bij nieuwe leningen wordt het risico voor de gemeente groter. We kunnen garantstelling alleen afwijzen als alle gemeenten waarin de woningcorporatie actief is het hierover eens zijn. Op dit moment zijn er 2 leningen verleend onder deze nieuwe regeling.	€ 0	€ 6.572.250	5	5%	5
Leningen en borgstellingen	14	Het risico van leningen en borgstellingen is dat de debiteur de betalingen niet verricht aan ons of aan de geldverstrekker waarvoor wij borg staan. Een borgstelling kost niet direct geld. Wij geven met een borgstelling aan dat wij de restantschuld van de lening op ons nemen als de schuldenaar niet aan de verplichtingen voldoen. Op het moment dat wij aan de geldverstrekker (een deel van) de verplichting moeten voldoen, komt hiervoor een directe lening aan de schuldenaar in de plaats.	De borgstellingen aan Stichting Wonen Limburg en OML BV bedragen afgerond € 1,6 mln. We hebben hier in de afgelopen jaren nog nooit een kennisgeving ontvangen van de schuldeisers dat de schuldenaars niet aan hun verplichtingen voldoen. Toch loop je als borgnemer altijd een risico naar de toekomst toe. Daarom we nemen 5% van de borgstelling mee in het weerstandsvermogen.	Jaarlijks monitoren.	€ 0	€ 1.604.406	5	5%	5

Onderwerp	Nr.	Risicogebeurtenis	Beoordeling en kwantificeren	Sturen en beheersen	Maximaal risico	Verwacht risico	Financiële klasse	Kans	Score
Leningen en borgstellingen	15	Wij hebben aan Enexis een hybride converteerbare lening versterkt van bijna € 2 mln. Op deze lening vindt de eerste 10 jaar geen aflossing plaats. Wel is er een jaarlijkse rentevergoeding. Enexis heeft het recht om de lening onder voorwaarden om te zetten in aandelenvermogen. Of en hoeveel na omzetting het dividend veranderd is onzeker. Daarnaast kan de betaling van de rente door Enexis worden opgeschort naar een later tijdstip.			€ 0	€ 27.000	2	10%	2
Ruimtelijke ontwikkeling	16	De inwerkingtreding van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld. De langere duur van de overgangsperiode betekent wel dat er extra kosten bijkomen. Kwaliteitsborging De latere inwerkingtreding van de Omgevingswet betekent dat de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die een deel van de verantwoordelijkheid van het toezicht op de bouw weghaalt bij gemeenten en neerlegt bij bouwers en opdrachtgevers, ook een halfjaar wordt uitgesteld.	Een latere inwerkingtreding van de Omgevingswet brengt extra kosten met zich mee. Deze extra kosten zijn nog niet duidelijk. We schatten deze op dit moment in op €100.000. Voor een deel hebben we hiervoor dekking in de beschikbare middelen.	We monitoren de extra kosten via de planning en control cyclus. Daarnaast vindt in 2022 landelijk een financiële evaluatie plaats naar welke extra kosten de nieuwe inwerkingtredingsdatum met zich heeft meegebracht voor overheden. Het uitgangspunt is dat de Omgevingswet budgetneutraal kan worden ingevoerd in een periode van tien jaar. Het Rijk en de bestuurlijke partners hebben afgesproken dat zij in interbestuurlijk verband zullen zoeken naar oplossingen voor financiële knelpunten.	€ 50.000	€ 100.000	2	90%	10
Milieu	17	Inwoners hebben in tegenstelling tot de verwachting over het algemeen kleinere afvalcontainers gekozen dan verwacht, waardoor het aantal ledigingen anders zullen zijn dan vooraf rekening mee gehouden. Hierdoor kunnen de opbrengsten uit afvalstoffenheffing anders zijn dan verwacht. Daar tegenover staat dat er door de keuze voor een kleinere maat container wellicht ook minder restafval aangeboden wordt dan verwacht. De kosten kunnen hierdoor dus ook anders zijn dan vooraf ingeschat.	Tegen de Nederlandse trend en de lokale verwachting op basis van ingezameld restafval in, hebben inwoners (over het algemeen) voor een kleinere grijze container gekozen. Het moet nog blijken of inwoners in 2022 beter hun afval gaan scheiden en daardoor minder restafval aanbieden, of dat de hoeveelheid gelijk blijft en de grijze container vaker aangeboden wordt dan verwacht en er meer stortingen in ondergrondse containers plaatsvinden. Het aantal aanbiedingen bepaalt de opbrengst uit afvalstoffenheffing. De mate van afvalscheiding bepaalt de kosten voor afvalverwerking (beter scheiden betekent lagere kosten).	Bij de halfjaarrapportage 2022 verwachten we over cijfers uit de eerste maanden van 2022 te beschikken. We zullen het aantal gerealiseerde aanbiedingen van de grijze container vergelijken met het begrootte aantal. Ook vergelijken we het gerealiseerde aantal stortingen in ondergrondse containers met het verwachte aantal stortingen en de mate waarin afval gescheiden wordt. Op basis hiervan stellen we dan de verwachte opbrengsten en kosten bij, indien nodig.	€ 31.200	€ 50.000	2	50%	6
Verbionden partijen	18	Verbonden partijen voeren een deel van ons beleid uit. Dit gebeurt onder meer door gemeenschappelijke regelingen (GR). GR's hebben te maken met risico's die voor hen specifiek zijn. Deze hebben we per partij opgenomen in de paragraaf verbonden partijen. Voor alle verbonden partijen geldt dat er momenteel veel onzekerheden zijn in de omgeving waarin zij werkzaam zijn. Wanneer risico's bij verbonden partijen uiteindelijk uitgroeien tot feitelijke gebeurtenissen, zal dit ook bij de ons tot dilemma's leiden. Ofwel doordat er een (financieel) beroep op ons gedaan wordt, ofwel doordat de dienstverlening van de verbonden partij aan onze inwoners verandert.	We nemen een inschatting op voor de mogelijke bijbetaling als gevolg van een nadelig exploitatiesaldo of tussentijdse begrotingsbijstellingen. We schatten dit in op 5% van de totale bijdragen.	We houden de ontwikkelingen van de gemeenschappelijke regelingen bij en nemen onze standpunten mee in het algemeen bestuur. Waar we zitting hebben in het dagelijks bestuur zijn we kritisch op de voorstellen die aan de deelnemers worden voorgelegd. Bij de advisering over zienswijzen die de raad kan indienen op begrotingen en begrotingswijzigingen van de gemeenschappelijke regelingen houden we dezelfde koers aan als die we uitdragen in de algemene besturen van de gemeenschappelijke regelingen.	€ 300.000	€ 504.000	4	5%	4

Juridische geschillen
Het besturen van een gemeentelijke organisatie betekent ook dat we continu keuzes moeten maken. Keuzes maken kan ook negatieve gevolgen hebben voor bedrijven en inwoners. De mogelijkheid bestaat dat hieruit juridische geschillen ontstaan.
Daarnaast bewegen we ons steeds meer op het snijvlak tussen markt en overheid. Dit vraagt bewustwording in de organisatie van de geoorloofdheid van de inzet van publieke middelen, in het bijzonder op het terrein van het mededingingsrecht.
Verder zijn we bezig met dorpsgericht werken. Deze manier van werken gaat uit van vertrouwen in de burger en het zo veel mogelijk praktisch aanpakken en oplossen van zaken. Dit uitgangspunt past bij de gewenste ontwikkelingen binnen Roerdalen. Wel is het van belang dat vanuit juridisch oogpunt gezocht wordt naar een balans tussen praktische oplossingen en wettelijke mogelijkheden en risico's.

Beoordelen en kwantificeren
De impact en de kans is moeilijk te vertalen in een risicoscore.

Sturen en beheersen
Dit risico kunnen we verkleinen door, voordat we een keuze maken, de gevolgen in beeld te brengen en hiervoor een procedure op te stellen.

Gegevensveiligheid (informatieveiligheid en privacy)
De risico's van een slechte informatiebeveiliging zijn talrijk: privacyschendingen door een datalek, economische schade door het uitlekken van vertrouwelijke plannen, fysieke schade door storingen in systemen in de openbare ruimte.
Inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig zijn, dat de informatie die de gemeente uitwisselt met andere overheden betrouwbaar is en dat de gemeente zorgt voor een veilige leefomgeving.

Beoordelen en kwantificeren
In 2020 is het "Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten 2021/2022" opgesteld. Dit dreigingsbeeld van de informatiebeveiligingsdienst (IBD) biedt inzicht in verschillende risico's.

Risico's voor de ambtelijke organisatie
- Bedrijfscontinuïteit in het geding, fouten hard en software
- Integriteit van gegevens niet gewaarborgd
- Vertrouwelijke gegevens in verkeerde handen

Risico's voor openbaar bestuur en politiek
- Imagoschade
- Financiële schade
- Schade aan democratische processen

Risico's voor inwoners en ondernemers
- Gegevens in verkeerde handen
- Dienstverlening van de gemeente niet beschikbaar
- Ontwrichting van alledaagse processen

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legt de komende jaren in het toezichtwerk extra nadruk op drie focusgebieden: datahandel, digitale overheid en artificiële intelligentie en algoritmes. Extra nadruk op deze thema's is nodig om de bescherming van persoonsgegevens in Nederland te borgen. Misbruik of onverantwoordelijk gebruik van persoonsgegevens kan bijvoorbeeld leiden tot foutieve beslissingen, uitsluiting van mensen en discriminatie.
De gemeente beschikt over een grote hoeveelheid – vaak gevoelige en bijzondere – persoonsgegevens. Deze gegevens worden gericht ingezet. Dit is ook nodig; de overheid kan niet

achterblijven in digitalisering. Het is noodzakelijk om maatschappelijke en economische kansen te creëren. Maar er zijn ook risico's. Het is belangrijk dat we verantwoordelijk omgaan met persoonsgegevens. De aandachtgebieden voor het AP zijn in dit verband: databeveiliging, smart cities, samenwerkingsverbanden, verkiezingen en microtargeting. Naast mogelijke bestuurlijke boetes lopen we het risico dat van het in verkeerde handen van tot persoon herleidbare gegevens.

De impact en de kans is moeilijk te vertalen in een risicoscore.

Sturen en beheersen
Wij versterken de menselijke schakel. Dit gebeurt door het vergroten van bewustwording, het bieden van training aan medewerkers en bestuur. Hiernaast stellen wij middelen ter beschikking voor een veilige verwerking van gegevens. Deze middelen moeten ook zorgen voor borging van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie en informatiesystemen. Het versterken van de menselijke schakel en de inzet van geschikte middelen dragen bij aan de basis op orde. Verder maken wij afspraken met Servicecentrum MER, afdeling Bedrijfsvoering (I&A) om de ontbrekende basismaatregelen te implementeren.

Effecten COVID-19
Door het Centraal Plan Bureau is in de basisraming van augustus 2021 uitgaan dat, als er geen grootschalige nieuwe contactbeperkingen nodig zijn, de economie in 2021 stijgt met 4%. In 2022 zou dit gevolgd worden met een groei van 3,5%. Ondanks de meest recente lockdown blijkt uit de eerste cijfers van het centraal bureau voor de statistiek dat de het bruto binnenlands product (BBP) in 2021 ten opzichte van 2020 is gestegen met 6,2%. In vergelijking met voor de coronacrisis (2019) bedroeg de economische groei vorig jaar 0,8%. De effecten in het eerste kwartaal van 2022 zijn nog niet bekend. Wel is duidelijk dat de krapte op de arbeidsmarkt groot is. De spanning is in het vierde kwartaal 2021 zelfs verder toegenomen door een aanhoudende groei van het aantal vacatures en een verdere daling van het aantal werklozen.
De verwachting is dan ook dat het aantal bijstandsgerechtigden in het komend jaar niet gaat toenemen.
Bij leningen en borgstellingen is al rekening gehouden met de verstrekte leningen voor maatschappelijk vastgoed.
De risico's van de obligatieportefeuille zijn hierboven ook al meegenomen.

Beoordelen en kwantificeren
We hebben geen beeld van mogelijke nadelige financiële effecten als gevolg van COVID-19 voor de komende jaren.

Sturen en beheersen
We volgen de ontwikkelingen als gevolg van de coronacrisis en bepalen aan de hand daarvan of de financiële risico's toenemen.

Stijgende energieprijzen
De stijgende energieprijzen hebben waarschijnlijk ook voor de gemeente gevolgen. Het huidige contract voor zowel gas als elektriciteit loopt einde 2022 af. Op dit moment hebben we een contract waarin de prijzen flexibel worden vastgesteld op basis van een aantal momentopnames per jaar (klikmomenten). De eenheidsprijs voor 2022 is eind 2021 vastgesteld. We hebben daarnaast duurzaamheidsmaatregelen getroffen waardoor de energiekosten lager zijn (led-verlichting, zonnepanelen). Op dit moment is nog moeilijk in te schatten wat de effecten voor 2022 zijn aangezien het verbruik door corona afgelopen jaren ook lager is geweest. Van de meeste aansluitingen hebben we nog geen jaarafrekening ontvangen.

Ook de effecten van de nieuwe aanbesteding zijn op dit moment nog niet bekend, maar zullen waarschijnlijk een negatief zijn.

Beoordelen en kwantificeren
We verwachten voor de komende jaren als gevolg van de ontwikkelingen op de energiemarkt een stijging van de kosten. Deze proberen we door bewust energieverbruik en duurzaamheidsmaatregelen te beperken.

Sturen en beheersen
We volgen de ontwikkelingen op de energiemarkt en zijn daarnaast bezig om ons energieverbruik beter in kaart te brengen.

Effecten oorlog in Oekraïne
Met de Russische inval in Oekraïne is de wereld in een beangstigende en onzekere situatie beland. Dit is in de eerste plaats een humanitair drama, met daarnaast ook grote geopolitieke consequenties. Maar de oorlog en de daaropvolgende sancties hebben ook economische gevolgen, onder andere voor Nederland. Dit schrijft het Centraal Plan Bureau in het Centraal Economische Plan 2022 (maart 2022). Ondanks de dalende economie, blijft de krapte op de arbeidsmarkt. De verwachting is dan ook dat de werkloosheid niet meteen zal toenemen.

Naast de mogelijke economische gevolgen hebben we vanuit humanitair oogpunt ook te maken met de toestroom van vluchtelingen. Voor de opvang van deze vluchtelingen zijn op dit moment verschillende acties opgezet. Onduidelijk is nog wat de effecten hiervan voor onze gemeente zijn.

Beoordelen en kwantificeren
De impact en de kans is moeilijk te vertalen in een risicoscore.

Sturen en beheersen
We volgen de ontwikkelingen voor zover het de economische situatie betreft. Voor de opvang vluchtelingen worden regionaal afspraken gemaakt binnen de veiligheidsregio. Daarnaast zijn we ambtelijke vertegenwoordigd in de financiële klankbordgroep Oekraïne van de VNG.

De weerstandscapaciteit en ratio weerstandsvermogen

Bij de weerstandscapaciteit kan onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele capaciteit en tussen directe en indirecte capaciteit.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het vermogen om calamiteiten éénmalig op te vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Het valt samen met de (algemene) reservepositie. De *structurele weerstandscapaciteit* zijn de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

De *direct beschikbare weerstandscapaciteit* bestaat uit gelden die direct kunnen worden gebruikt voor de kosten van een calamiteit.
De *niet direct beschikbare weerstandscapaciteit* zijn gelden waarvan besloten kan worden om ze vrij te maken. Hiervoor moeten eerst trajecten in gang worden gezet

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de geïnventariseerde risico € 2.021.000. Voor de berekening van de ratio weerstandsvermogen wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit.

Aan deze ratio wordt de volgende waardering gegeven (bron: Nederlands Adviesbureau Risicomanagement).

Ratio	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,5 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,5	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit per 31-dec-2021	Structureel	Incidenteel	Totaal
Direct beschikbare weerstandscapaciteit			
Algemene reserve		9.103	9.103
Post onvoorzien	75		75
Direct beschikbare weerstandscapaciteit	**75**	**9.103**	**9.178**
Niet direct beschikbare weerstandscapaciteit			
Onbenutte belastingcapaciteit	1.774		1.774
Stille reserves		P.M.	-
Niet direct beschikbare weerstandscapaciteit	**1.774**	**-**	**1.774**
Beschikbare weerstandscapaciteit	**1.849**	**9.103**	**10.952**
Benodigde weerstandscapaciteit			**2.021**
Ratio weerstandsvermogen			**5,4**

Kengetallen financiële positie

Als richtlijn voor de streefwaarden van de financiële positie gaan we uit van de classificaties die door de provincie Limburg zijn afgegeven. Voor de weerstandsratio gaan we uit van de normen van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement.

Deze streefwaarden geven een richting aan. Als niet voldaan wordt aan de streefwaarden betekent dit dat inspanningen verricht moeten worden om tijdig bij te sturen. De kengetallen worden dan ook niet als harde norm voorgesteld, maar moeten altijd in samenhang worden bekeken.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Verplichte kengetallen			
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabliliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%
Eigen kengetallen			
6. Ratio weerstandsvermogen	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8
7. Omvang algemene reserve (x € 1.000)	> € 3.500		

Kengetallen	Rekening 2020	Actuele Begroting	Rekening 2021
Verplichte kengetallen			
1a. Netto schuldquote	12,5%	29,5%	15,6%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	10,6%	27,9%	14,0%
2. Solvabliliteitsratio	44,3%	39,1%	45,2%
3. Grondexploitatie	-1,3%	-1,2%	-1,1%
4. Structurele exploitatieruimte	-1,0%	-2,6%	1,9%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	103,6%	104,1%	104,2%
Eigen kengetallen			
6. Ratio weerstandsvermogen	9,3	2,1	5,4
7. Omvang algemene reserve (x € 1.000)	16.456	10.307	9.103

Conclusie

Onze kengetallen zijn verbeterd ten opzichte van de laatste stand van de begroting. Doordat we nu niet meer onze reserve hebben ingezet als tijdelijke oplossing van onze financiële tekorten is de solvabiliteitsratio niet teruggelopen. Dit vertaalt zich ook in het positieve percentage van de indicator structurele exploitatieruimte. Bij de belastingcapaciteit zien we dat deze licht is gestegen en deze nog steeds boven het landelijk gemiddelde ligt. Dit komt naast de stijging van de OZB vooral ook door de stijging van de afvalstoffenheffing.

Met de inzet zoals beschreven in het hoofdstuk “Begroting in balans” willen we zorgen voor een structureel sluitende begroting. Hierdoor zijn in de toekomst minder onttrekkingen uit de reserve afdekken tekorten noodzakelijk en worden de risico’s kleiner. Het is van belang om in het kader van de “Begroting in balans” wel oog te blijven houden voor de ontwikkeling van de financiële kengetallen.

Conclusie

Uitleg kengetallen
Netto schuldquote
De netto schuldquote beoordeelt de schuld als aandeel van de inkomsten. Bij een lage netto schuldquote is dit een indicatie dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie laag zijn. Hoe lager het percentage, hoe gunstiger. Om een zuiver beeld te krijgen van het (netto) effect, wordt het bedrag aan schulden gecorrigeerd met het bedrag dat is doorgeleend.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Dit gebeurt door het eigen vermogen uit te drukken in een percentage van het totale vermogen.

Grondexploitatie
Dit kengetal is in het algemeen vooral opgenomen vanwege de mogelijke impact van de grondexploitatie op de financiële positie van een gemeente. Hiervan is vooral sprake als een gemeente geldleningen heeft afgesloten om grond van toekomstige woningbouwprojecten te verwerven. Dit is bij ons niet het geval.

Structurele begrotingsruimte
Het kengetal geeft in verhouding aan wat de structurele begrotingsruimte is door het saldo van de structurele lasten en lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Er is dan sprake van een structureel sluitende begroting.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid.

JAARREKENING

Balans

Balans per 31 december 2021

bedragen x € 1.000

Activa	31-dec-2021	31-dec-2020
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	**453**	**371**
Bijdrage aan activa van derden	316	331
Kosten onderzoek en ontwikkeling	137	39
Kosten verbonden sluiten van geldleningen	-	-
Materiële vaste activa	**43.293**	**42.246**
Investeringen in openbare ruimten met een maatschappelijk nut	14.134	12.785
Investeringen in openbare ruimten met een economisch nut	21.109	20.994
Investeringen met een economisch nut, waarvoor tarief geheven kan worden	8.050	8.467
Financiële vaste activa	**10.501**	**14.721**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	2.586	2.586
Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	321	321
Leningen aan deelnemingen	-	-
Overige langlopende leningen	871	995
Overige uitzettingen >1 jaar	6.722	10.818
Totaal Vaste Activa	**54.247**	**57.338**
Vlottende Activa		
Voorraden	**- 561**	**- 635**
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	- 584	- 659
Overige grond- en hulpstoffen	24	24
Uitzettingen korter dan één jaar	**6.649**	**5.841**
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	490	622
Vorderingen op openbare lichamen	4.908	4.080
Overige vorderingen	1.251	1.138
Liquide Middelen	**162**	**221**
Banksaldi	154	217
Kassaldi	8	4
Overlopende activa	**1.561**	**1.827**
Bedragen overheid	190	675
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen	1.371	1.152
Totaal Vlottende Activa	**7.811**	**7.253**
Totaal Activa	**62.058**	**64.591**

bedragen x € 1.000

Passiva	31-dec-2021	31-dec-2020
Vaste passiva		
Eigen vermogen	**28.031**	**28.594**
Algemene reserve	9.103	16.456
Bestemmingsreserves	18.046	13.277
Gerealiseerde resultaat	882	- 1.138
Voorzieningen	**10.525**	**10.790**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.433	3.168
Voorziening aan derden met specifieke aanwending	5.959	6.058
Egalisatievoorzieningen	1.134	1.565
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer	**17.000**	**13.800**
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	17.000	13.800
Totaal Vaste passiva	**55.556**	**53.185**
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schulden met looptijd korter dan één jaar	**4.594**	**8.530**
Kasgeldlening	-	3.000
Overige schulden	4.594	5.530
Overlopende passiva	**1.908**	**2.876**
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen en uitkeringen	548	395
Verplichtingen dit jaar opgebouwd en komen volgend jaar tot betaling	1.275	2.416
Overige vooruitontvangen bedragen	84	65
Totaal Vlottende Passiva	**6.501**	**11.406**
Totaal Passiva	**62.058**	**64.591**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde geldleningen	31-dec-2021	31-dec-2020
Geldleningen woningbouwcorporaties	1.182	1.268
Overig	250	-
Totaal gewaarborgde geldleningen	**1.432**	**1.268**

bedragen x € 1.000

Recht verliescompensatie Vennootschapsbelasting	31-dec-2021	31-dec-2020
Recht verliescompensatie Vennootschapsbelasting	-	3
Totaal recht verliescompensatie vennootschapsbelasting	**-**	**3**

Overzicht van baten en lasten in de rekening

Het overzicht van baten en lasten in de rekening bevat:

a. begrotingsbedragen, deze worden aangegeven vóór wijziging en ná wijziging;
b. het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen;
c. het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten, volgend uit de onderdelen a en b;
d. de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
e. het gerealiseerd resultaat, volgend uit de onderdelen c en d.

Voor de toelichting op de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie wordt verwezen naar de programmaverantwoording (beginnend op pagina 17) in het begin van het jaarverslag. Deze analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening.

Daarnaast is aangegeven welke onttrekkingen c.q. stortingen er in de reserves hebben plaatsgevonden. Deze zijn per programma aangegeven.

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Programma's					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 4.467	- 4.238	- 4.589	- 4.937	- 348 N
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 23.826	- 21.253	- 22.913	- 21.782	1.131 V
3. Veilige dorpen	- 3.063	- 2.177	- 2.328	- 2.568	- 240 N
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 3.969	- 1.763	- 3.010	- 1.708	1.302 V
5. Woonomgeving	- 3.565	- 4.784	- 4.982	- 5.556	- 574 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 5.975	- 6.076	- 6.312	- 6.166	146 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 2.391	- 2.268	- 2.448	- 2.857	- 409 N
Totaal Lasten	**- 47.257**	**- 42.560**	**- 46.581**	**- 45.573**	**1.008 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	261	227	271	692	420 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	6.841	4.598	5.446	5.316	- 130 N
3. Veilige dorpen	119	91	185	428	243 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	719	340	985	451	- 534 N
5. Woonomgeving	3.739	4.526	4.629	4.431	- 198 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.493	2.384	2.438	2.705	268 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	228	340	355	294	- 61 N
Totaal Baten	**14.402**	**12.505**	**14.309**	**14.316**	**7 V**
Programma's	**- 32.855**	**- 30.055**	**- 32.272**	**- 31.256**	**1.015 V**
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien					
Lasten					
Algemene dekkingsmiddelen	- 355	- 278	- 299	- 308	- 8 N
Overhead	- 7.951	- 8.820	- 9.114	- 8.604	511 V
Onvoorzien	-	- 100	- 100	-	100 V
Heffing Vpb	- 21	- 20	- 20	- 24	- 4 N
Totaal Lasten	**- 8.327**	**- 9.218**	**- 9.534**	**- 8.935**	**598 V**
Baten					

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Algemene dekkingsmiddelen	37.612	36.740	38.793	39.423	630 V
Overhead	0	51	51	176	125 V
Heffing Vpb	1	-	-	30	30 V
Totaal Baten	**37.613**	**36.791**	**38.844**	**39.629**	**785 V**
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	**29.286**	**27.573**	**29.310**	**30.694**	**1.383 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 22.021**	**- 6.243**	**- 7.097**	**- 7.270**	**- 173 N**
Onttrekkingen	**24.452**	**8.725**	**10.683**	**8.715**	**- 1.968 N**
Mutatie reserves	**2.431**	**2.482**	**3.586**	**1.445**	**- 2.141 N**
Resultaat	**- 1.138**	**0**	**624**	**882**	**258 V**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividenden moeten worden verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de algemene vergadering van aandeelhouders is genomen.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

M.b.t. de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Balans
<u>Vaste activa</u>
Materiële vaste activa met economisch nut.
Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, hierbij wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde.
Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten met de wijziging van het BBV worden geactiveerd. Dit is geen wijziging ten aanzien van het activeringsbeleid zoals al vastgelegd in de financiële verordening Roerdalen 2018. Hierin is tevens bepaald dat op deze investeringen de bijdrage van derden en eigen gereserveerde middelen in mindering worden gebracht. Over het resterende bedrag wordt lineair afgeschreven conform de afgesproken termijnen, Het gaat hierbij onder meer om zaken als wegen, straten, fietspaden, voetpaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimte, parken en overig groen.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. De voorziening i.v.m. risico en garantie nutsbedrijven is in mindering gebracht bij kapitaalverstrekking aan deelnemingen bij het item financiële vaste activa, dit in verband met balanspresentatie.

De obligatieportefeuille wordt gewaardeerd tegen nominale waarde of lagere verkrijgingsprijs.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

<u>Vlottende activa</u>
Voorraden
De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
Winsten uit de grondexploitatie worden genomen als deze op basis van de voorgeschreven percentage of completion (POC) methode gerealiseerd zijn.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening gevormd. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva
Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.
De onderhoudsegalisatievoorziening “Onderhoud gemeentelijke gebouwen” is gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan deze kapitaalgoederen.

De rioolvoorziening is verwerkt o.b.v. nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening o.b.v. artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van langer dan één jaar.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Continuïteit
De continuïteit van gemeente als gevolg van de uitbraak van het coronavirus komt niet in gevaar. De gemeente kan bij onoverkomelijke financiële gevolgen een beroep doen extra ondersteuning vanuit het rijk.

Toelichting op de Balans

Activa

Vaste Activa

Als vergelijkende cijfers zijn de cijfers opgenomen per 31 december 2020, conform de eindbalans van de jaarrekening 2020 van de gemeente Roerdalen.

Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2021	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Bijdragen aan activa van derden	331	- 1	-	- 14	-	316
Kosten onderzoek en ontwikkeling	39	105	-	- 8	-	137
Totaal	**371**	**103**	**-**	**- 21**	**-**	**453**

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

- Overige investeringen met een economisch nut.
- Investeringen in openbare ruimten met een maatschappelijk nut.

Er zijn geen materieel vaste activa die in erfpacht zijn uitgegeven.

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2021	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Economisch nut						
Bedrijfsgebouwen	13.407	- 1	- 55	- 635	-	12.716
Grond-,weg-, waterbouwkundige werken	3.747	904	- 333	- 212	-	4.106
Gronden en terreinen	2.264	1.402	- 861	-	- 502	2.302
Machines, apparaten en installaties	884	337	-	- 139	- 6	1.076
Vervoermiddelen	317	319	-	- 90	-	546
Woonruimten	42	1	-	- 2	-	40
Overige materiële uitgaven	335	31	-	- 42	- 1	323
Totaal Economisch nut	**20.994**	**2.993**	**- 1.249**	**- 1.120**	**- 509**	**21.109**
Maatschappelijk nut						
Grond-,weg-, waterbouwkundige werken	12.621	1.708	- 1	- 392	-	13.935
Overige materiële uitgaven	164	42	-	- 8	-	199
Totaal Maatschappelijk nut	**12.785**	**1.750**	**- 1**	**- 400**	**-**	**14.134**
Economisch nut, dekking door heffing						
Grond-,weg-, waterbouw	8.434	8	-	- 420	-	8.022
Machines, app. en instal.	33	-	-	- 5	-	28
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	**8.467**	**8**	**-**	**- 425**	**-**	**8.050**
Totaal	**42.246**	**4.752**	**- 1.250**	**- 1.946**	**- 509**	**43.293**

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden onderscheiden in:

- Kapitaalverstrekking aan deelnemingen.
- Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen.
- Overige langlopende leningen.
- Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer.

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2021	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Aflos-singen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Activum						
Kapitaalverstr. aan deelnemingen	2.586	-	-	-	-	2.586
Kapitaalverstr. aan gemeensch. regelingen	321	-	-	-	-	321
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	10.818	-	- 4.096	-	-	6.722
Totaal Activum	**13.725**	**-**	**- 4.096**	**-**	**-**	**9.629**
Lening						
Overige langlopende leningen	995	-	- 124	-	-	871
Totaal Lening	**995**	**-**	**- 124**	**-**	**-**	**871**
Totaal	**14.720**	**-**	**- 4.220**	**-**	**-**	**10.500**

De overige uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar betreffen de beleggingen van Essent-gelden in een obligatieportefeuille hierop heeft een vrijval plaatsgevonden van 4 obligaties in 2021. Het verloop van de vrijval van de beleggingsportefeuille is weergegeven in de financieringsparagraaf.

Vlottende Activa

Voorraden

Onder de voorraden in exploitatie wordt het verloop aangegeven van de bouwgrondexploitaties.

bedragen x € 1.000

Voorraden	31-dec-2021	31-dec-2020
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	- 584	- 659
Overige grond- en hulpstoffen	24	24
Totaal	**- 561**	**- 635**

Een gedetailleerde specificatie van de bouwgronden in exploitatie is opgenomen in onderstaande tabel.

bedragen x € 1.000

Verwachte resultaten bouwgronden in exploitatie	Boek-waarde 31-12-2020	Lasten	Baten	Winst-neming 2021	Boek-waarde 31-12-2021	Verwacht resultaat
Woningbouw						
Oortjensveld III - Herkenbosch	- 23	48	- 237	135	- 77	- 27
Wienkeskoel II, fase 2 - Melick	- 635	5	-	124	- 507	- 402
Totaal woningbouw	**- 658**	**53**	**- 237**	**259**	**- 584**	**- 429**
Totaal	**- 658**	**53**	**- 237**	**259**	**- 584**	**- 429**

De verwachte kosten voor Oortjensveld III zijn € 50.000 voor groenaanplant en parkeergelegenheden. Bij Wienkeskoel II, fase 2 zijn de te verwachten kosten € 105.000 voor het woonrijp maken van het openbaar gebied. Bij Oortjensveld en Wienkeskoel zijn wel alle kavels verkocht en hebben de verwachte kosten betrekking op de kosten voor de afronding van de projecten.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

bedragen x € 1.000

Uitzettingen korter dan één jaar	Saldo 31-12-2021	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd Saldo 31-12-2021	Gecorrigeerd Saldo 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	4.908	-	4.908	4.080
Debiteuren privaatrechtelijk	792	- 370	422	180
Debiteuren belastingen	371	- 88	283	338
Debiteuren Wet, Werk en Bijstand	795	- 249	546	621
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	490	-	490	622
Totaal	**7.356**	**- 707**	**6.649**	**5.841**

De vorderingen op openbare lichamen hebben betrekking op vorderingen van het Rijk, de belastingdienst, en een aantal gemeenten in de omgeving van de Gemeente Roerdalen.

Onderstaand het verloop van de uitzettingen in de schatkist en de overtollige liquide middelen op het eind van ieder kwartaal. Wij hebben voor het schatkistbankieren een drempelbedrag voor storting van € 435.000 tot juli 2021 en € 1.160.000 vanaf juli 2021.

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	11.312	11.286	20.566	19.268
(1b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**126**	**124**	**224**	**209**
Drempelbedrag					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	58.021	58.021	58.021	58.021
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	58.021	58.021	58.021	58.021
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = oude berekening	**Drempelbedrag tot 1 juli 2021**	**435**	**435**		
(2) = nieuwe berekening	**Drempelbedrag vanaf 1 juli 2021**			**1.160**	**1.160**
(3a) = (2) > (1)	**Ruimte onder het drempelbedrag**	**309**	**311**	**937**	**951**
(3b) = (1) > (2)	**Overschrijding van het drempelbedrag**				

** Kasgeldlimiet = 0,075% van begrotingstotaal (is veranderd per 1 juli 2021 naar 2% van begrotingstotaal)*

Liquide Middelen

Banktegoeden zijn vrij beschikbaar.

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2021	31-dec-2020
Banksaldi	154	217
Kassaldi	8	4
Totaal	**162**	**221**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31-dec-2021	31-dec-2020
Bedragen overheid	190	675
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen	1.371	1.152
Totaal	**1.561**	**1.827**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en Provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende jaren, kunnen als volgt worden gespecifieerd:

bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2020	Nog te ontvangen	Ontvangen	31-dec-2021
Nederlandse overheidslichamen				
Nog te ontvangen provinciale subsidies Fietspaden	430	-	430	-
Nog te ontvangen afrekening VPB / BTW / Overdrachtsbelasting	23		23	-
Nog te ontvangen bommenregeling	40		40	-
Nog te ontvangen afrekening Roermond/Roerheide	51		51	-
Nog te ontvangen bijdrage milieustraat	151		151	-
Nog te ontvangen afrekening SPUK	- 96		- 96	-
Nog te ontvangen subsidie Herkenboscher Broek	76	6	-	82
Nog te ontvangen afrekening 2021 JZ+		108	-	108
Totaal	**675**	**114**	**599**	**190**

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het nog te bestemmen resultaat. De algemene reserve is bestemd voor onvoorziene uitgaven en als risicoreserve en bestemmingsreserves worden door de raad ingesteld voor een specifiek doeleinde. Uitzondering is de reserve bouwgrondexploitatie, die is bedoeld als specifieke risicoreserve.

bedragen x € 1.000

Eigen vermogen	31-dec-2021	31-dec-2020
Algemene reserve	9.103	16.456
Bestemmingsreserves	18.046	13.277
Gerealiseerde resultaat	882	- 1.138
Totaal	**28.031**	**28.594**

Hieronder ziet u het verloop van de reserves in 2021.

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1-1-2021	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Vermindering afschrijving activa	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve					
Algemene reserve	16.456	64	- 7.417	-	9.103
Algemene reserve	**16.456**	**64**	**- 7.417**	**-**	**9.103**
Bestemmingsreserve					
Reserve Accommodatiebeleid	1.190	-	- 470	-	720
Reserve afdekking tekorten	-	4.350	-	-	4.350
Reserve Begroting in Balans	-	1.000	- 77	-	923
Reserve bouwgrondexploitatie	496	259	-	-	754
Reserve Decentralisaties	10	-	-	-	10
Reserve dekking investeringen economisch nut	9.118	-	- 454	-	8.664
Reserve dekking investeringen met maatsch. nut	320	427	- 13	-	734
Reserve Gebiedsvisie LOG Montfort-Mariahoop	42	-	-	-	42
Reserve organisatieontwikkeling	297	-	- 97	-	200
Reserve overige bestemmingen	35	-	- 35	-	-
Reserve Programma Digitale Dienstverlening	104	-	- 26	-	78
Reserve Programmaplan Omgevingswet	239	-	- 123	-	116
Reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid	1.000	-	-	-	1.000
Reserve toerisme	220	33	- 3	-	249
Reserve uitv. proj.kalender realisatie MER info.architect.	206	-	-	-	206
Bestemmingsreserve	**13.277**	**6.068**	**- 1.298**	**-**	**18.046**
Totaal	**29.733**	**6.132**	**- 8.715**	**-**	**27.149**

Hierna zijn de reserves nader gespecificeerd.

bedragen x € 1.000

Algemene reserve	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**16.456**
Toevoegingen	
Opheffen reserve Overige bestemmingen	35
Toevoegingen uit Gemeentefondsuitkering	29
Totaal toevoegingen	**64**
Onttrekkingen	
Omvorming sociaal domein	- 135
Onafhankelijke cliëntondersteuning Roerdalen	- 41
Klimaatakkoord	- 96
Extra kosten verkiezingen i.v.m. Corona	- 22
Vormen reserve Afdekken tekorten 2021-2024	- 4.350
Vormen reserve Begroting in balans 2021-2024	- 1.000

bedragen x € 1.000

Algemene reserve	Rekening 2021
Financiële noodmaatregelen Kunst en cultuur i.v.m. Corona-crisis (gemeentefondsuitkering 2020)	- 132
Negatief jaarrekeningsaldo 2020	- 1.138
Exploitatietekort Centrumplan Herkenbosch	- 502
Totaal onttrekkingen	**- 7.417**
Saldo 31 december	**9.103**

De algemene reserve heeft als doel het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers (bufferfunctie), het opvangen van rekeningtekorten en het afdekken van begrotingstekorten, als op basis van de meerjarenraming blijkt dat deze incidenteel van aard zijn.

bedragen x € 1.000

Reserve Accommodatiebeleid	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**1.190**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Onderzoek naar sluiten buitenbaden	- 6
Sloop-en opruimkosten sportpark Sint Odiliënberg	- 37
Storting in de reserve Dekking investeringen maatschappelijk nut i.v.m. dorpshuis H'bosch	- 427
Totaal onttrekkingen	**- 470**
Saldo 31 december	**720**

Reserve ter dekking van de incidentele kosten als gevolg van uitvoering van het accommodatiebeleid. De incidentele kosten hebben betrekking op afboeken van boekwaardes, achterstallig onderhoud, personele consequenties en privatisering.

In 2021 is de reserve Afdekken tekorten opgericht om de te verwachten exploitatietekorten tot en met het jaar 2024 af te dekken. Om deze verwachtte tekorten weg te werken is het project Begroting in balans gestart. In het jaar 2021 hebben geen mutaties in de reserve plaatsgevonden.

bedragen x € 1.000

Reserve Begroting in Balans	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**-**
Toevoegingen	
Storting vanuit Algemene reserve; budget "Investeren om te renderen"	1.000
Totaal toevoegingen	**1.000**
Onttrekkingen	
Investeren in duurzaamheid en om te renderen	- 18
In control	- 59
Totaal onttrekkingen	**- 77**
Saldo 31 december	**923**

De reserve Begroting in balans is opgericht om de uitvoeringskosten van het project Roerdalen in balans te dekken. In het afgelopen jaar hebben er twee onttrekkingen plaatsgevonden.

bedragen x € 1.000

Reserve Accommodatiebeleid	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**1.190**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Onderzoek naar sluiten buitenbaden	- 6
Sloop-en opruimkosten sportpark Sint Odiliënberg	- 37
Storting in de reserve Dekking investeringen maatschappelijk nut i.v.m. dorpshuis H'bosch	- 427
Totaal onttrekkingen	**- 470**
Saldo 31 december	**720**

bedragen x € 1.000

Reserve bouwgrondexploitatie	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**496**
Toevoegingen	
Winstneming Wienkeskoel Melick	124
Winstneming Oortjesveld Herkenbosch	135
Totaal toevoegingen	**259**
Onttrekkingen	
N.v.t.	
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**754**

De reserve Bouwgrondexploitatie is het weerstandsvermogen voor de bouwgrondexploitaties. Het doel van deze reserve is om toekomstige risico's als gevolg van onvoorziene ontwikkelingen of een stagnerende economie op te vangen. In 2021 zijn er twee toevoegingen gedaan, waardoor het saldo gestegen is naar € 754.000, -.

De decentralisaties brengen grote financiële risico's voor de gemeente met zich mee aangezien er op voorhand een efficiency korting is ingeboekt. Om de mogelijke financiële risico's te kunnen opvangen en om de transformatie naar een integrale aanpak te bekostigen is deze reserve gevormd. In 2021 hebben er geen mutaties in deze reserve plaatsgevonden. Het saldo is hierdoor nog steeds €10.000,-.

bedragen x € 1.000

Reserve dekking investeringen economisch nut	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**9.118**
Onttrekkingen	
Gemeentelijk deel project LOG	- 3
Jaarrekeningsaldo 2019	- 208
Ten gunste van exploitatie 2020	- 350
Totaal onttrekkingen	**- 454**
Saldo 31 december	**8.664**

Reserve bestemd voor het dekken van de afschrijving van investeringen met een economisch nut waarvan de raad heeft aangegeven dat deze worden gedekt uit incidentele middelen.

bedragen x € 1.000

Reserve dekking investeringen met maatsch. nut	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**320**
Toevoegingen	
Storting uit reserve Accommodatiebeleid i.v.m. afschrijvingslasten dorpshuis Herkenbosch	427
Totaal toevoegingen	**427**
Onttrekkingen	
Afschrijving investeringsbijdrage dorpshuis Posterholt	- 6
Afschrijving investeringsbijdrage dorpshuis St. Odiliënberg	- 7
Totaal onttrekkingen	**- 13**
Saldo 31 december	**734**

De Reserve dekking investeringen met maatschappelijk nut is bestemd voor het dekken van de afschrijving van investeringen met een maatschappelijk nut. De instelling van deze reserve vloeit voort uit een wijziging van het BBV m.b.t. de afschrijvingslasten van investeringen met een maatschappelijk nut. In 2021 heeft er een storting plaatsgevonden en twee onttrekkingen, waardoor de reserve een saldo bereikt van € 734.000, -.

Reserve ter dekking van de uitvoeringskosten van de gebiedsvisie LOG Montfort - Maria Hoop. In 2021 hebben er geen mutaties in deze reserve plaatsgevonden. Het saldo is hierdoor nog steeds €42.000,-.

bedragen x € 1.000

Reserve organisatieontwikkeling	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**297**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Kosten organisatie ontwikkeling	- 97
Totaal onttrekkingen	**- 97**
Saldo 31 december	**200**

Reserve Organisatieontwikkeling is bestemd voor de verdere ontwikkeling van de organisatie en het garanderen van de continuïteit van de bedrijfsvoering. Daarnaast wordt deze ingezet om de efficiency en effectiviteit van de organisatie te verbeteren.

bedragen x € 1.000

Reserve overige bestemmingen	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**35**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Opheffen reserve; saldo ten gunste van algemene reserve	- 35
Totaal onttrekkingen	**- 35**
Saldo 31 december	**-**

De Reserve ‘Overige bestemmingen’ heeft tot doel het dekken van incidentele projecten of investeringen die niet voldoen aan de criteria om een eigen reserve te vormen. In 2021 is besloten door de raad om deze reserve op te hebben.

bedragen x € 1.000

Reserve Programma Digitale Dienstverlening	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**104**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Project verbetering en digitalisering dienstverlening	- 26
Totaal onttrekkingen	**- 26**
Saldo 31 december	**78**

Het Programma Digitale Dienstverlening (voorheen EGEM-i) is in de kern gericht op het verbeteren van de dienstverlening op het gebied van basisregistraties, zaakgericht werken en een digitaal servicepunt.

bedragen x € 1.000

Reserve Programmaplan Omgevingswet	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**239**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Voorbereidingskosten invoering Omgevingswet	- 123
Totaal onttrekkingen	**- 123**
Saldo 31 december	**116**

De nieuwe omgevingswet gaat 26 wetten en 120 algemene maatregelen van bestuur vervangen, die betrekking hebben op het fysiek domein. De reserve Programmaplan Omgevingswet dient ter dekking van de voorbereidingskosten implementatie Omgevingswet.

bedragen x € 1.000

Reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**1.000**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
N.v.t.	
Totaal onttrekkingen	**-**
Saldo 31 december	**1.000**

De nieuwe reserve Duurzaamheid is gevoed met een bedrag uit de opgeheven reserve Beleggingen. Het is een revolverend fonds waarmee we investeringen van inwoners, ondernemers en andere partijen kunnen stimuleren. Het gaat onder ander om investeringen in duurzaamheid, levensloopbestendig maken van woningen en startersleningen. In 2021 heeft er geen onttrekking uit deze reserve plaatsgevonden.

bedragen x € 1.000

Reserve toerisme	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**220**
Toevoegingen	
Jaarlijkse storting van 10% van de toeristenbelasting	33
Totaal toevoegingen	**33**
Onttrekkingen	
Kwaliteitsimplus dorpsentrees	- 3
Totaal onttrekkingen	**- 3**
Saldo 31 december	**249**

Een belangrijk speerpunt van de gemeente Roerdalen is recreatie en toerisme. De gemeente wil initiatieven entameren en initiatieven van andere partijen hierin ondersteunen. Deze reserve kan worden ingezet als dekkingsmiddel voor dit soort projecten.

De reserve uitvoering projecten kalender realisatie MER info. architectuur heeft als doel het dekken van de projecten die te maken hebben met de verbetering van it architectuur vanuit de SHIFT en LIFT. Door migratie van de server omgeving wordt de weg geopend naar IT modernisering. In 2021 heeft er geen onttrekking uit de reserve uitv. Proj. Kalender realisatie MER info. Architect plaatsgevonden.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd als er sprake is van een financiële verplichting waarvan de omvang onzeker is, een risico dat zich zal voordoen en waarvan de financiële omvang redelijkerwijs te schatten is en het egaliseren van lasten voor de komende jaren.

Hieronder ziet u het verloop van de voorzieningen in 2021.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 1-1-2021	Toevoe-gingen	Vrijval	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2021
Verplichtingen, verliezen & risico's voorzieningen					
Voorziening HRM-beleid	128	99	-	- 226	-
Voorziening mobiliteit collegeleden	0	185	-	- 24	161
Voorziening pensioenverplichting wethouders	3.040	394	-	- 162	3.272
Verplichtingen, verliezen & risico's voorzieningen	**3.168**	**678**	**-**	**- 413**	**3.433**
Door derden beklemde middelen met spec. aanwending					
Voorziening beheer gemeentelijke woningvoorraad	25	-	-	-	25
Voorziening Limb. Kwalit.Menu binnen rode contour	34	-	-	-	34
Voorziening Limb. Kwalit.Menu buiten rode contour	185	-	-	- 135	50
Voorziening rioleringen	5.814	81	-	- 45	5.849
Door derden beklemde middelen met spec. aanwending	**6.058**	**81**	**-**	**- 180**	**5.959**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Voorziening onderhoud gem. gebouwen	1.565	282	-	- 713	1.134
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	**1.565**	**282**	**-**	**- 713**	**1.134**
Totaal	**10.790**	**1.041**	**-**	**- 1.306**	**10.525**

bedragen x € 1.000

Voorzieningen activazijde balans	Saldo 1-1-2021	Toevoe-gingen	Vrijval	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2021
Voorziening dubieuze debiteuren					
Voorziening dubieuze debiteuren	449	25	-	- 16	458
Voorziening dubieuze debiteuren	**449**	**25**	**-**	**- 16**	**458**
Voorziening dubieuze debiteuren WWB					
Voorziening dubieuze debiteuren WWB	295	14	-	- 60	249
Voorziening dubieuze debiteuren WWB	**295**	**14**	**-**	**- 60**	**249**
Voorziening ivm risico en garantie nutsbedrijven					
Voorziening ivm Escrow garantie verkoop Attero	52	-	-	-	52
Voorziening ivm vordering op Verkoop Vennootschap	1.706	-	-	-	1.706
Voorziening ivm risico en garantie nutsbedrijven	**1.758**	**-**	**-**	**-**	**1.758**
Totaal	**2.502**	**40**	**-**	**- 76**	**2.466**

De voorzieningen dubieuze debiteuren en dubieuze debiteuren WWB is in mindering gebracht op de balans bij de debiteuren onder het item uitzettingen korter dan één jaar. De voorziening i.v.m. risico en garantie nutsbedrijven is in mindering gebracht bij kapitaalverstrekking aan deelnemingen bij het item Financiële vaste activa.

Hierna zijn de voorzieningen nader gespecificeerd:

bedragen x € 1.000

Voorziening HRM-beleid	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**128**
Toevoegingen	
Jaarlijkse storting in de voorziening	60
Extra storting	39
Totaal toevoegingen	**99**
Onttrekkingen	
Kosten voormalig personeel	- 226
Totaal onttrekkingen	**- 226**
Saldo 31 december	**-**

De voorziening HRM is bestemd ter afdekking van de risico's van het HRM-beleid. Door de steeds sneller wijzigende maatschappelijke omgeving loopt de gemeente een groter risico ten aanzien van de uitvoering van het HRM-beleid. Medewerkers hebben extra begeleiding nodig om mee te komen en in sommige gevallen zal vervroegd afscheid moeten worden genomen van een medewerker. Op de voorziening is tot heden een groot beroep worden gedaan vanwege de organisatieontwikkeling. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting behorende bij de reserve organisatieontwikkeling.

bedragen x € 1.000

Voorziening mobiliteit collegeleden	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**0**
Toevoegingen	
Wachtgeldvoorziening	185
Totaal toevoegingen	**185**
Onttrekkingen	
Wachtgelden bestuur	- 24
Totaal onttrekkingen	**- 24**
Saldo 31 december	**161**

De Voorziening mobiliteit collegeleden is bestemd ter afdekking van de risico's als politiek werkgever. De voorziening is bedoeld ter dekking van de kosten van het wachtgeld van voormalige bestuurders. Daarnaast worden re-integratie trajecten van voormalige bestuurders hieruit gedekt.

bedragen x € 1.000

Voorziening pensioenverplichting wethouders	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**3.040**
Toevoegingen	
Aanvulling pensioenvoorziening o.b.v. actuariële berekening 2021	394
Totaal toevoegingen	**394**
Onttrekkingen	
Verstrekte pensioenuitkeringen	- 162
Totaal onttrekkingen	**- 162**
Saldo 31 december	**3.272**

De Voorziening is bestemd ter dekking van de pensioenverplichting die de gemeente heeft aan voormalige wethouders en hun nabestaanden. Daarnaast wordt de voorziening gebruikt als een voormalig wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van Algemene pensioenwet politieke Ambtsdragers. De omvang van de voorziening is gebaseerd op een actuariële berekening die jaarlijks wordt geactualiseerd.

De voorziening beheer gemeentelijke woningvoorraad is bedoeld voor transformatie en herstructurering van de woningvoorraad en het aan de woningvoorraad onttrekken van woningen, evenals het duurzaam onttrekken van niet benutte bouwmogelijkheden. In 2021 heeft er geen mutatie in deze voorziening plaatsgevonden.

De voorziening limburgse kwaliteitmenu binnen rode contour. Het kwaliteitsmenu is verankerd in de structuurvisie Roerdalen 2030. De gemeente sluit bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, genoemd in de structuurvisie, overeenkomsten af. In de structuurvisie is een uitvoeringstabel opgenomen. De financiële bijdragen mogen alleen hieraan besteed worden. De voorziening is bedoeld voor de projecten in de kernen zoals opgenomen in de structuurvisie. In 2021 hebben geen mutaties in deze voorziening plaatsgevonden.

bedragen x € 1.000

Voorziening Limb. Kwalit.Menu buiten rode contour	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**185**
Toevoegingen	
N.v.t.	
Totaal toevoegingen	**-**
Onttrekkingen	
Bijdrage i.v.m. sloop varkensstallen	- 135
Totaal onttrekkingen	**- 135**
Saldo 31 december	**50**

De voorziening limburgse kwaliteitmenu buiten rode contour. Het kwaliteitsmenu is verankerd in de structuurvisie Roerdalen 2030. De gemeente sluit bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, genoemd in de structuurvisie, overeenkomsten af. In de structuurvisie is een uitvoeringstabel opgenomen. De financiële bijdragen mogen alleen hieraan besteed worden. De voorziening is bedoeld voor de projecten in het buitengebied zoals opgenomen in de structuurvisie.

bedragen x € 1.000

Voorziening rioleringen	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**5.814**
Toevoegingen	
Toevoeging rioleringen o.b.v. gemeentelijk rioleringsplan	81
Totaal toevoegingen	**81**
Onttrekkingen	
Grondverwerving Vlootbeek	- 45
	-
Totaal onttrekkingen	**- 45**
Saldo 31 december	**5.849**

De voorziening als spaarpot voor toekomstige investeringen in riolering. Hierdoor kan het rioolheffing tarief geleidelijk stijgen.

bedragen x € 1.000

Voorziening onderhoud gem. gebouwen	Rekening 2021
Saldo 1 januari	**1.565**
Toevoegingen	
Jaarlijkse stortingen in onderhoudsvoorziening	282
Totaal toevoegingen	**282**
Onttrekkingen	
Onderhoud sporthallen	- 330
Onderhoud sportparken	- 69
Onderhoud gemeenschapshuizen	- 100
Onderhoud peuterspeelzaalwerk/kinderopvang	- 13
Onderhoud monumenten	- 42
Onderhoud gemeentelijke begraafplaatsen	- 5
Onderhoud gemeentehuis	- 30
Onderhoud gemeenteloods	- 124
Totaal onttrekkingen	**- 713**
Saldo 31 december	**1.134**

De voorziening is bestemd voor het verrichten van groot onderhoud aan gebouwen die het eigendom zijn van de gemeente.

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

Onder langlopende schulden zijn de door de gemeente aangegane langlopende geldleningen opgenomen.

bedragen x € 1.000

Opgenomen leningen	Oorspr. Bedrag	Rente %	Begin looptijd	Einde looptijd	Boek-waarde 1-1-2021	Opname 2021	Aflossing 2021	Boek-waarde 31-12-2021
BNG								
BNG 40.xxx.xxx	8.000	nvt	2010	2021	800	-	- 800	-
BNG 40.xxx.xxx	4.000	nvt	2014	2023	4.000	-	-	4.000
BNG 40.xxx.xxx	7.000	nvt	2019	2025	7.000	-	-	7.000
BNG 40.xxx.xxx	4.000	nvt	2019	2028	-	4.000	-	4.000
Totaal BNG	**23.000**				**11.800**	**4.000**	**- 800**	**15.000**
Overige Banken								
Gemeente 20141612-xx	2.000	nvt	2014	2022	2.000	-	-	2.000
Totaal Bank …	**2.000**				**2.000**	**-**	**-**	**2.000**
Totaal	**25.000**				**13.800**	**4.000**	**- 800**	**17.000**

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 77.286, -. In de paragraaf financiering is het verloop van de leningen opgenomen.

Vlottende Passiva

Netto vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

Hieronder zijn de overige schulden gespecificeerd.

bedragen x € 1.000

Netto vlottende schulden met looptijd korter dan één jaar	31-dec-2021	31-dec-2020
Kasgeldlening	-	3.000
Overige schulden	4.594	5.530
Totaal	**4.594**	**8.530**

Overlopende passiva

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2021	31-dec-2020
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen en uitkeringen	548	395
Verplichtingen dit jaar opgebouwd en komen volgend jaar tot betaling	1.275	2.416
Overige vooruitontvangen bedragen	84	65
Totaal	**1.908**	**2.876**

De niet-bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel moeten als voorschotbedragen overheid op de balans worden verantwoord onder het item overlopende passiva. In onderstaande tabel ziet u het verloop van deze posten.

bedragen x € 1.000

Ontvangen overheidsgeld met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2020	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	31-dec-2021
Nederlandse overheidslichamen				
Voorschot rijksuitkering VVE	267	-	267	-
Voorschot versterkingsplan ondermijning	70	-	70	-
Voorschot declaratie transformatiefonds Jeugd	55	-	25	30
Voorschot Hulp bij toeslagenproblematiek (SPUK)	3	7	-	10
Voorschot Onderwijsachterstandenbeleid	-	391	-	391
Voorschot Onderwijsvertragingen	-	35	-	35
Voorschot SPUK preventieakkoord	-	3	-	3
Voorschot project Ondermijning	-	79	-	79
Totaal	**395**	**515**	**362**	**548**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeente staat (als achtervang) garant voor leningen aan particulieren, de zogenaamde gewaarborgde geldleningen en geldleningen aan woningcorporaties. Een gedetailleerd overzicht hiervan is ter inzage beschikbaar.

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde leningen	Oorspr. Lening	Percentage borg	Restant geldlening 1-1-2021	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Restant geldlening 31-12-2021
Woningcorporaties	7.549	100%	1.268	-	- 86	1.182
Overig	250	100%	-	250	-	250
	-					
Totaal	**7.799**		**1.268**	**250**	**- 86**	**1.432**

Toelichting op de baten en lasten

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (hierna: WNT)

De WNT is van toepassing op Gemeente Roerdalen. Het voor Gemeente Roerdalen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Bedragen x € 1

Wet normering topinkomens		JJWM L' Ortije		RJJ Notermans
Gegevens 2021				
Functiegegevens				
Aanvang en einde functievervulling in 2021		1/1 - 31/12		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,00		1,00
Dienstbetrekking?		ja		ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	107.973	€	90.194
Beloningen betaalbaar op termijn	€	21.346	€	16.711
Subtotaal	**€**	**129.319**	**€**	**106.905**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	209.000	€	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.		n.v.t.
Bezoldiging	**€**	**129.319**	**€**	**106.905**
Het bedrag van de overschrijding		n.v.t.		n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.		n.v.t.
Gegevens 2020				
Functiegegevens				
Aanvang en einde functievervulling in 2020		1/1 - 31/12		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,00		1,00
Dienstbetrekking?		ja		ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	109.896	€	87.830
Beloningen betaalbaar op termijn	€	19.231	€	15.793
Subtotaal	**€**	**129.127**	**€**	**103.624**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	201.000	€	201.000
Bezoldiging	**€**	**129.127**	**€**	**103.624**

Overige rapportage verplichtingen op grond van de WNT.
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Stelpost onvoorzien

De begrote post onvoorziene uitgaven van € 100.000, - is in 2021 niet ingezet.

Overzicht incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten van de gemeente Roerdalen weergegeven. De volgende uitgangspunten zijn hierbij gehanteerd:

- de incidentele baten of lasten zijn zo uitgebreid mogelijk benoemd;
- onttrekkingen en stortingen uit reserves zijn altijd incidenteel, met uitzondering van de reserve dekking kapitaallasten en de storting in de reserve toerisme;
- verschuivingen tussen verschillende reserves zijn niet als incidentele baten en lasten meegenomen.

bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten		Rekening 2021
Incidentele lasten		
P1	Onderzoek naar eventuele sluiting buitenbaden (tlv reserve accommodatiebeleid)	- 6
	Sloop- en opruimkosten sportpark St. Odiliënberg (tlv reserve accommodatiebeleid)	- 37
	Aankoop sport- en speltoestellen sporthal de Wieë i.v.m. overdracht aan beheersstichting	- 35
	Nieuwe beregeningsinstallatie sportpark Herkenbosch	- 27
P2	Omvorming sociaal domein (tlv Algemene reserve)	- 135
P3	Overstromingen juli 2021	- 46
P4	Overdracht vakantiepark	- 82
	Tijdelijke subsidieregel coronasteun lokale culturele infrastructuur (tlv Algemene reserve)	- 132
	Actieplan duurzame energie 2019-2022 (tlv Algemene reserve)	- 96
	Kosten invoering Omgevingswet (tlv reserve programmaplan Omgevingswet)	- 123
P5	Exploitatietekort Centrumontwikkeling Herkenbosch (Raadsbesluit 26/9/2021)	- 502
P6	Kwaliteitsimpuls dorpsentrees (tlv reserve Toerisme)	- 3
P7	Extra kosten bij verkiezing vanwege corona (tlv Algemene reserve)	- 22
	Project digitale dienstverlening	- 26
	Doorontwikkeling organisatie (tlv reserve organisatieontwikkeling)	- 97
	Project investeren om te renderen (tlv reserve begroting in balans)	- 77
	Overige	-
Totaal incidentele lasten		**- 1.447**
Incidentele baten		
P4	Diverse inkomsten vakantiepark (doorbelaste kosten)	9
	Verkoop grondstroken	50
P5	Winstneming bouwgrondexploitaties	259
	Overige	-
Totaal incidentele baten		**318**
Totaal incidentele baten en lasten		**- 1.129**

Structureel resultaat

bedragen x € 1.000

Structureel resultaat	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten	
Lasten	- 54.508
Baten	53.945
Saldo van baten en lasten	**- 563**
Af: incidentele baten en lasten	
Incidentele lasten	- 1.447
Incidentele baten	318
Af: incidentele baten en lasten	**- 1.129**
Totaal structureel resultaat	**566**

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

bedragen x € 1.000

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves		Rekening 2021
Structurele toevoegingen		
P8	Jaarlijkse toevoeging Reserve toerisme	- 33
Totaal structurele toevoegingen		**- 33**
Structurele onttrekkingen		
P1	Afschrijving investeringen sportparken en brede scholen	365
	Afschrijving investeringen dorpshuizen	13
P8	Afschrijving gemeentehuis	90
Totaal structurele onttrekkingen		**467**
Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen		**434**

Overzicht baten en lasten (taakvelden per programma)

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Krachtige dorpen	- 4.467	- 4.238	- 4.589	- 4.937	- 348 N
4.2 Onderwijshuisvesting	- 678	- 700	- 701	- 694	7 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 111	- 95	- 95	- 103	- 8 N
5.1 Sportbeleid en activering	- 127	- 161	- 206	- 186	20 V
5.2 Sportaccommodaties	- 1.253	- 1.110	- 1.228	- 1.556	- 328 N
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 370	- 410	- 512	- 493	18 V
5.6 Media	- 267	- 240	- 240	- 236	4 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 841	- 748	- 789	- 867	- 78 N
7.1 Volksgezondheid	- 821	- 775	- 818	- 802	16 V
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 23.826	- 21.253	- 22.913	- 21.782	1.131 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 645	- 955	- 795	- 642	153 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 215	- 339	- 353	- 279	73 V
6.2 Wijkteams	- 1.345	- 1.357	- 1.359	- 1.344	15 V
6.3 Inkomensregelingen	- 8.533	- 6.636	- 7.745	- 7.052	693 V
6.4 Begeleide participatie	- 3.551	- 3.194	- 3.080	- 3.145	- 65 N
6.5 Arbeidsparticipatie	- 268	- 330	- 313	- 196	118 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 852	- 908	- 871	- 810	61 V
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 3.274	- 2.795	- 3.189	- 3.400	- 211 N
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 4.477	- 3.943	- 4.355	- 4.161	195 V
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	- 32	-	32 V
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	- 608	- 771	- 776	- 712	64 V
7.1 Volksgezondheid	- 57	- 25	- 45	- 41	4 V
3. Veilige dorpen	- 3.063	- 2.177	- 2.328	- 2.568	- 240 N
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 1.622	- 1.514	- 1.514	- 1.811	- 297 N
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 1.441	- 663	- 813	- 756	57 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 3.969	- 1.763	- 3.010	- 1.708	1.302 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 409	- 359	- 340	- 290	50 V
3.4 Economische promotie	- 2.340	- 208	- 321	- 229	93 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 28	- 22	- 290	- 301	- 11 N
5.4 Musea	- 4	-	-	- 2	- 2 N
5.5 Cultureel erfgoed	- 76	- 71	- 71	- 60	11 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 173	- 14	- 615	- 26	589 V
7.4 Milieubeheer	- 285	- 418	- 599	- 148	451 V
8.1 Ruimtelijke ordening	- 655	- 672	- 774	- 652	122 V
5. Woonomgeving	- 3.565	- 4.784	- 4.982	- 5.556	- 574 N
7.3 Afval	- 2.363	- 2.549	- 2.551	- 2.772	- 221 N
7.4 Milieubeheer	- 264	- 273	- 313	- 302	10 V
8.1 Ruimtelijke ordening	- 61	- 49	- 49	- 552	- 503 N
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	- 188	- 331	- 423	- 241	182 V
8.3 Wonen en bouwen	- 689	- 1.583	- 1.646	- 1.689	- 42 N

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 5.974	- 6.659	- 6.859	- 6.705	154 V
0.4 Overhead	1	- 583	- 547	- 539	8 V
2.1 Verkeer en vervoer	- 2.794	- 2.686	- 2.755	- 2.792	- 37 N
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 1.573	- 1.891	- 2.057	- 1.922	135 V
7.2 Riolering	- 1.478	- 1.361	- 1.361	- 1.340	21 V
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 131	- 139	- 139	- 112	27 V
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 10.406	- 10.613	- 11.123	- 11.038	85 V
0.1 Bestuur	- 1.453	- 1.402	- 1.425	- 1.966	- 541 N
0.2 Burgerzaken	- 852	- 816	- 972	- 840	132 V
0.4 Overhead	- 7.952	- 8.236	- 8.567	- 8.065	501 V
0.5 Treasury	- 42	- 89	- 89	- 92	- 3 N
0.8 Overige baten en lasten	- 87	- 50	- 50	- 51	- 1 N
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	- 21	- 20	- 20	- 24	- 4 N
8. Algemene middelen	- 313	- 290	- 311	- 215	96 V
0.4 Overhead	-	- 1	- 1	- 0	1 V
0.5 Treasury	- 74	-	-	-	-
0.61 OZB woningen	- 240	- 189	- 210	- 215	- 5 N
0.8 Overige baten en lasten	-	- 100	- 100	-	100 V
Totaal Lasten	**- 55.584**	**- 51.778**	**- 56.115**	**- 54.508**	**1.606 V**
Baten					
1. Krachtige dorpen	261	227	271	692	420 V
4.2 Onderwijshuisvesting	98	98	98	111	14 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2	-	-	-	-
5.1 Sportbeleid en activering	35	20	40	40	-
5.2 Sportaccommodaties	56	94	89	318	229 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-	1	1 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	71	15	15	195	180 V
7.1 Volksgezondheid	-	-	30	26	- 3 N
2. Participatie, ondersteuning en zorg	6.841	4.598	5.446	5.316	- 130 N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	159	367	376	260	- 115 N
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	9	10	10	14	4 V
6.2 Wijkteams	10	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	6.412	4.014	4.855	4.798	- 57 N
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	-	4	4 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	18	33	30	17	- 12 N
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	147	150	150	196	46 V
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	48	-	-	1	1 V
7.1 Volksgezondheid	38	25	25	25	-
3. Veilige dorpen	119	91	185	428	243 V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	34	31	137	367	231 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	85	60	48	60	12 V
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	719	340	985	451	- 534 N
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	368	310	330	379	49 V
3.4 Economische promotie	31	-	-	13	13 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	1	-	-	-

bedragen x € 1.000

Taakvelden per programma	Rekening 2020	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2021	Verschil
5.5 Cultureel erfgoed	5	5	5	5	0 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	205	25	651	31	- 620 N
7.4 Milieubeheer	106	-	-	-	-
8.1 Ruimtelijke ordening	4	-	-	24	24 V
5. Woonomgeving	3.739	4.526	4.629	4.431	- 198 N
0.2 Burgerzaken	1	53	53	2	- 51 N
7.3 Afval	2.927	3.126	3.129	3.494	364 V
8.1 Ruimtelijke ordening	135	30	30	106	76 V
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	317	903	995	500	- 495 N
8.3 Wonen en bouwen	360	414	422	329	- 93 N
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.493	2.385	2.439	2.706	267 V
0.4 Overhead	-	1	1	1	- 0 N
2.1 Verkeer en vervoer	161	141	141	469	328 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6	-	54	57	3 V
7.2 Riolering	2.292	2.202	2.202	2.147	- 56 N
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	35	40	40	32	- 8 N
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	274	467	462	592	130 V
0.1 Bestuur	1	-	-	1	1 V
0.2 Burgerzaken	223	340	340	239	- 101 N
0.4 Overhead	-	49	49	175	126 V
0.5 Treasury	45	77	57	94	36 V
0.8 Overige baten en lasten	5	-	15	54	39 V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	1	-	-	30	30 V
8. Algemene middelen	37.568	36.663	38.736	39.329	593 V
0.4 Overhead	0	1	1	0	- 1 N
0.5 Treasury	1.433	826	826	847	21 V
0.61 OZB woningen	2.600	2.631	2.631	2.660	29 V
0.62 OZB niet-woningen	656	683	683	659	- 24 N
0.64 Belastingen overig	114	118	118	119	1 V
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	32.537	32.005	34.153	34.702	549 V
3.4 Economische promotie	227	400	325	343	18 V
Totaal Baten	**52.014**	**49.297**	**53.153**	**53.945**	**792 V**
Saldo van baten en lasten	**- 3.570**	**- 2.482**	**- 2.961**	**- 563**	**2.398 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen	**- 22.021**	**- 6.243**	**- 7.097**	**- 7.270**	**- 173 N**
Onttrekkingen	**24.452**	**8.725**	**10.683**	**8.715**	**- 1.968 N**
Mutatie reserves	**2.431**	**2.482**	**3.586**	**1.445**	**- 2.141 N**
Resultaat	**- 1.138**	**0**	**624**	**882**	**258 V**

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A12B	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			VRLN	€ 18.113	Ja	€ 18.113	Ja	
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	17	27	€ 0	€ 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 6.840	€ 6.840	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
			€ 12.000	€ 12.000				

BZK	**C1**	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/01*	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*	
			Ja	9.000	1.126	
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/04*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/05*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/06*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Alleen invullen bij akkoord ministerie *Aard controle R* *Indicator: C1/07*
		1	BZK C1	€ 5.625	Ja	
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Toelichting op afwijkingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/11*
		1	*BZK C1*	€ 85.625		Ja
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslage naffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*
			17	€ 2.550	€ 0	Nee

OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 204.561	€ 29.919	€ 23.820	€ 266.617		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/08*		
		1						
IenW	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
		1	Fietspad Effelderweg (Rothenbacherweg) 2017/24542	€ 0	€ 0			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
		1	Fietspad Effelderweg (Rothenbacherweg) 2017/24542	€ 0	€ 0			

EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
			1 EZK F9	€ 20.660	€ 20.660	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 3.374.448	€ 59.349	€ 150.380	€ 1.921	€ 48.783	€ 35
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 10.510	€ 402	€ 0	€ 170.397	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				

SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 3.382	€ 0	€ 0	€ 2.195
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 8.361	€ 0	€ 0	€ 700	€ 50
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 13.460	€ 0	€ 1.334	€ 3.607	€ 28
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 337.448	€ 15.157	€ 13.276	€ 493	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 211.182	€ 10.157	€ 679	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 127.022	€ 0	€ 45	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	1	0	Ja		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	32	7	Ja		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	61	1	Ja		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	38	2	Ja		
			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo *Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*			
			€ 0	€ 0	€ 0			
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					

SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*				
			€ 0	€ 0	17				
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 78.229	€ 129.505					
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*	
			1 1.3 Onroerende zaken, Onderhoud	€ 78.939	€ 78.939				
			2 2.2 Roerende zaken, Dienstverlening door derden	€ 9.518		€ 9.518			
			3 2.3 Roerende zaken, Beheer en exploitatie	€ 28.903		€ 28.903			
			4 Overige kosten	€ 2.029			€ 2.029	effect BTW-mengpercentage	
			5 Sporthal Melick	€ 10.116		€ 10.116		art. 13	
			6 Apollobad Melick	€ 0					

VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1033447 - 2033273	€ 85.142	€ 0	€ 40.000	€ 15.000	€ 60.000

			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*
		1	1033447 - 2033273	Nee

VWS	H12	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*
			€ 26.225	Ja	Nee

VWS	H16	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**	Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale besteding *Aard controle R* *Indicator: H16/03*
		1	2020	SPUKIJZ21271	€ 136.125
		2	2021	SPUKIJZ21R2034	€ 103.090

		Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/05*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/08*
	1	Laco Recreatie BV	€ 136.125	€ 136.125	€ 0	2020
	2	Laco Recreatie BV	€ 103.090	€ 103.090	€ 0	2021

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht beleidsindicatoren

	2017		2018		2019		2020		2021	
	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners
Verwijzingen Halt [per 1.000 jongeren]	12	11	5	10	10	11	5	9		
Winkeldiefstallen [per 1.000 inwoners]	0,5	0,7	0,5	0,6	0,2	0,6	0,5	0,6		
Geweldsmisdrijven [per 1.000 inwoners]	2,7	2,9	2,7	2,9	2,2	2,7	1,5	2,6		
Diefstallen uit woning [per 1.000 inwoners]	2,9	2,3	3,1	2,2	2,2	2	1,5	1,5		
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) [per 1.000 inwoners]	3,4	4,4	2,7	3,7	2,4	3,9	2,9	4,5	2,6	3
Functiemenging [%]	35,9	47,3	36,1	47,6	36,8	47,9	36,6	47,7		
Vestigingen (van bedrijven) [per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar]	122,8	153,7	126,6	158,3	134,8	163,5	138,7	170,4		
Absoluut verzuim [per 1.000 leerlingen]	5,8	1,5	-	1,1	-	1,7	4,2	2,5		
Relatief verzuim [per 1.000 leerlingen]	28	19	12	17	39	19				
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) [%]	1,1%	1,3%	1,6%	1,4%	1,6%	1,5%	1,7%	1,3%		
Niet-sporters [%]							55,8 %	50,2 %		
Banen [per 1.000 inwoners van 15-64 jaar]	330,9	542	334,5	550	349	560	348,5	558		
Jongeren met een delict voor de rechter [%]		1%		1%	1%	1%	1%	1%		
Kinderen in uitkeringsgezin [%]	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	5,%	4,%		

	2017		2018		2019		2020		2021	
	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners	Roerdalen	<25.000 inwoners
Netto arbeidsparticipatie [%]	63,4 %	67,7 %	65,4 %	68,7 %	66,5 %	69,6 %	64,7 %	69,4 %		
Werkloze jongeren [%]	1,0%	1,0%	2,0%	1,0%	2,0%	1,0%	2,%	2,%		
Personen met een bijstandsuitkering [per 10.000 inwoners]									204,1	174,4
Lopende re-integratievoorzieningen [per 10.000 inwoners van 15-64 jaar]	419,6	164	390,8	185,7	142,8	144,7	176,4	148,3		
Jongeren met jeugdhulp [%]	15,0 %	10,0 %	15,1 %	10,3 %	15,2 %	10,9 %	16,3 %	10,6 %		
Jongeren met jeugdbescherming [%]	1,5%	1,0%	1,3%	1,0%	1,4%	1,1%	1,4%	1,1%		
Jongeren met jeugdreclassering [%]		0,5%	0,4%	0,5%		0,4%		0,4%		
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO [per 10.000 inwoners]	310	497	310	516	380	560	720	615	600	565
Omvang huishoudelijk restafval [kg per inwoner]	137	149	152	146	150	133				
Hernieuwbare elektriciteit [%]	6,3%	13,5 %	9,5%	15,7 %	13,3 %	19,1 %				
Gemiddelde WOZ waarde [x €1.000]	201	250	209	258	223	281	232	301	245	230
Nieuw gebouwde woningen [per 1.000 woningen]	3,5	10	1,2	9,1	1,4	10	9,5	10,4		
Demografische druk [%]	75,8 %	78,0 %	77,3 %	78,7 %	79,0 %	79,1 %	80,3 %	79,5 %	81,7 %	79,6 %
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden [€]	558	682	607	687	633	707	685	748	714	783
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden [€]	599	776	650	766	667	787	726	839	756	867

Bijlage 2: Afkortingenlijst

AFKORTING	OMSCHRIJVING
A&O-fonds	Stichting Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds Gemeenten
AB	Algemeen Bestuur
AED	Automatische externe defibrillator
AMWAPV	Algemeen plaatselijke verordening Algemeen Maatschappelijk Werk
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APV	Algemeen plaatselijke verordening
ASV	Algemene Subsidieverordening
B&W	Burgemeester en Wethouders
Babs	Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijzondere bijstand zelfstandigen
BGT	Basisregistratie grootschalige topografie
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeente
BIZ	Bedrijven Investeringszone
BLP	Productie- en Levering Bedrijf
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BRO	Basisregistratie ondergrond
BRP	Basisadministratie Personen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
CAK	Centraal Administratiekantoor
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
CIZ	Centrum Indicatieorgaan Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CPB	Centraal Plan Bureau
CROW	Centrum voor Regeling en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DB	Dagelijks Bestuur
DHZ	Doe Het Zelf
DIFTAR	Gedifferentieerde tarieven
DIGID	Digitale Identiteit
DIV	Digitale Informatie Voorziening
DSO	Digitaal stelsel omgevingswet
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige normatief single information audit

AFKORTING	OMSCHRIJVING
EU	Europese Unie
EU-regio	Europese-regio
EVP	Employer Value Proposition
FIDO	Financiën Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
Fte	Fulltime-equivalent
GFT	Groente, Fruit, Tuin
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGOR	Gewenst Grond en Oppervlakte Regime (Nieuw Limburgs Peil)
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GI	Gecertificeerde Instelling (in het kader van jeugdzorg)
GIP	Grens Info Punt
GOED	Geduld, Openheid, Eerlijk en Discipline
GOML	Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg
GR	Gemeentelijke Regio's
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
HRM	Human Resource Management
I&A	Informatie & Automatisering
IBD	Informatie Beveiligingsdienst
IKC	Integraal kind centrum
INTERREG	Europese subsidieregeling voor ruimtelijke en regionale ontwikkeling
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
JIM	Jouw Ingebrachte Mentor
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KCC	Klant Contact Center
KRW	Kader Richtlijn Water
LKM	Limburgs Kwaliteits-Menu
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouwbond
LOG	Landbouw Ontwikkelingsgebied
LTA	Landelijk Transitie Arrangement
ME	Mobile Eenheid
(SC) MER	(Servicecentrum) Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen
MER SD	Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen Sociaal Domein
MOP	Meerjarenonderhoudsplanning
MSN (grenspark)	Maas-Swalm-Nette
MT	Management Team
MTD	Maatschappelijke diensttijd
NCNP	No cure no pay

AFKORTING	OMSCHRIJVING
NML (zorggroep)	Noord- en Midden-Limburg
NNN	Natuurnetwerk Nederland
NV	Naamloze Vennootschap
OD	Omgevingsdienst
OML	Ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg
OTS	Onder toezichtstelling
OZB	Onroerende Zaak Belasting
P&O	Personeel en organisatie
PAS	Programma Aanpak Stikstof
Pfas	Poly- en perfluoralkylstoffen
PDC	Producten & Diensten Catalogus
PGB	Persoonsgebonden budget
PNIK	zelfevaluatie paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten
POC	percentage of completion (berekenmethode winstneming bij bouwgrondexploitatie)
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling Nederland
PW	Participatiewet
RD	Reinigingsdienst
REO	Ruimtelijke Economie & Ontwikkeling
RES	Regionale Energie Strategie
RIEC	Regionale Informatie- en Expertise Centra (bestrijding ondermijnende criminaliteit)
RO	Ruimtelijke Ordening
RON	Reanimatie omroep netwerk
RMT	Regionaal mobiliteitsteam
RUD	Regionale Uitvoeringdienst
RUDDO	Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden
SD	Sociaal Domein
SIA	Strategische Investeringsagenda
SISA	Single Information, Single Audit
SML	Samenwerking Midden Limburg
SNF	Stichting Normering Flexwonen
SoZa	Sociale Zaken
SPUK	Regeling Specifieke Uitkering stimulering sport
SPUKIJZ	Regeling Specifieke Uitkering ijsbanen en zwembaden
ST	Sociaal Team
SUWI	Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TOP's	Toeristische overstap punten
UP	Uitvoeringsplan
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VAB	Vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting

AFKORTING	OMSCHRIJVING
VTH	vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVGB	verklaring van geen bedenkingen
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WCL	Waardevol Cultuurlandschap
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regeling
WIZ	Werkorganisatie Informatieberaad Zorg
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering van topinkomens
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
WOZ	Wet Onroerend Zaakbelasting
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WSP	Werkgevers servicepunt
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVGGZ	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWNV	Wet Werken naar Vermogen
ZIP	Zorg- en innovatieplatform
ZZP	Zelfstandige zonder personeel